

ปัจจัยที่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร
ในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด จังหวัดระนอง

นางศวานันท์ภรณ์ บุญทอง

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
แขนงวิชาสหกรณ์ สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2556

**Factors Affecting Short-term Debt Arrears of Members of the Panamkao Land
Reform Area Agriculture Cooperatives, Ltd., Ranong Province**

Miss Nanthaphon Bunthong

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Business Administration in Cooperatives

School of Agriculture and Cooperatives
Sukhothai Thammathirat Open University

2013

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ	ปัจจัยที่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์
ชื่อและนามสกุล	การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด จังหวัดระนอง
แขนงวิชา	นางสาวนันท์ภรณ์ บุญทอง
สาขาวิชา	สหกรณ์
อาจารย์ที่ปรึกษา	เกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
	รองศาสตราจารย์ส่งเสริม หอมกลิ่น

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2557

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ส่งเสริม หอมกลิ่น)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์กฤษฎา ประศาสน์วุฒิ)

(รองศาสตราจารย์ ดร. อัจฉรา จิตตลดากร)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ปัจจัยที่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด จังหวัดระนอง

ผู้ศึกษา นางสาวนันทภรณ์ บุญทอง **รหัสนักศึกษา** 2559001959 **ปริญญา** บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (สหกรณ์)
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์สงเสริม หอมกลิ่น **ปีการศึกษา** 2556

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) สภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์ 2) ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์ 3) ปัจจัยที่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์ 4) ปัญหาและข้อเสนอแนะในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ สมาชิกสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด ที่มีหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระกับสหกรณ์ โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 108 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบไคสแควร์

ผลการศึกษา พบว่า 1) สมาชิกส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุ 41 ปีขึ้นไป การศึกษาระดับประถมศึกษา สถานภาพสมรส สมาชิกในครอบครัวที่ประกอบอาชีพได้ 2-3 คน อาชีพทำสวนยางพารา และรับจ้างทั่วไป มีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน พื้นที่ทำการเกษตร 11-30 ไร่ รายได้จากภาคการเกษตรต่อปี 60,001-120,000 บาท รายจ่ายจากภาคการเกษตรต่อปี 30,000-60,000 บาท หนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระกับสหกรณ์ 20,001-40,000 บาท หนี้ค้างชำระอื่นทั้งหมดคนนอกจากสหกรณ์สูงกว่า 150,000 บาท โดยเป็นหนี้สินกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร มูลค่าสินทรัพย์ที่มีอยู่ในปัจจุบันสูงกว่า 500,000 บาท 2) ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์ พบว่า ปัจจัยด้านการผลิต ปัจจัยด้านการตลาด ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ และปัจจัยด้านนโยบายของรัฐ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนปัจจัยด้านภัยธรรมชาติ โดยรวมอยู่ในระดับน้อย 3) ปัจจัยที่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์ พบว่า กรรมสิทธิ์ในที่ดิน หนี้สินอื่นทั้งหมดคนนอกจากสหกรณ์ หนี้สินกับสถาบันการเงิน (กองทุนหมู่บ้าน และกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม) ขาดแคลนเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมใหม่ๆ ผลผลิตต่อไร่อยู่ในเกณฑ์ต่ำ ขาดแคลนแรงงาน อัตราค่าจ้างแรงงานสูง เกิดการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช และเกิดภาวะฝนแล้ง ฝนทิ้งช่วง ทำให้ไม่ได้รับผลผลิต หรือผลผลิตเสียหายมีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 4) ปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์ คือ นำเงินกู้ออกไปใช้ให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่กู้ การจัดทำบัญชีครัวเรือนและต้นทุนอาชีพ และขยายเวลาการชำระหนี้

คำสำคัญ หนี้ค้างชำระ สหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด จังหวัดระนอง

Independent Study title: Factors Affecting Short-term Debt Arrears of Members of the Panamkao Land Reform Area Agriculture Cooperative, Ltd., Ranong Province

Author: Miss Nanthaphon Bunthong; **ID:** 2559001959;

Degree: Master of Business Administration (Cooperatives);

Independent Study advisor: Songserm Homglin, Associate Professor;

Academic year: 2013

Abstract

The objectives of this research were to study 1) the general conditions of members of the Panamkao Land Reform Area Agricultural Cooperative in Ranong Province; 2) the relative importance of the factors affecting their short-term debt arrears; 3) the significance of those factors; and 4) problems and recommendations for the payment of those debts.

The sample population consisted of 108 members of the Panamkao Land Reform Area Agricultural Cooperative, Limited, who were late on their short-term debt payments to the cooperative. Data were collected using a questionnaire. Data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, and chi square.

The results showed that 1) Most of the members were male, aged 41 or over, educated to primary school level, married, with 2-3 family members of employment age. Their careers were mainly rubber cultivation and working as ordinary laborers. Most of them owned 11-30 rai of agricultural land, gained income of 60,001-120,000 baht a year from agriculture, and had expenses of 30,000-60,000 baht a year for agriculture. On average they had overdue short-term debts of 20,001-40,000 baht from the cooperative and debts of over 150,000 baht due to other institutions. Most had taken out loans from the Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives. Most had assets valued at over 500,000 baht. 2) The ranking of factors that affected the members' short-term debt arrears to the cooperative showed that the factors of production, marketing, the cooperative's work operations and government policies were rated as of medium importance while the factor of natural disasters was rated as of lesser importance. 3) The following factors were related to the members' short-term debt arrears to a statistically significant degree ($p > 0.05$): land ownership rights, total other debts, debts to financial institutions (Village Fund and Agricultural Land Reform Fund), lack of technology or innovations, low yield, labor shortages, high labor costs, plant disease and insect pest infestations, and drought. 4) Suggestions for the payment of the short-term debts were to use the money for its intended purpose, to keep strict household and farm financial accounts, and to get extensions on the loan payment period.

Keywords: Short-term debt arrears, Panamkao Land Reform Agricultural Cooperative, Limited, Ranong Province

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ ด้วยผู้ศึกษาได้รับความอนุเคราะห์เป็นอย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์สงเสริม หอมกลิ่น และรองศาสตราจารย์กฤษฎา ประศาสน์วุฒิ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้กรุณาตลอดเวลาให้คำปรึกษาแนะนำ และติดตามตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง การศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้อย่างใกล้ชิดตลอดมานับตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งสำเร็จเรียบร้อย สมบูรณ์ รวมทั้งคณาจารย์สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ แขนงวิชาสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่ประสาทวิชาให้ผู้ศึกษาได้นำความรู้มาใช้ในการศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ ผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้ศึกษาขอขอบคุณคณะกรรมการดำเนินการ สมาชิกของสหกรณ์การเกษตรในเขต ปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด ทุกท่านที่เสียสละเวลาและให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และขอบคุณสำหรับกำลังใจและเวลาที่ได้รับจากเพื่อนร่วมงานและเพื่อนร่วมศึกษา แขนงวิชา สหกรณ์ทุกท่าน

นอกจากนี้ ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช บิดา มารดา ตลอดจนบุคคลในครอบครัวทุกคนที่ได้กรุณาให้การ สนับสนุน ช่วยเหลือ และให้กำลังใจตลอดมา ซึ่งผู้ศึกษาถือว่ามีค่าเป็นอย่างยิ่ง

ท้ายสุดนี้ ผู้ศึกษาหวังว่ารายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อ ผู้สนใจและผู้ที่เกี่ยวข้อง ประโยชน์ใดๆ ที่จะได้รับจากการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้ศึกษาขอ น้อมอุทิศคุณความดีทั้งหมดแด่ผู้มีพระคุณ และมีส่วนร่วมช่วยเหลือทุกท่าน หากมีสิ่งใดขาดตก บกพร่อง หรือผิดพลาดประการใด ผู้ศึกษาขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียวและขออภัยมา ณ โอกาสนี้

นันทภรณ์ บุญทอง

พฤษภาคม 2557

สารบัญ

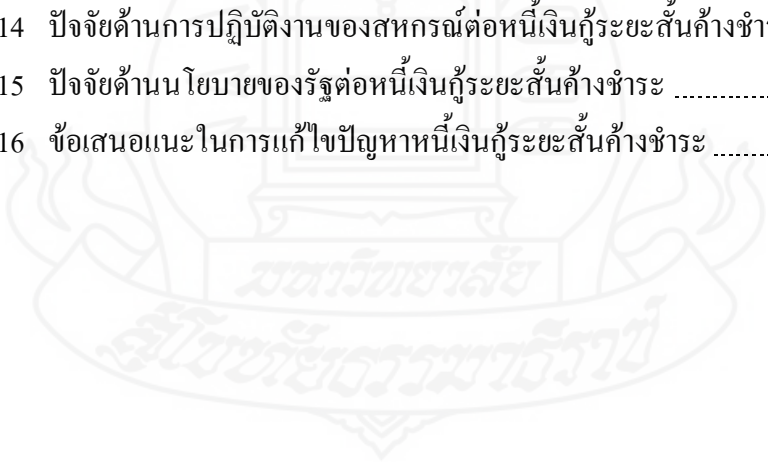
	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การศึกษา	3
กรอบแนวคิดการศึกษา	3
สมมติฐานการศึกษา	4
ขอบเขตของการศึกษา	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	7
แนวคิดเกี่ยวกับสหกรณ์	7
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการสินเชื่อ	12
บริบทของสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด	17
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	32
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา	39
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	39
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	40
การเก็บรวบรวมข้อมูล	41
การวิเคราะห์ข้อมูล	41

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	44
ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน ป่าน้ำขาว จำกัด	44
ตอนที่ 2 ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระ ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด	50
ตอนที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์ การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด	53
ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของ สมาชิกสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด	74
บทที่ 5 สรุปการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	75
สรุปการศึกษา	75
อภิปรายผล	78
ข้อเสนอแนะ	80
บรรณานุกรม	83
ภาคผนวก	87
ก แบบสอบถาม	88
ประวัติผู้ศึกษา	94

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1	ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก 45
ตารางที่ 4.2	รายได้ รายจ่าย และมูลค่าสินทรัพย์ของสมาชิก 47
ตารางที่ 4.3	หนี้ค้างชำระของสมาชิก 49
ตารางที่ 4.4	ปัจจัยด้านการผลิต 50
ตารางที่ 4.5	ปัจจัยด้านการตลาด 51
ตารางที่ 4.6	ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติ 51
ตารางที่ 4.7	ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ 52
ตารางที่ 4.8	ปัจจัยด้านนโยบายของรัฐ 53
ตารางที่ 4.9	ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิกต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระ 54
ตารางที่ 4.10	ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิกต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระ 59
ตารางที่ 4.11	ปัจจัยด้านการผลิตต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระ 62
ตารางที่ 4.12	ปัจจัยด้านการตลาดต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระ 66
ตารางที่ 4.13	ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระ 68
ตารางที่ 4.14	ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระ 71
ตารางที่ 4.15	ปัจจัยด้านนโยบายของรัฐต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระ 72
ตารางที่ 4.16	ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระ 74

ญ

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการศึกษา.....	3
ภาพที่ 2.1 โครงสร้างการจัดรูปองค์การของสหกรณ์ขึ้นปฐมโดยทั่วไป	11

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เมื่อวันที่ 9 กันยายน พ.ศ. 2536 สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดระนอง (ส.ป.ก. ระนอง) ได้จัดตั้งขึ้นตามมาตรา 11 แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2519 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2532 ซึ่งบัญญัติว่าเมื่อได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินตามมาตรา 25 ใช้นับคืบในท้องที่ใดแล้ว ให้จัดตั้งสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดขึ้นสังกัดสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดระนอง, 2556)

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดระนอง ภายใต้สังกัดสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม มีวิสัยทัศน์ คือ จัดที่ดิน สร้างมูลค่าที่ทำกิน พัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกร ค้ำครองที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ภายใต้พันธกิจ 1) จัดที่ดินและที่อยู่อาศัยให้เกษตรกร 2) ฟื้นฟูสภาพแวดล้อมและการใช้ประโยชน์ทรัพยากรในเขตปฏิรูปที่ดิน 3) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและส่งเสริมการเรียนรู้ 4) สนับสนุนเงินทุนเพื่อพัฒนาอาชีพเกษตรกร โดยมีภารกิจดำเนินงานที่สำคัญ 3 ประการ คือ งานจัดที่ดิน งานพัฒนา และงานเพิ่มรายได้ โดยเฉพาะงานเพิ่มรายได้ ซึ่งเป็นการดำเนินงานปรับปรุงเปลี่ยนแปลงระบบการผลิตและโครงสร้างทางการเกษตร จัดตั้งสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดิน จัดหาสินเชื่อและปัจจัยการผลิต พัฒนาและส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรและนอกการเกษตร การให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการรักษาคุณแลทรัพยากรธรรมชาติ และอื่นๆ ให้เป็นไปตามระเบียบและมติของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ส่งเสริมให้มีการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งในที่ดินสาธารณะ ที่ดินชุมชน และที่ดินที่จัดให้เกษตรกร โดย ส.ป.ก. จะประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นตามสภาพของท้องที่นั้นๆ สอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกร (www.alro.go.th/alro/index.jsp ค้นคืนวันที่ 23 พฤศจิกายน 2556)

ตามที่ได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดิน โครงการป่าน้ำขาว ตำบล จ.ป.ร. อำเภอกะบุรี พ.ศ. 2536 ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดินนั้น ในปี พ.ศ. 2539 เกษตรกรได้มีการรวมตัวกันเพื่อก่อตั้งเป็นสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด และได้มีการจดทะเบียนตาม

พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2511 เมื่อวันที่ 23 เมษายน 2539 ประเภทสหกรณ์การเกษตร โดยปัจจุบันสหกรณ์เข้าที่ทำการเพื่อเป็นสำนักงานของสหกรณ์ บ้านเลขที่ 129/1 หมู่ที่ 6 ตำบล จ.ป.ร. อำเภอกะบุรี จังหวัดระนอง จากรายงานประจำปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2556 มีสมาชิกจำนวน 348 ราย มีสินทรัพย์รวมทั้งสิ้น 1,877,079.12 บาท ทุนเรือนหุ้น (มูลค่าหุ้นละ 10 บาท) 434,690.00 บาท สมาชิกสหกรณ์ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก ทำสวนยาง ทำสวนปาล์ม และทำสวนกาแฟ เป็นต้น

การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด มีธุรกิจที่ดำเนินการได้แก่ ธุรกิจสินเชื่อ ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย และธุรกิจเงินรับฝาก มีมูลค่าธุรกิจรวมทั้งสิ้น 1,484,131.77 บาท เฉลี่ยเดือนละ 123,677.65 มีอัตราการเติบโตของธุรกิจร้อยละ 70.95 โดยเป็นการให้เงินกู้ยืมมากที่สุดร้อยละ 62.06 รองลงมาเป็นการจัดหาสินค้ามาจำหน่ายร้อยละ 37.81 และเงินรับฝากร้อยละ 0.13

การดำเนินธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด ในระหว่างปีสหกรณ์จ่ายเงินกู้ให้กับสมาชิก 426,725.00 บาท พบว่า สหกรณ์มีลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนดอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุงเนื่องจากสหกรณ์มีลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้นชำระหนี้ได้ตามกำหนดร้อยละ 36.77 ของหนี้ที่ถึงกำหนดชำระ ในการจ่ายเงินกู้มีการจัดทำสัญญาเงินกู้และการกำกับประกันทุกสัญญาและไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ กล่าวคือ ไม่มีชื่อผู้กำกับประกัน ไม่มีการลงลายมือชื่อผู้รับเงิน และทุกสัญญาไม่ได้มีการลงวันที่ครบกำหนดชำระคืนเงินกู้ เป็นต้น วันสิ้นปีมีลูกหนี้เงินให้กู้ระยะสั้นคงเหลือ 147 สัญญา 147 ราย เป็นเงิน 2,076,482.40 บาท ซึ่งเป็นลูกหนี้เงินให้กู้ผิดสัญญาชำระหนี้ทุกสัญญาทุกราย ซึ่งอาจทำให้สหกรณ์ได้รับผลกระทบจากการดำเนินธุรกิจสินเชื่อ จากผลการดำเนินงานของสหกรณ์ที่มีลูกหนี้ค้างชำระเพิ่มสูงขึ้น ลูกหนี้เงินกู้ค้างนาน สมาชิกไม่ให้ความร่วมมือเท่าที่ควร การดำเนินธุรกิจจึงมีความเสี่ยงสูง ทำให้สหกรณ์ขาดเงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินงานและการดำเนินธุรกิจ และอาจไม่สามารถชำระหนี้เข้าหนี้การค้ำตามข้อตกลงที่ทำไว้กับเจ้าหนี้ได้ อาจทำให้สหกรณ์ต้องรับภาระค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าปรับหนี้การค้ำเพิ่มขึ้นในอนาคต

ดังนั้น จากปัญหาที่เกิดขึ้น ผู้ศึกษาจึงเกิดความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด เพื่อจะได้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการนำไปสู่การวางแผน การแก้ปัญหาการชำระหนี้ของสมาชิก เพื่อที่จะสามารถปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานในธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด ให้มีความอยู่รอดและเจริญก้าวหน้าต่อไป

2. วัตถุประสงค์การศึกษา

2.1 เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด

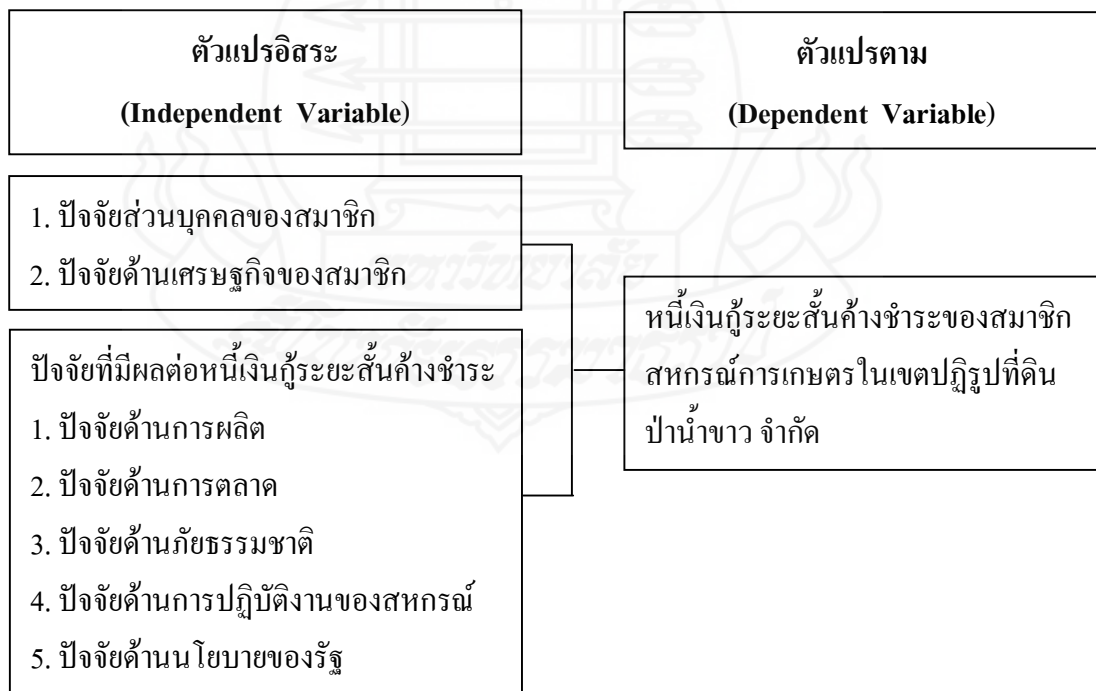
2.2 เพื่อศึกษาระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด

2.3 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด

2.4 เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด

3. กรอบแนวคิดการศึกษา

การศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด จังหวัดระนอง ได้กำหนดกรอบแนวคิดการศึกษา ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการศึกษา

4. สมมติฐานการศึกษา

สมมติฐานการศึกษา มีดังนี้

- 4.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิกมีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด
- 4.2 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิกมีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด
- 4.3 ปัจจัยด้านการผลิตมีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด
- 4.4 ปัจจัยด้านการตลาดมีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด
- 4.5 ปัจจัยด้านภัษรรมชาติมีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด
- 4.6 ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด
- 4.7 ปัจจัยด้านนโยบายของรัฐมีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด

5. ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ ได้กำหนดขอบเขตของการศึกษาไว้ดังนี้

5.1 ขอบเขตด้านพื้นที่

เป็นการศึกษาเฉพาะสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด

5.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

มุ่งเน้นศึกษาเฉพาะปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด จำนวนเป็น 7 ด้าน คือ

1. ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก
2. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิก
3. ปัจจัยด้านการผลิต
4. ปัจจัยด้านการตลาด

5. ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติ
6. ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์
7. ปัจจัยด้านนโยบายของรัฐ

5.3 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ สมาชิกสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด ที่มีหนี้ระยะสั้นค้างชำระ สำหรับปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2556 จำนวน 147 คน

5.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา คือ ตั้งแต่เดือนธันวาคม 2556 ถึงเดือนเมษายน 2557

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 สหกรณ์ หมายถึง สหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด

6.2 สมาชิก หมายถึง สมาชิกของสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด ที่เป็นหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระ

6.3 หนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระ หมายถึง หนี้ซึ่งเกิดจากสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด กู้ยืมเงินจากสหกรณ์แล้วไม่สามารถส่งเงินชำระคืนแก่สหกรณ์ได้ภายในระยะเวลา 1 ปี

6.4 สภาพทั่วไปของสมาชิก หมายถึง ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก และปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิก

6.5 ปัจจัย หมายถึง ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านการผลิต ปัจจัยด้านการตลาด ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติ ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ และปัจจัยด้านนโยบายของรัฐ

6.6 ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก หมายถึง เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส สมาชิกในครอบครัวที่ประกอบอาชีพได้ สมาชิกในครอบครัวที่ประกอบอาชีพไม่ได้ อาชีพหลักในภาคการเกษตร อาชีพอื่นนอกภาคการเกษตร กรรมสิทธิ์ในที่ดิน และพื้นที่ทำการเกษตร

6.7 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิก หมายถึง รายได้จากภาคเกษตร (รายได้จากการทำไร่ นา สวน เลี้ยงสัตว์) รายได้จากนอกภาคเกษตร (รายได้จากการรับจ้าง ค้าขาย บุตรส่งให้ และอื่นๆ) รายจ่ายจากภาคการเกษตร (รายจ่ายจากการทำไร่ นา สวน เลี้ยงสัตว์) รายจ่ายจากนอกภาค

การเกษตร (รายจ่ายจากการรับจ้าง ค่าขาย ส่งบุตร และอื่นๆ) หนี้ค้างชำระกับสหกรณ์ หนี้ค้างชำระอื่นนอกจากสหกรณ์ หนี้สินกับสถาบันการเงิน และมูลค่าสินทรัพย์ที่มีอยู่ในปัจจุบัน

6.8 ปัจจัยด้านการผลิต หมายถึง ต้นทุนการผลิตสูง ขาดเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมใหม่ๆ ผลผลิตต่อไร่อยู่ในเกณฑ์ต่ำ ที่ดินทำการเกษตรไม่เหมาะสม ขาดแหล่งน้ำ ขาดแคลนแรงงาน และอัตราค่าจ้างแรงงานสูง

6.9 ปัจจัยด้านการตลาด หมายถึง ราคาผลผลิตตกต่ำไม่คุ้มค่ากับการลงทุน ถูกกดราคา รับซื้อจากพ่อค้าคนกลาง ขาดสถานที่เก็บผลผลิตเพื่อรอราคา และขาดยานพาหนะขนส่งผลผลิตเพื่อขาย

6.10 ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติ หมายถึง เกิดการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช เกิดภาวะฝนชุก น้ำท่วม น้ำหลากทำให้ไม่ได้รับผลผลิตหรือผลผลิตเสียหาย เกิดภาวะฝนแล้ง ฝนทิ้งช่วงทำให้ไม่ได้รับผลผลิตหรือผลผลิตเสียหาย และเกิดลมพายุพัดทำให้ไม่ได้รับผลผลิตหรือผลผลิตเสียหาย

6.11 ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ หมายถึง การตรวจสอบการใช้เงินกู้ และการติดตามทวงหนี้อย่างต่อเนื่อง

6.12 ปัจจัยด้านนโยบายของรัฐ หมายถึง นโยบายกองทุนฟื้นฟูเกษตรกร นโยบายกองทุนหมู่บ้าน และนโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกร

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 สหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด นำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผน และการแก้ไขปัญหาการชำระหนี้ของสมาชิก

7.2 สำนักงานสหกรณ์จังหวัดระนอง ใช้เป็นแนวทางในการสนับสนุน แนะนำ ส่งเสริมสหกรณ์ในการดำเนินธุรกิจสินเชื่อ

7.3 สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดระนอง หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ใช้เป็นข้อมูลในการวางแผน ในด้านการพัฒนาพื้นที่ และการพัฒนาเกษตรกรและสหกรณ์ต่อไป

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนเอกสารต่าง ๆ เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนากรอบความคิดของการศึกษาและเป็นข้อมูลประกอบการวิเคราะห์และอภิปรายผล โดยสรุปประเด็นสำคัญดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับสหกรณ์
2. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการสินเชื่อ
3. บริบทของสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับสหกรณ์

1.1 ความหมายของสหกรณ์ (Cooperative)

กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2551: 71-72) ได้รวบรวมความหมายของสหกรณ์ไว้ ดังนี้

1.1.1 พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ได้พระราชทานพระราชดำรัสแก่ผู้นำสหกรณ์ที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ณ ศาลาดุสิตาลัย เมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2526 ไว้ตอนหนึ่งว่า “สหกรณ์นี้มีความหมาย คำว่า ‘สห’ ก็ด้วยกัน ‘กรณ์’ การทำ ทำงาน ทำกิจการต่างๆ หมายความว่า ‘สหกรณ์’ แปลว่า การทำงานร่วมกัน การทำงานร่วมกันนี้ลึกซึ้งมาก เพราะจะต้องร่วมมือกันในทุกด้าน ทั้งในด้านงานการที่ทำด้วยร่างกาย ทั้งในด้านงานการที่ทำด้วยสมอง และงานการที่ทำด้วยใจ ทุกอย่างนี้ขาดไม่ได้ ต้องพร้อม”

1.1.2 ความหมายตามพระบิดาแห่งการสหกรณ์ไทย

พระราชวรวงศ์เชอกรมหมื่นพิทยาลงกรณ์ พระบิดาแห่งการสหกรณ์ไทย ประทาน คำแปล “สหกรณ์เป็นวิธีการจัดการรูปหนึ่ง ซึ่งบุคคลหลายคนรวมกันเข้าด้วยความสมัครใจในฐานะที่เป็นมนุษย์เท่ากัน และโดยความมีสิทธิเสมอหน้ากันหมด เพื่อจะบำรุงตนให้เกิดความเจริญในทางทรัพย์”

1.1.3 พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 สหกรณ์ หมายความว่า คณะบุคคลซึ่งรวมกันดำเนินกิจการ เพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม โดยช่วยตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้

1.1.4 ตามพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 สหกรณ์ หมายถึง องค์กรทางเศรษฐกิจและสังคมที่สมาชิกร่วมกันจัดตั้งขึ้นด้วยการลงหุ้นร่วมกัน จัดการร่วมกันในการผลิต การจำหน่ายสินค้า หรือบริการตามความต้องการ หรือผลประโยชน์อย่างเดียวกันของบรรดาสมาชิก สมาชิกแต่ละคนมีสิทธิ์ออกเสียงได้หนึ่งเสียงในการบริหารสหกรณ์ โดยไม่ขึ้นกับจำนวนหุ้นที่ถืออยู่ เช่น สหกรณ์ออมทรัพย์ สหกรณ์การเกษตร สหกรณ์โคนม (กณ) คณะบุคคลซึ่งรวมกันดำเนินกิจการเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม โดยช่วยตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกันและได้จดทะเบียนว่าด้วยกฎหมายสหกรณ์

1.1.5 องค์กรสัมพันธภาพสหกรณ์ระหว่างประเทศ (The International Cooperative Alliance: ICA) ปี 1995 แถลงการณ์ว่าด้วยเอกลักษณ์ของการสหกรณ์ “สหกรณ์เป็นองค์กรอิสระของบุคคล ซึ่งรวมกันทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม โดยการดำเนินวิสาหกิจที่เป็นเจ้าของร่วมกัน และควบคุมตามแนวทางประชาธิปไตย”

กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2557: http://www.cpd.go.th/web_cpd/known_coop04.html) โดยสรุปความหมายของสหกรณ์ คือ องค์กรฯ หนึ่ง ที่เกิดขึ้นจากการรวมกลุ่มกันด้วยความสมัครใจ เพื่อดำเนินงานทั้งในด้านความคิด ระบบบริหารจัดการผลผลิต และบุคคลโดยใช้หลักประชาธิปไตย เพื่อสนองความต้องการ (อันจำเป็น) ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

1.2 คุณค่าของสหกรณ์

กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2551: 85) คุณค่าของสหกรณ์ คือสหกรณ์อยู่บนพื้นฐานแห่งคุณค่าของการช่วยตนเอง ความรับผิดชอบต่อตนเอง ความเป็นประชาธิปไตย ความเสมอภาค ความเที่ยงธรรม และความเป็นเอกภาพ สมาชิกสหกรณ์เชื่อมั่นในคุณค่าทางจริยธรรมแห่งความสุจริต ความเปิดเผย ความรับผิดชอบต่อสังคม และความเอื้ออาทรต่อผู้อื่น โดยสืบทอดประเพณีปฏิบัติของผู้ริเริ่มการสหกรณ์

1.3 อุดมการณ์สหกรณ์

กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2551: 85) อุดมการณ์สหกรณ์ คือ ความเชื่อร่วมกันที่ว่า การช่วยตนเอง และการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ตามหลักการสหกรณ์จะนำไปสู่การกินดี อยู่ดี มีความเป็นธรรม และสันติสุขในสังคม

1.4 หลักการสหกรณ์

กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2551: 87-104) ความหมายของหลักการสหกรณ์ คือ แนวทางที่สหกรณ์ยึดถือปฏิบัติเพื่อให้คุณค่าของสหกรณ์เกิดผลเป็นรูปธรรม ซึ่งประกอบด้วยหลักการที่สำคัญ 7 ประการ กล่าวคือ

หลักการที่ 1 การเป็นสมาชิกโดยสมัครใจและเปิดกว้าง สหกรณ์เป็นองค์การโดยสมัครใจ ที่เปิดรับบุคคลทุกคนซึ่งสามารถใช้บริการของสหกรณ์ได้ โดยปราศจากการกีดกันทางเพศ ศักดิ์ เชื้อชาติ การเมือง หรือศาสนา และบุคคลนั้นต้องเต็มใจรับผิดชอบในฐานะของสมาชิก

หลักการที่ 2 การควบคุมโดยสมาชิกตามหลักประชาธิปไตย สหกรณ์เป็นองค์การประชาธิปไตยที่ควบคุมโดยมวลสมาชิก ซึ่งมีส่วนร่วมอย่างจริงจังในการกำหนดนโยบาย และการตัดสินใจของสหกรณ์ ไม่ว่าชายหรือหญิงที่ได้รับเลือกเป็นตัวแทนสมาชิกต้องมีความรับผิดชอบต่อมวลสมาชิก สมาชิกของสหกรณ์ชั้นปฐมมีสิทธิออกเสียงเท่าเทียมกัน (หนึ่งคนหนึ่งเสียง) ส่วนสหกรณ์ในระดับอื่นก็จัดให้เป็นไปตามวิถีประชาธิปไตย

หลักการที่ 3 การมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจโดยสมาชิก มวลสมาชิกพึงร่วมทุนกับสหกรณ์ของตนอย่างเท่าเทียมกัน และควบคุมการใช้เงินทุนตามวิถีประชาธิปไตย โดยปกติอย่างน้อยส่วนหนึ่งของทุน ต้องมีทรัพย์สินส่วนรวมของสหกรณ์ และสมาชิกพึงได้ผลตอบแทนจากเงินทุน (ถ้ามี) อย่างจำกัด ภายใต้เงื่อนไขของความเป็นสมาชิก เหล่าสมาชิกจะจัดสรรเงินส่วนเกินเพื่อจุดมุ่งหมายบางอย่างหรือทั้งหมดดังต่อไปนี้ คือ เพื่อพัฒนาสหกรณ์ของตนโดยอาจจัดเป็นกองทุนสำรองซึ่งอย่างน้อยส่วนหนึ่งจะไม่นำมาแบ่งปันกัน เพื่อจัดสรรประโยชน์ให้สมาชิกตามส่วนธุรกรรมที่ตนทำกับสหกรณ์ และเพื่อสนับสนุนกิจกรรมอื่นๆ ที่มวลสมาชิกเห็นชอบ

หลักการที่ 4 การปกครองตนเองและความเป็นอิสระ สหกรณ์เป็นองค์การอิสระที่ช่วยตนเองภายใต้การควบคุมของสมาชิก หากสหกรณ์นั้นๆ ทำข้อตกลงร่วมกับองค์การอื่นๆ รวมถึงรัฐบาล หรือแสวงหาทุนจากแหล่งภายนอกต้องมั่นใจได้ว่าการกระทำของสหกรณ์เช่นนั้นอยู่ภายใต้การควบคุมแบบประชาธิปไตย โดยมวลสมาชิก รวมถึงดำรงความเป็นอิสระไว้ได้

หลักการที่ 5 การศึกษา ฝึกอบรมและสารสนเทศ สหกรณ์พึงให้การศึกษ และ การฝึกอบรมแก่บรรดาสมาชิก ผู้แทนจากการเลือกตั้ง ผู้จัดการสหกรณ์ และเจ้าหน้าที่ เพื่อให้บุคคลเหล่านั้นสามารถช่วยพัฒนาสหกรณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สหกรณ์พึงให้ข่าวสาร ความรู้แก่ประชาชนทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งเยาวชนและผู้นำทางความคิด เกี่ยวกับคุณลักษณะ และประโยชน์ของการสหกรณ์

หลักการที่ 6 การร่วมมือระหว่างสหกรณ์ สหกรณ์พึงให้บริการแก่มวลสมาชิกอย่างเต็มที่ และสร้างความเข้มแข็งแก่ขบวนการสหกรณ์ โดยร่วมมือกันเป็นขบวนการตามโครงสร้างระดับท้องถิ่น ระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติ

หลักการที่ 7 การเอื้ออาทรต่อชุมชน สหกรณ์พึงดำเนินงาน เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของชุมชนของตน ตามนโยบายที่มวลสมาชิกให้ความเห็นชอบ

1.5 วิธีการสหกรณ์

กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2551: 105) วิธีการสหกรณ์ คือ การนำหลักการสหกรณ์ มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม เพื่อประโยชน์ของมวลสมาชิก และชุมชน โดยไม่ละเลยหลักการธุรกิจที่ดี

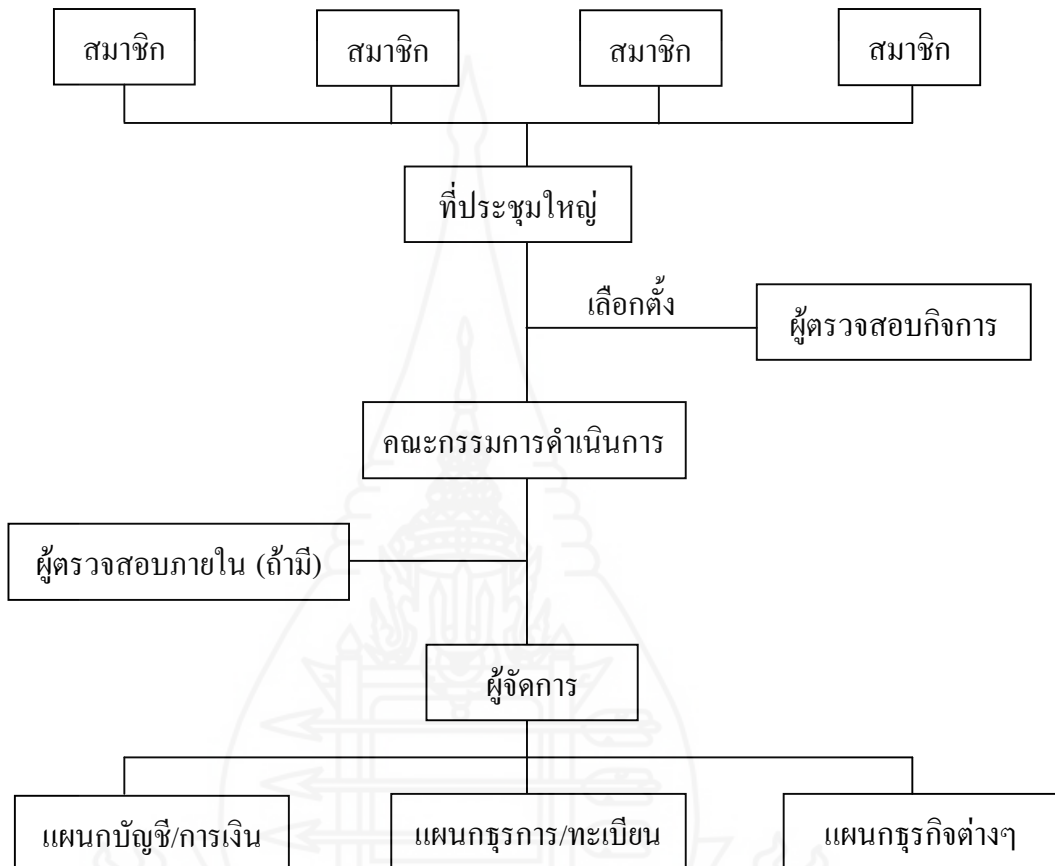
1.6 ประเภทสหกรณ์

กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2557: <http://webhost.cpd.go.th/rlo/group.html>) ประเภทสหกรณ์ คือ กลุ่มสหกรณ์ที่มีความมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์หลักอย่างเดียวกัน ตามมาตรา 33 แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 โดยปัจจุบันตามกฎหมายกระทรวงกำหนดประเภทสหกรณ์ที่จะรับจดทะเบียน พ.ศ. 2548 กำหนดไว้ 7 ประเภท ดังต่อไปนี้

- 1) สหกรณ์การเกษตร
- 2) สหกรณ์ประมง
- 3) สหกรณ์นิคม
- 4) สหกรณ์ร้านค้า
- 5) สหกรณ์บริการ
- 6) สหกรณ์ออมทรัพย์
- 7) สหกรณ์เครดิตยูเนียน

1.6 โครงสร้างการบริหารงานของสหกรณ์

กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2551: 106-107) แผนภาพแสดงโครงสร้างการจ้ครูปองค้การของสหกรณ์ชั้นปฐมทั่วไปและความหมายดังนี้

ภาพที่ 2.1 โครงสร้างการจ้ครูปองค้การของสหกรณ์ชั้นปฐมโดยทั่วไป

สมาชิก คือ ผู้ลงชื่อขอจดทะเบียนสหกรณ์ และผู้ที่สมัครเป็นสมาชิกภายหลังที่สหกรณ์ได้จดทะเบียนแล้วโดยถือว่าเป็นสมาชิกเมื่อได้ชำระค่าหุ้นตามจำนวนที่จะถือครบถ้วนแล้ว

ที่ประชุมใหญ่ของสมาชิก การประชุมใหญ่ของสหกรณ์ต้องมีสมาชิมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด หรือไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคน ในกรณีเป็นการประชุมใหญ่ โดยผู้แทนสมาชิกต้องมีผู้แทนสมาชิมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้แทนสมาชิกทั้งหมด หรือไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคนจึงจะเป็นองค์ประชุม โดยจะต้องประชุมอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

ผู้ตรวจสอบกิจการ ซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งจากสมาชิกหรือนุคคลภายนอก เพื่อดำเนินการตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ และทำรายงานเสนอต่อที่ประชุมใหญ่

คณะกรรมการดำเนินการ เลือกตั้งมาจากสมาชิกในที่ประชุมใหญ่ ประกอบด้วย ประธานกรรมการ 1 คน และกรรมการอื่นอีกไม่เกิน 14 คน มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ 2 ปี นับตั้งแต่วันเลือกตั้ง แต่ต้องไม่เกิน 2 วาระติดต่อกัน คณะกรรมการมีหน้าที่กำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ แนวทางปฏิบัติของสหกรณ์ และเป็นผู้แทนสหกรณ์ในกิจการอันเกี่ยวกับบุคคลภายนอก

ผู้ตรวจสอบภายใน คณะกรรมการดำเนินการแต่งตั้งขึ้นเพื่อตรวจสอบการปฏิบัติงานของฝ่ายจัดการ

ผู้จัดการ คณะกรรมการดำเนินการจัดจ้างมาเพื่อปฏิบัติงานตามแผนการดำเนินงาน และจัดการธุรกิจต่างๆ ของสหกรณ์ร่วมกับเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์เพื่อให้บริการแก่สมาชิก

2. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการสินเชื่อ

2.1 ความหมายของสินเชื่อ

ประเสริฐ โสมจันทร์ (อ้างถึงใน วีรยุทธ บุญมาก, 2552: 13) ให้แนวคิดเกี่ยวกับเครดิต หรือสินเชื่อว่ามีความหมายเช่นเดียวกับการกู้ยืมซึ่งทางการเงินมักใช้สองคำนี้พร้อมๆ กันเสมอแล้วแต่ใครจะชอบใช้มากกว่ากัน แต่คำว่าเครดิตดูจะเป็นเชิงวิชาการที่สั้นและง่ายในการใช้มากกว่า

สุนี ศักรนนท์ (อ้างถึงใน จันทร์ศรี สมวิลาศ, 2536: 14) กล่าวถึงสินเชื่อและความหมายของสินเชื่อว่า “Credit” เป็นคำที่มาจากภาษาละติน “Creditum” ซึ่งแปลว่า “to trust” ตามความหมายของ “เครดิต” จึงเป็นที่เข้าใจของบุคคลทั่วไปว่า “ความสามารถในการกู้ยืมเงินของบุคคลหนึ่งที่มีต่อบุคคลอีกคนหนึ่ง โดยมีสัญญาหรือเงื่อนไขที่จะชำระเงินนั้นในอนาคต” ซึ่งในการกู้ยืมนี้มีทั้งด้านส่วนตัวและในวงการธุรกิจ สำหรับวงการธุรกิจจะกินความหมายรวมไปถึงการนำสินค้าหรือการใช้บริการก่อนและชำระเงินในอนาคตด้วยในแง่ของนักบัญชี สินเชื่อ (เครดิต) จะหมายถึง การลงบัญชีในสมุดแยกประเภทในด้านหนี้สินแสดงเป็นฐานเจ้าหนี้ของธุรกิจ ส่วนในด้านการเงิน หมายถึง จำนวนเงินกู้หรือจำนวนเงินที่ยังค้างชำระแก่เจ้าหนี้

2.2 นโยบายการให้สินเชื่อเพื่อการเกษตร

กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2549: 9-11) เนื่องจากการให้สินเชื่อเพื่อการเกษตรมีความเสี่ยง (Risk) ทั้งในด้านการผลิตและการขายผลผลิต ดังนั้น เพื่อลดความเสี่ยงดังกล่าว การให้สินเชื่อจะต้องใช้ความระมัดระวังและความละเอียดรอบคอบตามสมควร ซึ่งสหกรณ์ควรกำหนดนโยบายการดำเนินงานให้สินเชื่อเพื่อการเกษตรที่จะให้ผลมั่นคงตามแนวทางต่อไปนี้

2.2.1 การคัดเลือกท้องที่ เพื่อให้การให้สินเชื่อได้ผลในการเพิ่มผลผลิตหรือสนับสนุนการพัฒนางานเกษตรอย่างแท้จริง สหกรณ์ควรดำเนินงานในท้องที่ซึ่งมีช่องทางเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรโดยเฉพาะท้องที่ที่ได้รับน้ำจากชลประทาน มีบริการส่งเสริมการเกษตรจากส่วนราชการหรือส่วนงานที่เกี่ยวข้องและผลิตผลในท้องที่นั้นมีช่องทางขายได้กว้างขวาง

2.2.2 การคัดเลือกเกษตรกรผู้กู้ สหกรณ์ควรใช้ความระมัดระวังในการคัดเลือกเกษตรกรผู้ให้กู้ให้ได้ผู้มีนิสัยดี มีความซื่อสัตย์และมีฐานะทางเศรษฐกิจพอสมควรตลอดจนมีความสามารถดำเนินงานเกษตรที่ก่อให้เกิดรายได้เพียงพอ ซึ่งปกติย่อมชำระหนี้ได้ตามกำหนด

2.2.3 การให้การศึกษาอบรม สหกรณ์จะต้องให้การศึกษาอบรมเกี่ยวกับสินเชื่อเพื่อการเกษตรแก่เกษตรกรผู้กู้ เช่น ในเรื่องเหตุผล คุณประโยชน์ และโทษของการให้สินเชื่อ ช่องทางเพิ่มผลผลิต การทำแผนงานผลิตและการออมเงิน เป็นต้น

2.2.4 การให้สินเชื่อเพื่อเพิ่มผลผลิต สหกรณ์ควรช่วยเหลือเกษตรกรในการทำแผนงานผลิต โดยถูกต้องสมควร และให้สินเชื่อเพิ่มผลผลิตโดยคำนึงถึงแผนงานผลิต ความสามารถชำระหนี้ของเกษตรกรผู้กู้แต่ละราย อีกทั้งจำนวนสินเชื่อควรสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายในการผลิต และค่าของผลผลิตที่คาดว่าจะได้ นอกจากนี้สหกรณ์ควรปฏิเสธไม่ให้สินเชื่อซึ่งไม่อาจชำระคืนได้จากรายได้การเกษตร เพราะการให้สินเชื่อเช่นนั้น มักเกิดความยากลำบากในการชำระคืน

2.2.5 การควบคุมแนะนำ สหกรณ์ต้องควบคุมการให้สินเชื่อของเกษตรกรผู้กู้ให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ โดยการออกไปตรวจสอบการใช้สินเชื่อให้เป็นไปตามแผนการผลิต

2.2.6 ทะเบียนเกษตรกรกรม สหกรณ์พึงช่วยเหลือเกษตรกรในการจัดทำทะเบียนเกษตรกรกรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดทำงบแสดงฐานะการเงินของเกษตรกรประจำปี เพื่อเป็นทางหยั่งรู้ฐานะทางการเงินของเกษตรกรผู้กู้หรือผู้ค้ำประกันโดยถ่องแท้

2.2.7 หลักประกัน สหกรณ์ควรพิจารณากำหนดให้เหมาะสมกับจำนวนสินเชื่อและระยะเวลาชำระคืน

2.2.8 การเชื่อมโยงสินเชื่อเข้ากับงานธุรกิจอื่น สหกรณ์ควรเชื่อมโยงงานสินเชื่อ งานขายผลิตผลทางการเกษตรและงานจัดหาวัสดุการเกษตรเข้าด้วยกันโดยบริบูรณ์

2.2.9 เหตุสุดวิสัย โดยอาชีพทางการเกษตรต้องอาศัยดินฟ้าอากาศเป็นสำคัญ หากมีเหตุการณ์นอกเหนืออำนาจการควบคุมของสหกรณ์และเกษตรกรผู้กู้เกิดขึ้น ทำให้การผลิตทางการเกษตรได้ผลไม่แน่นอน ฉะนั้นเพื่อป้องกันความเสี่ยงนี้ การให้สินเชื่อเพื่อการผลิตทางการเกษตรโดยปกติควรให้ไม่เกินส่วนอันควร

2.2.10 การไม่ชำระหนี้โดยจงใจ ในกรณีที่มีเกษตรกรผู้กู้จงใจไม่ชำระหนี้ทั้งที่สามารถชำระหนี้ได้ หากสหกรณ์ได้ใช้ความสามารถในการติดตามทวงถามให้ชำระหนี้แล้วไม่เป็นผล สหกรณ์พึงดำเนินการตามกฎหมายเพื่อบังคับชำระหนี้ และเพื่อมิให้ผู้อื่นเป็นเยี่ยงอย่าง

2.3 การวิเคราะห์สินเชื่อ

2.3.1 หลักการทั่วไปในการพิจารณาสินเชื่อ

กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2549: 9-11) หลักการทั่วไปในการพิจารณาสินเชื่อสิ่ง ที่เจ้าหน้าที่สินเชื่อของสหกรณ์พิจารณาเมื่อลูกค้าขอสินเชื่อมี 3 ประการ หรือที่เรียกง่าย ๆ ว่า 3p คือ

1) **วัตถุประสงค์ (Purpose)** หมายถึง การพิจารณาถึงวงเงินที่ขอมมา ชนิดของเครดิตที่ต้องการ เครดิตที่ได้จะนำไปใช้ทำอะไร จะเป็นเงินทุนหมุนเวียน หรือเป็นการลงทุนในทรัพย์สินถาวร

2) **การชำระคืน (Payment)** หมายถึง ความสามารถในการดำเนินงานของผู้ขอสินเชื่อจะสามารถทำได้ตามสัญญาหรือไม่ ระยะเวลาที่ขอมาสั้นหรือยาวไป และควรจะแก้ไข หรือการชำระคืนจะทยอยชำระเป็นงวดๆ หรือครั้งเดียว เจ้าหน้าที่สินเชื่อแน่ใจหรือไม่ว่าผู้ขอกู้จะสามารถชำระหนี้คืนตามเงื่อนไขที่ตกลงกัน

3) **การป้องกันความเสี่ยง (Protection)** เรื่องป้องกันความเสี่ยงนั้นจะพิจารณาถึงความเสี่ยงอันจะเกิดขึ้นจากการที่ผู้ขอสินเชื่อไม่สามารถชำระหนี้ได้ในกรณีที่ธุรกิจของผู้ขอสินเชื่อขาดทุน ผู้ขอสินเชื่อจะนำเงินจากที่อื่น มาชำระหนี้กับสหกรณ์ได้หรือไม่ ถ้าธุรกิจมีความเสี่ยงสูง สหกรณ์ก็ต้องดูคุณภาพของทรัพย์สินที่เอามาประกันว่ามูลค่าจากการขายทอดตลาด จะพอกับหนี้ของสหกรณ์หรือไม่

2.3.2 หลักการบริหารสินเชื่อที่ดี

กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2554: 8-9) หลักการบริหารสินเชื่อที่ดี ในการพิจารณาให้สินเชื่อ นั้น จะต้องมียุทธศาสตร์การวิเคราะห์สินเชื่อ ซึ่งแต่ละธุรกิจหรือแต่ละสถาบันย่อมมี หลักเกณฑ์และวิธีการในการปฏิบัติแตกต่างกันออกไปแต่ละเป้าหมายหลัก หรือวัตถุประสงค์หลัก ที่เหมือนกัน คือ ต้องการให้ผู้ขอสินเชื่อไปแล้ว สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินงาน ส่งผลให้มีรายได้เพียงพอที่จะชำระหนี้ทั้งเงินต้นและดอกเบี้ย การจะให้สินเชื่อแก่ลูกค้ารายใด จะต้องพิจารณาลูกค้ารายนั้นก่อน ว่าควรแก่การให้สินเชื่อหรือไม่ โดยการสืบสวนข้อมูลสินเชื่อ และจะต้องมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณา หลักการที่ใช้คือ C's policy เพื่อพิจารณาความมั่นคงหรือ ความเสี่ยง หากมีการปล่อยสินเชื่อให้แก่บุคคลที่ขอสินเชื่อ หลักเกณฑ์นี้จะพิจารณาลักษณะ หรือ คุณสมบัติของผู้ขอสินเชื่อเป็นหลัก ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) *คุณสมบัติของผู้ขอสินเชื่อ (character)* หมายถึง อุปนิสัยใจคอ และพฤติกรรมของผู้ขอสินเชื่อว่าจะมีความเต็มใจชำระหนี้มากน้อยเพียงใด โดยอาจพิจารณาได้เพียง 2 ประเภท

(1) คุณสมบัติและประวัติส่วนตัว เช่น อุปนิสัยทั่วไป ข้อมูลเกี่ยวกับครอบครัว อายุ นิติภาวะ การค้า สังคม ความซื่อสัตย์ ชื่อเสียงส่วนตัว เป็นต้น

(2) คุณสมบัติเฉพาะด้าน เช่น ความสามารถ ความชำนาญ ประสบการณ์ ความคิด ความอ่าน ความรับผิดชอบด้านนิติกรรม เป็นต้น

2) *ความสามารถในการชำระหนี้ (capacity)* หมายถึง สมรรถภาพในการหารายได้ เพื่อนำมาชำระหนี้ ถ้าเป็นการขอสินเชื่อส่วนบุคคลก็จะพิจารณาจากคุณสมบัติของผู้ขอสินเชื่อเป็นหลัก แต่ถ้านิติบุคคลจะพิจารณาจากงบการเงิน แผนการบริหาร แผนการชำระหนี้ คำนวณโครงการ และวัตถุประสงค์ในการใช้เงินกู้ของผู้ขอสินเชื่อ ฯลฯ

3) *เงินทุน (capital)* หมายถึง ส่วนของสินทรัพย์ที่มีเหนือหนี้สิน เพื่อเป็นหลักประกันความปลอดภัย ในกรณีที่มีคุณสมบัติและความสามารถในการชำระหนี้ของผู้กู้ไม่สู้ดีนัก โดยดูจากอัตราส่วนกำไร/ทุน และอัตราส่วนหนี้สิน/ทุน อย่างไรก็ตามมีข้อระวังว่า ส่วนของเจ้าของซึ่งรวมทั้งสินทรัพย์ที่มีตัวตนและไม่มีตัวตน จะมีค่าเท่าไร แยกเป็นสัดส่วนได้หรือไม่ ในกรณีที่ต้องมีการชำระบัญชี

4) *หลักประกัน (collateral)* หมายถึง การค้ำประกันการกู้เงินโดยมีหลักทรัพย์ ได้แก่ ที่ดิน อาคาร โรงเรือน สิทธิการเช่า พันธบัตร ฯลฯ

5) *สภาพทางเศรษฐกิจ (condition)* หมายถึง สถานการณ์โดยทั่วไปภายใต้การเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ทั้งเทคโนโลยี สังคม กฎหมาย การเมือง ภาษี การตลาดภายใน และภายนอกประเทศ และเทคนิคการผลิต ฯลฯ

6) *ประเทศที่ติดต่อด้วย (country)* หมายถึง ในกรณีที่มีการค้าระหว่างประเทศควรพิจารณาคุณภาพทางการเมือง ภาษี เศรษฐกิจ และสังคม ของประเทศที่ติดต่อกันด้วย เพราะ แนวความคิด และความรับผิดชอบอาจแตกต่างกัน โดยเฉพาะเกี่ยวกับเอกสารและการปฏิบัติทางการค้าอาจแตกต่างกันด้วย

ในการวิเคราะห์สินเชื่อจะต้องมีการวิเคราะห์ในรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ขอสินเชื่อ ซึ่งอาจเป็นบุคคลหรือนิติบุคคล โดย

1) *การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ* เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ขอสินเชื่อทั้งบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล โดยใช้ C's policy เป็นแนวทาง วิเคราะห์จะพิจารณาส่วนประกอบ

เป็นคำคัญของแต่ละ C และอาศัยข้อมูลเชิงคุณภาพของผู้ขอสินเชื่อตั้งแต่อดีต ปัจจุบัน และการคาดคะเนแนวโน้มในอนาคตด้วย

2) การวิเคราะห์สินเชื่อเชิงปริมาณ เน้นนักการวิเคราะห์ห้บการเงิน โดยเริ่มตั้งแต่การจัดและปรับปรุงรายการเพื่อการวิเคราะห์ เครื่องมือและเทคนิคต่างๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์

3) การวิเคราะห์ห้บการเงิน เป็นการวิเคราะห์รายการในงบดุล และงบกำไรขาดทุนเพื่อตรวจสอบความสามารถในการชำระหนี้ และความสามารถในการทำกำไรของผู้ขอสินเชื่อ

4) การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน เป็นการนำเอารายการในงบการเงินที่สะท้อนให้เห็นสภาพคล่องและความสามารถในการทำกำไร มาพิจารณาร่วมกันในรูปแบบของอัตราส่วน

5) วิธีวิเคราะห์เชิงปริมาณของกิจการขนาดเล็ก จะไม่มีงบการเงินอย่างละเอียดให้วิเคราะห์

ดังนั้น ผู้วิเคราะห์จะต้องใช้รายการทางการเงินที่มีอยู่มาตรวจสอบความสามารถในการชำระหนี้

2.4 หลักการเรียกเก็บหนี้

กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2549: 23-24) หลักการเรียกเก็บหนี้มีแนวทางปฏิบัติเพื่อให้การเรียกเก็บหนี้ได้เกิดผลสำเร็จตามความต้องการมีหลักการ ดังนี้

2.4.1 การเรียกเก็บหนี้หรือทวงหนี้ ซึ่งอาศัยพื้นฐานที่ว่าลูกหนี้แต่ละคนจะมีคุณสมบัติ (Character) ที่แตกต่างกันออกไป บางคนมีอุปนิสัยเหนียวหนี้ยนี้ต้องทวงถึงจะให้ บางคนขาดความตั้งใจที่จะชำระหนี้ และบางคนถือในเรื่องเกียรติเป็นคำคัญ การทวงหนี้โดยวิธีเรียกเก็บหนี้แต่ละรายจึงต้องใช้กลวิธี (Tactic) เช่น ลูกหนี้ที่มีความรับผิดชอบ (Responsibility) ก็อาจจะใช้วิธีขอร้อง (Collection Appeals) คือ การทวงถามแบบบอกกล่าวให้ทราบ หรือลูกหนี้ที่มีประวัติการชำระหนี้ไม่สม่ำเสมอ ก็อาจจะทวงถามตามกำหนดเวลา (Date line) หรือลูกหนี้ที่มีเจตนาไม่ชำระหนี้ทวงถามด้วยวิธีกล่าวแล้วไม่ได้ผล มีการบ้ายเบี่ยงหรือผัดผ่อน หรือใช้วิธีนิ่งเฉยอยู่เรื่อยๆ ก็จำเป็นต้องใช้วิธีทวงถามแบบยื่นคำขาด การที่จะจัดว่าลูกหนี้รายใดจะใช้วิธีทวงถามแบบใดจะมีส่วนช่วยได้มาก

2.4.2 หลักการติดตามหนี้ มีหลักการที่ควรกำหนดไว้ 2 วิธี คือ

1) วิธีการจัดชั้น โดยการจัดกลุ่มลูกหนี้ออกเป็นประเภทต่างๆ เช่น ลูกหนี้ที่ดี หรือพอใช้ หรือ ไม่ดี เมื่อจัดประเภทได้แล้วนำไปจัดลำดับความสำคัญของแต่ละกลุ่ม ว่าควร

ติดตามด้วยวิธีใด หรือมีความถี่ในการทวงถามมากน้อยเพียงใด หรือสะดวกในการติดตามเร่งรัดหนี้ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถตรวจสอบพิจารณาให้สินเชื่อในโอกาสต่อไป

2) **วิธีกำหนดเวลา** คือการกำหนดหลักการไว้ว่าลูกหนี้ประเภทใดหรือกลุ่มใด จะต้องมีการเรียกเก็บหนี้หรือทวงถามภายในระยะเวลาอย่างไร ซึ่งหนี้บางประเภทระยะเวลาการบอกกล่าวหลังทวงถามจะมีผลในทางรูปคดี เมื่อมีการฟ้องร้องกัน

3. บริบทของสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด

3.1 ประวัติความเป็นมา

สหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด เกิดจากเกษตรกรที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมในเขตปฏิรูปที่ดิน โครงการป่าน้ำขาว ตำบล จ.ป.ร. อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง ได้รวมตัวและจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2511 เมื่อวันที่ 23 เมษายน 2539 เลขทะเบียนข้อบังคับที่ ก.014739 โดยมีสมาชิกแรกก่อตั้ง จำนวน 55 คน ทุนเรือนหุ้น 11,000 บาท วันสิ้นปีทางบัญชีคือวันที่ 31 มีนาคมของทุกปี จากรายงานประจำปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2556 มีสมาชิกจำนวน 348 คน ทุนเรือนหุ้น 434,690 บาท ปัจจุบัน มีคณะกรรมการดำเนินการ 7 คน ผู้ตรวจสอบกิจการ 2 คน ที่ปรึกษา 1 คน บริหารงานโดย นางแหวดดา ท่าเลิศ เป็นประธานกรรมการ และมอบหมายกรรมการทำหน้าที่ฝ่ายจัดการสหกรณ์ (สหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด, 2556: 6-7)

3.2 การบริหารงานทั่วไป

สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ระนอง (2556: 1-2) การบริหารงานทั่วไปของสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด สรุปผลการตรวจสอบ ดังนี้

3.2.1 การแบ่งส่วนงานและการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ สหกรณ์ไม่ได้จัดจ้างเจ้าหน้าที่ประจำแต่มีการจ้างบุคคลภายนอกหนึ่งคนทำหน้าที่บันทึกบัญชีสมุดเงินสดและผ่านรายการไปสมุดบัญชีแยกประเภททั่วไป บัญชีย่อย และทะเบียนคุมต่างๆ แต่การจัดทำไม่เป็นปัจจุบัน โดยเฉลี่ยเดือนละหนึ่งวัน ส่วนการจัดทำงบทดลองประจำเดือนได้รับความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมสหกรณ์ แต่ในทางปฏิบัติไม่ได้จัดทำงบทดลองประจำเดือนให้กับสหกรณ์เพื่อสหกรณ์จะได้ใช้เป็นข้อมูลในการบริหารงานของสหกรณ์ ด้านเงินสดประธานกรรมการทำหน้าที่รับ-จ่ายเงินและเก็บรักษาเงินสด ในการสอบบัญชีประจำปีสหกรณ์ไม่มีความพร้อมรับการตรวจสอบบัญชีประจำปี กล่าวคือเอกสารที่ส่งมาพร้อมหนังสือขอรับการสอบบัญชีประจำปีมีเพียงงบทดลองสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2556 เท่านั้น สหกรณ์ไม่ได้จัดทำงบการเงินและรายละเอียดต่างๆ

ที่ใช้ประกอบงบการเงินในวันสิ้นปีบัญชีและการบันทึกบัญชีต่างๆ ไม่เป็นปัจจุบัน ทำให้การสอบบัญชีประจำปีต้องใช้เวลาในการตรวจสอบหลายวัน

3.2.2 การกำหนดระเบียบต่างๆ สหกรณ์มีการกำหนดระเบียบต่างๆ ขึ้นถือใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานเหมาะสมครอบคลุมการดำเนินงานและการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ การปฏิบัติงานส่วนใหญ่เป็นไปตามระเบียบที่กำหนดไว้ เว้นแต่การเก็บรักษาเงินสด สหกรณ์มีการเก็บรักษาเงินสดเกินกว่าระเบียบที่กำหนดไว้เป็นครั้งคราว เพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น สหกรณ์ควรรักษาเงินสดส่วนที่เกินวงเงินให้เก็บรักษานำฝากธนาคาร ทั้งนี้ หากสหกรณ์มีความจำเป็นต้องเก็บรักษาเงินสดเกินกว่าระเบียบที่กำหนด ให้ระบุเหตุผลไว้ในสมุดเงินสดในวันนั้นๆ ให้ชัดเจน

อนึ่ง จากการสอบบัญชีระหว่างปี เอกสารประกอบรายการรับ-จ่ายเงินตั้งแต่วันที่ 28 มิถุนายน 2555 ถึงวันที่ 3 สิงหาคม 2555 ฉบับจริงสูญหายไม่มีให้ตรวจสอบ แต่สหกรณ์ได้บันทึกบัญชีรายการข้างต้นในสมุดเงินสด ถือเป็นรายการบัญชีของสหกรณ์ ได้แก่ เอกสารด้านรับจำนวน 42 รายการ เป็นเงิน 1,336,386.20 บาท และเอกสารด้านจ่ายจำนวน 27 รายการ เป็นเงิน 1,300,775.00 บาท ซึ่งสหกรณ์ได้ทำหนังสือรับรองรายการข้างต้นเป็นรายการบัญชีของสหกรณ์แล้ว และได้เปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินให้ผู้ใช้งบการเงินของสหกรณ์ทราบด้วยแล้ว และจากการตรวจสอบเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้องกับรายการบัญชีข้างต้น นำเชื่อถือได้ว่าเป็นรายการบัญชีของสหกรณ์ จากกรณีข้างต้นนี้ต่อไปสหกรณ์ควรมีความระมัดระวังรอบคอบในการเก็บรักษาเอกสารทางการเงินการบัญชีของสหกรณ์ให้เหมาะสมรัดกุมต่อไป เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับสมาชิกของสหกรณ์และผู้ใช้งบการเงินของสหกรณ์

3.2.3 แผนงานและงบประมาณ สหกรณ์กำหนดแผนการดำเนินงานและประมาณการรายได้รายจ่ายไว้โดยได้รับอนุมัติจากที่ประชุมใหญ่ ปรากฏว่า ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายได้ผลงานสูงกว่าแผนงานที่วางไว้ สำหรับธุรกิจสินเชื่อและธุรกิจเงินรับฝาก ได้ผลงานต่ำกว่าแผนงานที่วางไว้ซึ่งสรุปได้ดังนี้ สหกรณ์วางแผนให้เงินกู้ 1,500,000.00 บาท ผลงานได้ 921,070.00 บาท หรือร้อยละ 61.40 ธุรกิจเงินรับฝากวางแผนรับฝากเงิน 4,000.00 บาท ผลงานได้ 1,991.77 บาท หรือร้อยละ 49.79 สำหรับธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย กำหนดแผนงานไว้ 500,000.00 บาท ผลงานได้ 561,070.00 บาท หรือร้อยละ 112.21 การใช้จ่ายเงินงบประมาณอยู่ในวงเงินที่กำหนดไว้ แต่การกำหนดงบประมาณยังไม่ครอบคลุมค่าใช้จ่ายทุกด้าน มีค่าใช้จ่ายบางรายการสูงกว่างบประมาณที่กำหนด บางรายการมีการจ่ายไปโดยไม่ได้กำหนดงบประมาณไว้ แต่เป็นการจ่ายไปเพื่อกิจการของสหกรณ์ ดังนั้น สหกรณ์ควรกำหนดงบประมาณรายจ่ายให้ครอบคลุมค่าใช้จ่ายที่คาดว่าจะเกิดขึ้น โดยคำนึงถึงภาวะเศรษฐกิจปัจจุบันและความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ นอกจากนี้สหกรณ์

ควรควบคุมค่าใช้จ่ายแต่ละประเภทให้อยู่ภายในวงเงินงบประมาณที่กำหนดของแต่ละรายการด้วย ซึ่งเป็นการแสดงว่าสหกรณ์ได้ใช้งบประมาณเป็นเครื่องมือในการบริหารทางการเงินได้อย่างเป็นระบบและสามารถนำแผนงานมาเปรียบเทียบกับผลงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.2.4 ผู้ตรวจสอบกิจการ สหกรณ์เลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการตามกฎหมายและข้อบังคับแต่ในรอบปีบัญชีผู้ตรวจสอบกิจการไม่ได้เข้ามาปฏิบัติงานตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ สหกรณ์ควรแจ้งให้ผู้ตรวจสอบกิจการเข้ามาปฏิบัติงานตามหน้าที่ และนำผลการตรวจสอบกิจการเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการ เพื่อสหกรณ์จะได้นำข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบกิจการมาใช้ประโยชน์ในการบริหารงานหรือแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานของสหกรณ์ได้ทันเหตุการณ์

3.3 ด้านการบริหารการเงินและธุรกิจ

สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ระนอง (2556: 2-3) การบริหารการเงินและธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด สรุปผลการตรวจสอบ ดังนี้

เมื่อนำเครื่องมือระบบเฝ้าระวังและเตือนภัยทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร CFSAW:ss ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ มาใช้เตือนภัยทางการเงินให้กับสหกรณ์แล้วพบว่า อัตราส่วนเฝ้าระวังเบื้องต้น 3 อัตราส่วน ได้แก่ อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไร (ก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน) และอัตราทุนสำรองต่อสินทรัพย์ อยู่ในระดับดี แสดงว่า สหกรณ์มีการควบคุมค่าใช้จ่ายดำเนินงานให้มีความสัมพันธ์กับรายได้ และสหกรณ์มีการสะสมทุนสำรองในระดับดี แสดงว่าสหกรณ์มีการจัดสรรกำไรสุทธิเป็นทุนสำรองในเกณฑ์ดี แต่อย่างไรก็ตามสหกรณ์ก็ต้องพัฒนาทุนสำรองให้มีความมั่นคงเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง เพื่อสหกรณ์จะได้ให้ทุนสำรองเป็นเกราะป้องกันรองรับผลกระทบที่อาจเกิดจากการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ที่อาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางการเงิน สำหรับอัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนด อยู่ในระดับต้องปรับปรุง เนื่องจากสหกรณ์ไม่สามารถเรียกเก็บหนี้จากลูกหนี้ซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพของสินทรัพย์และสภาพคล่องทางการเงินของสหกรณ์ ดังนั้นสหกรณ์ต้องวางแผนการติดตามหนี้อย่างต่อเนื่องให้ลูกหนี้อำชำระภายในเวลาที่กำหนด สรุปโดยภาพรวมระดับวิเคราะห์การเฝ้าระวังของสหกรณ์อยู่ในระดับเฝ้าระวังมากขึ้น และหากวิเคราะห์ถึงความสามารถในการพัฒนาระบบเฝ้าระวังให้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องในแต่ละด้านของ CAMELS ซึ่งสรุปได้ดังนี้

3.3.1 ด้านความพอเพียงของเงินทุนต่อความเสี่ยง (Capital Strength) สหกรณ์มีทุนดำเนินงานทั้งสิ้น 1,877,079.12 บาท ปีก่อน 2,365,074.12 บาท ลดลงจากปีก่อน 488,625.00 บาท หรือลดลงร้อยละ 20.65 ทุนดำเนินงานดังกล่าวส่วนใหญ่ได้มาจากแหล่งเงินทุนจากภายในร้อยละ 84.99 ได้แก่ เงินฝากร้อยละ 10.99 และทุนของสหกรณ์เองร้อยละ 74.00 ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ

15.01 มาจากแหล่งเงินทุนภายนอกซึ่งได้มาจากเจ้าหนี้การค้าร้อยละ 10.65 และอื่นๆ ร้อยละ 4.36 หากพิจารณาถึงความเข้มแข็งและเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยงแล้วเจ้าหนี้ไม่มีความเสี่ยง เนื่องจากสหกรณ์มีสัดส่วนหนี้สินทั้งสิ้นต่อทุน 0.35 เท่า ปีก่อน 1.00 เท่า แสดงว่าทุนของสหกรณ์ที่มีอยู่สามารถที่จะคุ้มครองหนี้สินของสหกรณ์ได้ทั้งหมดและสามารถก่อหนี้เพิ่มได้โดยไม่มี ความเสี่ยงในการชำระหนี้ นอกจากนี้สหกรณ์ยังมีทุนสำรองต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้น 0.34 เท่า รวมทั้งมี ผลตอบแทนต่อส่วนลงทุนร้อยละ 14.81 แม้ว่าจะลดลงจากปีก่อนที่ได้รับผลตอบแทนร้อยละ 15.46 ก็ตาม

อนึ่ง ปีนี้เจ้าหนี้ไม่มีความเสี่ยงในการที่จะได้รับชำระหนี้ เนื่องจากสหกรณ์ สามารถเรียกเก็บหนี้จากลูกหนี้เงินกู้และนำเงินไปชำระหนี้เจ้าหนี้เงินกู้กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้ ครบถ้วน

3.3.2 ด้านคุณภาพของสินทรัพย์ (Asset Quality) สหกรณ์ได้นำทุนดำเนินงานของ สหกรณ์ที่มีอยู่ไปลงทุนในเงินสดและเงินฝากธนาคารร้อยละ 27.75 เงินให้กู้ระยะสั้น-สุทธิ ร้อยละ 51.82 ดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับ-สุทธิ ร้อยละ 19.02 และอื่นๆ ร้อยละ 1.41 สินทรัพย์ที่มีอยู่ได้ถูก นำไปใช้ในการดำเนินงานเพื่อก่อให้เกิดรายได้ 0.36 รอบ ปีก่อน 0.28 รอบ สร้างผลตอบแทนให้กับ สหกรณ์ได้ในอัตราร้อยละ 8.97 ปีก่อนร้อยละ 7.29 แสดงให้เห็นว่าปีนี้ประสิทธิภาพการใช้สินทรัพย์ เพื่อก่อให้เกิดรายได้ของสหกรณ์เพิ่มขึ้นจากปีก่อน

3.3.3 ด้านความสามารถในการบริหารจัดการ (Management Ability) สหกรณ์มี มูลค่าธุรกิจรวมทั้งสิ้น 1,484,131.77 บาท เฉลี่ยเดือนละ 123,677.65 บาท มีอัตราการเติบโตของธุรกิจ ร้อยละ 70.95 โดยเป็นการให้เงินกู้ยืมมากที่สุดร้อยละ 62.06 รองลงมาเป็นการจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ร้อยละ 37.81 และเงินรับฝากร้อยละ 0.13 การบริหารธุรกิจแต่ละด้าน สรุปได้ดังนี้

1) **ธุรกิจสินเชื่อ** สหกรณ์ให้กู้เงินระยะสั้นแก่สมาชิก 25 สัญญา 21 ราย เป็นเงิน 921,079.00 บาท ปีก่อน เป็นเงิน 426,725.00 บาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 494,345.00 บาท หรือ 1.16 เท่า ต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ 1,500,000 บาท ลูกหนี้ชำระหนี้ได้ร้อยละ 36.77 ของหนี้ที่ถึง กำหนดชำระ ในการจ่ายเงินกู้มีการจัดทำสัญญาเงินกู้และการค้ำประกันทุกสัญญาและไม่ครบถ้วน สมบูรณ์ กล่าวคือ ไม่มีชื่อผู้ค้ำประกัน ไม่มีการลงลายมือชื่อผู้รับเงิน และทุกสัญญาไม่ได้มีการลงวันที่ ครบกำหนดชำระคืนเงินกู้ เป็นต้น วันสิ้นปีมีลูกหนี้เงินให้กู้ระยะสั้นคงเหลือ 147 สัญญา 147 ราย เป็นเงิน 2,076,482.40 บาท ซึ่งเป็นลูกหนี้เงินให้กู้ผิดสัญญาชำระหนี้ทุกสัญญาทุกรายนอกจากนี้ยังมี ดอกเบี้ยเงินให้กู้ระยะสั้นค้างรับจำนวน 704,452.44 บาท และค่าปรับเงินให้กู้ระยะสั้นค้างรับจำนวน 325,184.77 บาท ผลการดำเนินงานมีกำไรเฉพาะธุรกิจจำนวน 212,454.07 บาท ปีก่อน 182,439.49 บาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวน 30,014.92 บาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 16.45 อย่างไรก็ตามผลกำไร

ดังกล่าวได้รวมรายได้ค้างรับซึ่งประกอบด้วย ดอกเบี้ยเงินให้กู้ระยะสั้นค้างรับ 184,241.49 บาท และค่าปรับเงินให้กู้ระยะสั้นค้างรับ 52,783.15 บาท ซึ่งหากไม่นำรายได้จำนวนดังกล่าวเข้าเป็นรายได้ของสหกรณ์แล้วจะมีผลขาดทุนเฉพาะธุรกิจ 24,570.57 บาท อนึ่ง ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจสินเชื่อทั้งหมดของสหกรณ์เกิดจากสหกรณ์ต้องรับภาระค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้ที่ผิดชำระหนี้ทุกรายซึ่งเป็นหนี้ที่ค้างนานมาหลายปีประกอบกับปีนี้สหกรณ์มีการขายหนี้ให้กับกองทุนฟื้นฟูแต่ขาดทุน ซึ่งสหกรณ์ต้องรับภาระผลการขาดทุนจากการขายหนี้ฯ เป็นเงิน 41,129.33 บาท

2) **ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย** สหกรณ์จัดหาสินค้ามาจำหน่าย-ปุ๋ยจำนวน 549 กระสอบ เป็นเงิน 561,070.00 บาท ปีก่อน 437,715.00 บาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 123,355.00 บาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 28.18 สูงกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ 500,000.00 บาท โดยจำหน่ายให้กับสมาชิก ทั้งจำนวน สมาชิกได้รับบริการ 15 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.31 ของจำนวนสมาชิกวันสิ้นปี แสดงให้เห็นว่าธุรกิจนี้สหกรณ์ให้บริการสมาชิกได้ไม่ทั่วถึงผลการดำเนินงานมีกำไรเฉพาะธุรกิจ 28,370.00 บาท ปีก่อน 380.00 บาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 27,990.00 บาท หรือเพิ่มขึ้น 73.66 เท่า

3) **ธุรกิจเงินรับฝาก** สหกรณ์มีการรับฝากเงินจากสมาชิก 3 ประเภท ได้แก่ เงินรับฝากออมทรัพย์ เงินรับฝากสัจจะออมทรัพย์ และเงินรับฝากออมทรัพย์พิเศษ ระหว่างปีรับฝากเงินจากสมาชิก 1,991.77 บาท ปีก่อน 3,728.19 บาท ลดลงจากปีก่อน 1,736.42 บาท หรือลดลงร้อยละ 46.58 ต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนด 4,000.00 บาท วันสิ้นปีมีเงินรับฝากคงเหลือ 239 บัญชี 239 ราย เป็นเงิน 206,286.64 บาท การรับฝากเงินเป็นไปตามระเบียบที่กำหนดและเป็นการรับฝากจากสมาชิก ทั้งจำนวน

อนึ่ง หากพิจารณาอัตราลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนด ปีนี้อัตรา ร้อยละ 36.77 ปีก่อนร้อยละ 20.28 แสดงให้เห็นว่า ปีนี้สหกรณ์มีลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้ลดลงจากปีก่อน แต่อย่างไรก็ตามลูกหนี้ดังกล่าวเป็นลูกหนี้ที่ผิดนัดชำระหนี้ทั้งหมด ดังนั้นสหกรณ์จะต้องเร่งรัดการชำระหนี้ให้เป็นไปตามกำหนดชำระอย่างต่อเนื่อง

3.3.5 สภาพคล่องทางการเงิน (Liquidity) สหกรณ์มีอัตราส่วนทุนหมุนเวียนปี ปัจจุบัน 4.40 เท่า ปีก่อน 2.07 เท่า แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์มีสภาพคล่องทางการเงินเพิ่มขึ้นจากปีก่อน และมีสภาพคล่องทางการเงินอยู่ในเกณฑ์ดี เพราะมีสินทรัพย์หมุนเวียนเพียงพอที่จะคุ้มครองหนี้สินหมุนเวียนได้ทั้งหมด และหากพิจารณาส่วนประกอบของสินทรัพย์หมุนเวียนแล้ว พบว่าส่วนใหญ่เป็นลูกหนี้ระยะสั้น รองลงมาเป็นเงินสดและเงินฝากธนาคาร ดังนั้น สภาพคล่องทางการเงินของสหกรณ์ขึ้นอยู่กับการบริหารลูกหนี้ระยะสั้น เงินสดและเงินฝากธนาคารให้มีประสิทธิภาพเป็นสำคัญ

3.3.6 ด้านผลกระทบธุรกิจ (Sensitivity)

1) ด้านธุรกิจสินเชื่อ สมาชิกของสหกรณ์ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก ทำสวนยาง ทำสวนปาล์ม และทำสวนกาแฟ เป็นต้น ราคาผลผลิตการเกษตรมีความผันผวนตลอดเวลา ทำให้สมาชิกไม่มีรายได้มาชำระหนี้ให้กับสหกรณ์

2) ด้านธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย มีปัจจัยเสี่ยงเกี่ยวกับต้นทุนสินค้าที่จัดมาจำหน่ายมีแนวโน้มที่จะปรับตัวสูงขึ้น เนื่องจากสถานะเศรษฐกิจที่มีการผันผวนตลอดเวลา ดังนั้น สหกรณ์จะต้องบริหารงานให้ทันต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

3.4 ระเบียบสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด ว่าด้วยการให้เงินกู้และดอกเบี้ยเงินกู้ พ.ศ. 2544

อาศัยอำนาจตามความในข้อบังคับของสหกรณ์ ข้อ 12 ข้อ 74(16) และข้อ 102(3) ที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการ ครั้งที่ 12/2544 วันที่ 10 กรกฎาคม 2544 ได้กำหนดระเบียบว่าด้วยการให้เงินกู้และดอกเบี้ยเงินกู้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด ว่าด้วยการให้เงินกู้และดอกเบี้ยเงินกู้ พ.ศ. 2544”

ข้อ 2. ระเบียบนี้ให้บังคับตั้งแต่วันที่ 11 กรกฎาคม 2544 เป็นต้นไป

ข้อ 3. ให้ยกเลิก “ระเบียบว่าด้วยการให้เงินกู้และดอกเบี้ยเงินกู้ พ.ศ. 2541” และบรรดาระเบียบอื่นใดที่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ และให้ใช้ระเบียบต่อไปนี้แทน

ข้อ 4. การให้เงินกู้ สหกรณ์ให้เงินกู้ได้เฉพาะแก่สมาชิกเท่านั้น

ข้อ 5. วัตถุประสงค์ของการกู้เงินสมาชิกอาจกู้เงินจากสหกรณ์ได้แต่โดยเฉพาะเพื่อวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

(1) เงินกู้ระยะสั้น ได้แก่ เงินกู้เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินงานในการเกษตรตามแผนงานผลิตสำหรับฤดูกาลผลิตหนึ่งๆ เช่น

ก. ค่าพันธุ์พืช ปุ๋ย ยากำจัดศัตรูพืชและโรคพืช อาหารสัตว์ วัสดุการเกษตร ใช้อื่น ค่าเครื่องมือ ค่าซ่อมแซม ค่าซื้อปลูสัตว์ หรือสัตว์ปีกหรือสัตว์น้ำ เพื่อเลี้ยงขายและค่าจ้างเกี่ยวกับการเกษตร

ข. ค่าใช้จ่ายในการเตรียมเพื่อขาย แปรรูป และขายผลผลิตการเกษตรซึ่งผู้กู้ผลิตขึ้น

ค. ค่าเช่าเกี่ยวกับการเกษตรเฉพาะที่ต้องชำระด้วยเงินสด

ง. ค่าภาษีอากรเกี่ยวกับการเกษตร

จ. ค่าบริการต่างๆ เกี่ยวกับการเกษตร

ฉ. ค่าใช้จ่ายของคร่าวเรือนตามที่จำเป็น

ช. ชื่อสัตว์ใช้งานสำหรับฤดูกาลผลิตหนึ่งๆ ซึ่งสมาชิกผู้กู้ประสงค์จะขายสัตว์นั้น ส่งชำระหนี้ภายในระยะเวลาไม่เกิน ข้อ 7 วรรคแรก

(2) เงินกู้ระยะปานกลาง ได้แก่ เงินกู้เพื่อการลงทุนตามแผนการใช้เงินทุนในสินทรัพย์การเกษตร ซึ่งโดยปกติใช้ประโยชน์ได้เกินกว่าฤดูกาลผลิตหนึ่งๆ เช่น

ก. บุกเบิกหรือปรับปรุงที่ดิน หรือซื้อที่ดินการเกษตร

ข. สร้างหรือปรับปรุงแหล่งน้ำ คันคูน้ำ ประตูกักน้ำ และงานปรับปรุงที่ดิน
อย่างอื่น

ค. ทำสวน

ง. วางรูปประกอบการเกษตรขึ้นใหม่เพื่อมีรายได้เพิ่มขึ้น

จ. ชื่อสัตว์ใช้งาน ชื่อ หรือ สร้าง หรือปรับปรุงเครื่องมือขนาดใหญ่ เครื่องสูบน้ำ เครื่องจักรกล อุปกรณ์การขนส่ง และอุปกรณ์อื่นๆ เกี่ยวกับการเกษตร

ฉ. ชื่อ หรือ สร้าง หรือปรับปรุงบ้าน โรงเรือน และสิ่งปลูกสร้างอื่นๆ เกี่ยวกับการเกษตร

ช. ลงทุนในการเลี้ยงปศุสัตว์ สัตว์ปีก หรือสัตว์น้ำ และลงทุนในกิจกรรมอื่นๆ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการเกษตร

ซ. ชำระหนี้สินเดิมเกี่ยวกับการเกษตร

สมาชิกผู้กู้ต้องใช้เงินกู้ให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ได้สัญญาไว้

ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการดำเนินการ ประธานกลุ่ม ผู้จัดการ และพนักงานของสหกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับเงินกู้เป็นธุระกวัดขันให้สมาชิกผู้กู้ส่งเงินชำระหนี้รายปีต่อสหกรณ์ ให้ครบจำนวนตามสัญญา

ข้อ 6. จำนวนขั้นสูงของจำนวนเงินกู้ จำนวนเงินกู้ระยะสั้นแต่ละรายที่ให้แก่สมาชิกคนหนึ่งๆ นั้น สุดแต่คณะกรรมการดำเนินการกำหนดตามที่เห็นสมควร โดยคำนึงถึงความต้องการเงินกู้ตามแผนงานผลิต และการชำระหนี้เงินกู้อย่างก่อนๆ ของผู้กู้ แต่ต้องไม่เกินร้อยละหกสิบแห่งราคาประเมินของผลิตผลเฉพาะส่วนเพื่อขายซึ่งผลิตด้วยเงินกู้นั้น ในกรณีที่ผู้กู้เงินกู้ระยะสั้นรายก่อนค้างชำระอยู่โดยได้รับผ่อนเวลาชำระหนี้จำนวนเงินกู้อย่างใหม่ เมื่อบวกด้วยส่วนที่ค้างชำระของเงินกู้อย่างก่อน ต้องไม่เกินอัตราร้อยละหกสิบดังกล่าว ในกรณีประสบภัยธรรมชาติหรือภัยพิบัติร้ายแรงต้องไม่เกินอัตราร้อยละแปดสิบแห่งราคาประเมินของผลิตผลเฉพาะส่วนเพื่อขาย

การประเมินราคาผลิตผลดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ให้คำนวณตามที่คณะกรรมการดำเนินการได้คะเนราคาต่อหน่วยไว้ล่วงหน้า

จำนวนเงินกู้ระยะปานกลางแต่ละรายที่ให้แก่สมาชิกคนหนึ่งๆ นั้น สุดแต่คณะกรรมการดำเนินการพิจารณากำหนดตามที่เห็นสมควร โดยคำนึงถึงความต้องการเงินกู้ตามแผนงานผลิตรายได้ ความสามารถชำระหนี้ และการชำระหนี้เงินกู้อย่างก่อนๆ ของสมาชิกนั้น

อย่างไรก็ตาม จำนวนขั้นสูงของเงินกู้ระยะสั้นและเงินกู้ระยะปานกลางรวมทุกรายของสมาชิกคนหนึ่งในเวลาใดเวลาหนึ่ง จะเกิน 150,000 บาทไม่ได้

ข้อ 7. ระยะเวลาแห่งเงินกู้ เงินกู้ระยะสั้นนั้นให้คณะกรรมการดำเนินการพิจารณากำหนดให้สมาชิกผู้กู้ชำระคืนต้นเงิน และดอกเบี้ยให้เสร็จภายในเวลาที่ขายผลผลิตอันผลิตด้วยเงินกู้นั้นได้จำนวนมาก โดยปกติต้องไม่เกินสิบสองเดือน เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุผลพิเศษให้กำหนดได้ไม่เกินสิบแปดเดือน ทั้งนี้ นับแต่วันทำหนังสือกู้หรือหลักฐานการกู้

เงินกู้ระยะปานกลางนั้น ให้คณะกรรมการดำเนินการพิจารณากำหนดให้สมาชิกผู้กู้ชำระคืนต้นเงินและดอกเบี้ยเป็นงวดๆ โดยคำนึงถึง อายุการใช้ประโยชน์ของสินทรัพย์ที่ใช้เงินกู้ จำนวนเงินกู้ รายได้และความสามารถชำระหนี้ของสมาชิกผู้กู้ โดยปกติให้ชำระคืนเสร็จภายในสามปี เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุผลพิเศษอาจให้เวลาไม่เกินห้าปี ทั้งนี้ นับแต่วันทำหนังสือกู้หรือหลักฐานการกู้

อนึ่ง ภายใต้ระเบียบข้อ 14 การชำระคืนเงินกู้หรือเงินงวดชำระหนี้ก่อนถึงกำหนดนั้น ไม่ว่าจะชำระเต็มจำนวนหรือบางส่วนก็ตาม สมาชิกผู้กู้ย่อมกระทำได้เสมอ และสหกรณ์ย่อมไม่คิดดอกเบี้ยสำหรับจำนวนต้นเงินที่ได้รับคืนนั้นต่อไปอีก

ข้อ 8. หลักประกันเงินกู้ การกู้เงินตามระเบียบนี้ให้มีหลักประกันตามที่คณะกรรมการดำเนินการพิจารณากำหนด แต่อย่างน้อยต้องมีหลักประกันอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(1) มีอสังหาริมทรัพย์ที่ไม่ได้จำนองต่อเจ้าหนี้อื่น จำนองเป็นหลักประกันโดยคณะกรรมการดำเนินการได้สอบสวนพิจารณาเป็นที่น่าพอใจว่า อสังหาริมทรัพย์นั้นมีราคาตลาดตามที่สหกรณ์ประเมินไม่น้อยกว่าสองเท่าของจำนวนเงินกู้ส่วนที่ไม่มีหลักประกันตาม (2) หรือ (3) หรือ (4)

การจำนองนั้น ให้ระบุจำนวนเงินขั้นสูงเต็มราคาประเมินของอสังหาริมทรัพย์หรือในกรณีที่ราคาประเมินของอสังหาริมทรัพย์เกินสามแสนบาท จะระบุจำนวนเงินขั้นสูงไว้เพียงสามแสนบาทก็ได้ การจำนองดังกล่าวใช้เป็นประกันการชำระหนี้สินทั้งหลายของสมาชิกซึ่งมีอยู่หรือจะพึงมีในเวลาหนึ่งเวลาใดต่อสหกรณ์

เมื่อสมาชิกชำระหนี้สินทุกรายของตนต่อสหกรณ์แล้ว และไม่ประสงค์กู้เงินโดยจำนองอสังหาริมทรัพย์เป็นประกันต่อไปอีก ผู้จำนองจะถอนจำนองในส่วนที่ประกันหนี้ของ

สมาชิกนั้นได้ เมื่อคณะกรรมการดำเนินการได้สอบสวนพิจารณาเห็นว่าเป็นการถูกต้องตามเงื่อนไขดังกล่าวแล้ว สหกรณ์จึงอนุญาตให้ถอนจำนวนได้

ในการพิจารณาถอนจำนวนตามความในวรรคสาม สหกรณ์จะต้องมีหนังสือแจ้งให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ทราบเพื่อเข้าร่วมประชุมด้วยทุกครั้ง

(2) สำหรับเงินกู้ระยะสั้นเพื่อผลิตผลหลัก ซึ่งจะทำให้สมาชิกผู้กู้แต่ละคนเป็นหนี้เงินกู้เช่นนี้ต่อสหกรณ์โดยจำนวนต้นเงินไม่เกินจำนวนที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนดซึ่งต้องไม่สูงกว่า 30,000 บาท ถ้าสมาชิกผู้ขอกู้ไม่ประสงค์จะใช้หลักประกันตาม (1) หรือ (3) หรือ (4) ให้สมาชิกในกลุ่มเดียวกันทุกคนซึ่งกู้เงินดังกล่าวในฤดูกาลผลิตหนึ่งๆ ทำหนังสือรับรองต่อสหกรณ์ตามแบบที่กำหนดไว้ผูกพันตนร่วมกันว่าในเมื่อผู้กู้คนใดในบรรดาผู้ทำหนังสือรับรองร่วมกันนั้นไม่ชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นเพื่อผลิตผลหลักประจำฤดูกาลผลิตนั้นให้เสร็จตามกำหนด บรรดาผู้ทำหนังสือรับรองร่วมกันมีความรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมเพื่อชำระหนี้ดังกล่าวต่อสหกรณ์จนเสร็จสิ้น สหกรณ์จะเรียกชำระหนี้จากผู้กู้คนใดในบรรดาผู้ทำหนังสือรับรองร่วมกันนั้นโดยสิ้นเชิง หรือบางส่วนตามแต่จะเลือกได้ บรรดาผู้ทำหนังสือรับรองร่วมกันยังคงผูกพันอยู่จนกว่าหนี้เงินกู้ดังกล่าวจะชำระเสร็จสิ้น

ในกรณีสมาชิกกู้เงินจากเงินทุนปกติของสหกรณ์ และจากกองทุนพิเศษ ส่งเสริมการเกษตรด้วย ให้ขยายจำกัดไม่สูงกว่า 30,000 บาท ตามวรรคก่อนเป็นไม่สูงกว่า 33,000 บาท

(3) สำหรับการกู้เงินทุกประเภท ซึ่งทำให้ผู้กู้เป็นหนี้เงินกู้เช่นนี้ต่อสหกรณ์โดยจำนวนต้นเงินรวมทั้งสิ้นไม่เกินจำนวนที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนด ซึ่งต้องไม่สูงกว่า 30,000 บาท ถ้าผู้กู้ไม่มีหลักประกันตาม (1) หรือ (2) หรือ (4) ผู้กู้ต้องจัดให้มีสมาชิกซึ่งคณะกรรมการดำเนินการได้สอบสวนพิจารณาเห็นสมควรแล้วเป็นคู่ค้ำประกันอย่างน้อยสองคน ในจำนวนผู้ค้ำประกันสำหรับเงินกู้แต่ละรายนั้นอย่างน้อยคนหนึ่งต้องมีอสังหาริมทรัพย์ของตนเองตามสมควร

ในกรณีสมาชิกกู้เงินจากเงินทุนปกติของสหกรณ์ และจากกองทุนพิเศษ ส่งเสริมการเกษตรด้วย ให้ขยายจำกัดไม่สูงกว่า 30,000 บาท ตามวรรคก่อนเป็นไม่สูงกว่า 33,000 บาท

(4) ภายใต้ระเบียบข้อ 6 สำหรับเงินกู้ระยะสั้นเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการผลิตตามชนิดของผลิตผล ซึ่งคณะกรรมการดำเนินการกำหนดให้สหกรณ์รวบรวมจัดการขายซึ่งทำให้สมาชิกผู้กู้เป็นหนี้เงินกู้เพื่อการนี้ต่อสหกรณ์ โดยจำนวนต้นเงินต้องไม่เกินจำนวนที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนด และสมาชิกผู้กู้มีสัญญาส่งผลิตผลนั้นต่อสหกรณ์ ถ้าผู้กู้ไม่มีหลักประกันตาม (1) หรือ (2) หรือ (3) ผู้กู้ต้องจัดให้มีสมาชิกอย่างน้อยสองคน ซึ่งมีสัญญาส่ง

ผลิตผลชนิดเดียวกันกับผู้กู้มูลค่ารวมกันอย่างน้อยต้องเท่ากับของผู้กู้ และคณะกรรมการดำเนินการได้สอบสวนพิจารณาเห็นสมควรแล้วเป็นผู้ค้ำประกัน

สมาชิกผู้ค้ำประกันต้องทำหนังสือค้ำประกันหรือหลักฐานค้ำประกันให้ไว้ต่อสหกรณ์ตามแบบที่กำหนด

สมาชิกคนหนึ่งจะเป็นผู้ค้ำประกันหนึ่งเงินกู้สำหรับผู้กู้มากกว่าสองคนในเวลาเดียวกันไม่ได้

เมื่อผู้ค้ำประกันตายหรือลาออกจากสหกรณ์โดยเหตุอื่นหรือมีเหตุ ซึ่งคณะกรรมการดำเนินการไม่ไว้วางใจ คณะกรรมการดำเนินการมีอำนาจให้ผู้กู้จัดสมาชิกอื่นซึ่งคณะกรรมการดำเนินการสอบสวนพิจารณาเห็นสมควรเข้าเป็นผู้ค้ำประกันแทนคนเดิมให้เสร็จภายในเวลาที่กำหนด

การที่สมาชิกผู้ค้ำประกันออกจากสหกรณ์ไม่ว่าเพราะเหตุใดๆ ไม่เป็นเหตุให้ผู้นั้นหลุดพ้นจากการค้ำประกันจนกว่าผู้กู้ได้จัดสมาชิกอื่นซึ่งคณะกรรมการดำเนินการสอบสวนพิจารณาเห็นสมควรเข้าเป็นผู้ค้ำประกันแทน

ข้อ 9. การควบคุมหลักประกัน

(1) ให้คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการตรวจสอบเพื่อเงินกู้ทุกรายมีหลักประกันตามที่ระเบียบกำหนดไว้ และเมื่อคณะกรรมการดำเนินการเห็นว่าหลักประกันสำหรับเงินกู้อย่างใดเกิดบกพร่อง ผู้กู้ต้องจัดการแก้ไขข้อบกพร่องให้คืนดีภายในเวลาที่กำหนด

(2) สหกรณ์มีอำนาจเรียกให้สมาชิกผู้กู้มอบหนังสือสำคัญสำหรับที่ดิน หนังสือสำคัญสำหรับสัตว์พาหนะ และหนังสือสำคัญสำหรับทรัพย์สินอย่างอื่นบรรดามีไว้แก่สหกรณ์จนกว่าจะได้ชำระหนี้ทุกรายของตนเสร็จ

ข้อ 10. วิธีให้เงินกู้ระยะสั้นเพื่อผลิตผลหลัก

(1) คณะกรรมการดำเนินการมีอำนาจกำหนดว่า การกู้เงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินงานเกษตรที่มีลักษณะการผลิตอย่างเดียวกัน และโดยปกติเริ่มลงมือในเวลาเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน สำหรับฤดูกาลผลิตหนึ่งในบรรดาสมาชิกและเกษตรกรทั่วไปเป็นเงินกู้ระยะสั้นเพื่อผลิตผลหลัก

(2) เมื่อใกล้จะถึงหรือในระหว่างฤดูกาลผลิต สมาชิกผู้กู้ประสงค์ขอกู้เงินระยะสั้นเพื่อผลิตผลหลักต้องเสนอแผนงานผลิตและคำขอกู้ตามแบบที่กำหนดไว้ถึงคณะกรรมการดำเนินการ โดยผ่านประธานกลุ่มซึ่งตนสังกัด

(3) ให้ประธานกลุ่มหรือเลขานุการกลุ่มนัดเรียกประชุมกลุ่ม เพื่อพิจารณาแผนงานผลิตและคำขอกู้แต่ละราย และกำหนดวงเงินกู้ระยะสั้นเพื่อผลิตผลหลักของสมาชิกโดย

ในทางปฏิบัติต้องมอบให้ประธานกลุ่ม หรือเลขานุการกลุ่ม หรือพนักงาน ช.ก.ส. สอบสวนข้อมูล และรายละเอียดตามแผนงานผลิตและคำขอกู้ยืมที่ประชุมกลุ่มหรือไร่นาหรือบ้านเรือนของสมาชิก ผู้กู้ ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลและรายละเอียดที่ถูกต้องเกี่ยวกับประเภทผลิตผล เนื้อที่เพาะปลูกซึ่งจะใช้ เงินกู้ยืม ผลที่ได้ต่อไร่ตามปกติ ผลทั้งหมดที่คาดว่าจะได้ ส่วนที่หักเป็นค่าเช่า ใช้ในครัวเรือนทำพันธุ์ และใช้ในทางอื่นๆ ผลิตผลส่วนเพื่อขาย ราคาต่อหน่วยที่คาดว่าจะได้ และราคาประเมินของผลิตผล ส่วนเพื่อขาย ผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ส่วนที่จะส่งมอบต่อสหกรณ์เพื่อชำระหนี้เงินกู้ (รวมทั้ง ดอกเบี้ย) (ในกรณีที่สหกรณ์ดำเนินธุรกิจในการรวบรวมผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ของสมาชิก) ตลอดจนสอบสวนจำนวนเงินทุนทั้งหมดที่ต้องการเพื่อนำมาใช้นั้น ทั้งจำนวนเงินทุนของผู้ขอกู้เองที่จะ นำมาใช้ รายการที่ต้องการเงินกู้และกำหนดการจ่ายเงินกู้แก่ผู้ขอกู้กำหนดชำระคืนเสร็จ และการ ชำระหนี้เงินกู้รายก่อนๆ ของผู้ขอกู้ยืม ในกรณีผู้ขอกู้เลือกใช้การจ้างอสังหาริมทรัพย์หรือการค้า ประกันก็ให้สอบสวนรายละเอียดแห่งทรัพย์สินที่เสนอเป็นหลักค้ำประกันด้วย และเมื่อที่ประชุม กลุ่มได้ตรวจสอบและรับรองรายการต่างๆ แล้ว จึงเสนอแนะวงเงินกู้ระยะสั้นเพื่อผลิตผลหลักของ สมาชิกผู้ขอกู้แต่ละคนจากกลุ่มนั้นๆ ต่อคณะกรรมการดำเนินการ

(4) สมาชิกผู้ขอกู้ต้องทำหนังสือกู้ตามแบบที่กำหนดไว้เสนอต่อสหกรณ์พร้อมกับ แผนงานผลิตและคำขอกู้ยืม สมาชิกผู้ขอกู้ทั้งหมดในแต่ละกลุ่ม ต้องทำหนังสือรับรองต่อสหกรณ์ ตามความในข้อ 8 (2) เสนอไปพร้อมกันด้วย

(5) เมื่อคณะกรรมการดำเนินการได้สอบสวนพิจารณาเห็นสมควร ก็จะอนุญาตให้ สมาชิกผู้ขอกู้ถือใช้หนังสือกู้ได้ โดยกำหนดวงเงินกู้ และกำหนดชำระคืนเสร็จไว้ด้วย

(6) เมื่อคณะกรรมการดำเนินการอนุญาตให้ถือใช้หนังสือกู้ได้แล้วสมาชิกผู้กู้จึง เบิกรับเงินกู้ได้ ทั้งนี้โดยสหกรณ์จะจ่ายเงินกู้แก่สมาชิกผู้กู้เป็นงวดๆ ตามจำนวนและในเวลา ที่ต้องการใช้จ่ายดำเนินงาน โดยรวมต้นทุนไม่เกินวงเงินที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนดไว้ใน การ เบิกรับเงินกู้ผู้กู้ต้องทำหลักฐานการรับเงินกู้ให้ไว้ทุกครั้ง สหกรณ์ย่อมคิดดอกเบี้ยตามจำนวนต้นเงิน ที่เบิกรับไปจริงเท่านั้น

อนึ่งหากวัตถุประสงค์ในการขอกู้เงินของสมาชิกเป็นไปเพื่อจัดซื้อวัสดุการเกษตร เครื่องอุปโภคบริโภคหรือสินค้าอย่างอื่นที่สหกรณ์ดำเนินธุรกิจอยู่ สมาชิกผู้กู้เงินจะได้รับเงินกู้จาก สหกรณ์ ในรูปของสินค้าเครื่องอุปโภคบริโภคหรือวัสดุการเกษตรนั้นๆ แทนการรับในรูปของเงินสด

ข้อ 11. วิธีให้เงินกู้ระยะสั้นเพื่อการอื่นและเงินกู้ระยะปานกลาง

(1) สมาชิกผู้ประสงค์ขอกู้เงินระยะสั้น เพื่อการอื่นนอกจากผลิตผลหลัก หรือ ระยะปานกลางต้องแจ้งความจำนงขอกู้ต่อสหกรณ์เพื่อลงบันทึกไว้ การขอกู้รายที่ปรากฏว่าอยู่ใน เกณฑ์ ซึ่งสหกรณ์พึงพิจารณานั้น สหกรณ์จะมอบให้กรรมการดำเนินการหรือพนักงานสหกรณ์

หรือเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ หรือพนักงาน ช.ก.ส. เพื่อแนะนำสมาชิกทำแผนงานผลิตหรือแผนการใช้เงินทุนและคำขอกู้ตามแบบที่สหกรณ์กำหนดไว้ให้ถูกต้องตามสมควร และให้ผู้สอบสวนทำรายการประกอบคำขอกู้ด้วย

การสอบสวนดังกล่าวรวมทั้งรายการต่างๆ ตามที่จำเป็น เช่น รายละเอียดเกี่ยวกับแผนงานผลิตหรือความมุ่งหมายที่ต้องการเงินทุน จำนวนเงินทุนทั้งหมดที่ต้องการเพื่องานนั้น จำนวนเงินทุนของสมาชิกผู้ขอกู้เองที่จะนำมาใช้ รายการที่ต้องการเงินกู้และกำหนดจ่ายเงินกู้แก่ผู้ขอกู้ กำหนดชำระหนี้เงินกู้ และที่มาแห่งรายได้สำหรับชำระหนี้เงินกู้ รายละเอียดของทรัพย์สินที่จะใช้เงินกู้ การชำระหนี้เงินกู้รายก่อนๆ ของผู้ขอกู้ ความสามารถและประสบการณ์ของผู้ขอกู้ที่จะดำเนินงานตามที่เสนอในแผนงานผลิตหรือแผนการใช้เงินทุนและซึ่งเสนอเข้าค้ำประกัน หรือรายละเอียดแห่งทรัพย์สินที่เสนอเป็นประกัน ทั้งนี้ สมาชิกผู้ขอกู้และผู้เสนอเข้าค้ำประกันตลอดจนผู้เสนอจำนองทรัพย์สินเป็นประกัน ต้องให้ข้อความจริงและร่วมมือ

(2) สมาชิกผู้ขอกู้ต้องทำหนังสือกู้ตามแบบที่กำหนดไว้เสนอต่อสหกรณ์พร้อมทั้งแผนงานผลิตหรือแผนการใช้เงินทุนและคำขอกู้ ถ้าการกู้เงินรายนั้นใช้การค้ำประกันตามข้อ 8 (3) ก็ให้ผู้ค้ำประกันทำหนังสือค้ำประกันตามแบบที่สหกรณ์กำหนดไว้เสนอไปพร้อมกันด้วย

(3) ให้นำความในระเบียบข้อ 10 (6) และข้อ 12 มาใช้บังคับในเรื่องเงินกู้ระยะสั้นเพื่อการอื่นและเงินกู้ระยะปานกลางโดยอนุโลม

ข้อ 12. การตรวจสอบการใช้เงินกู้

(1) สหกรณ์อาจมอบประธานกลุ่มหรือเลขานุการกลุ่มหรือกรรมการดำเนินการหรือพนักงานสหกรณ์หรือเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์หรือพนักงาน ช.ก.ส. ตรวจสอบการใช้เงินกู้ของสมาชิกผู้กู้ หนึ่ง กรรมการดำเนินการหรือพนักงานสหกรณ์หรือเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์หรือพนักงาน ช.ก.ส. โดยร่วมมือกับเจ้าหน้าที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะให้คำแนะนำแก่สมาชิกผู้กู้เพื่อใช้วิธีปฏิบัติทางเกษตรอันได้ผลดีขึ้น ทั้งนี้เป็นหน้าที่ของสมาชิกผู้กู้ต้องร่วมมือและปฏิบัติตาม

(2) ในกรณีที่ปรากฏว่าสมาชิกผู้กู้นำเงินกู้ที่เบิกไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ หรือภาวะแห่งการผลิตที่ใช้เงินกู้นั้น แสดงว่าจะได้ผลไม่ดีหรือมีเหตุผลอื่นๆ ซึ่งคณะกรรมการดำเนินการพิจารณาเห็นว่าไม่สมควรให้เงินกู้เต็มวงเงินที่กำหนดไว้ คณะกรรมการดำเนินการมีอำนาจให้ลดหรือระงับการจ่ายเงินกู้งวดต่อไป สำหรับรายนั้นได้

ข้อ 13. ข้อผูกพันเกี่ยวกับการชำระหนี้ด้วยผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ของสมาชิกผู้กู้

สหกรณ์ที่ดำเนินธุรกิจในด้านการรวบรวมผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ของสมาชิก คณะกรรมการดำเนินการอาจพิจารณากำหนดให้สมาชิกผู้กู้ชำระหนี้เงินกู้ด้วยผลิตผลหรือ

ผลิตภัณฑ์ของตนทางสหกรณ์นี้ ตามข้อกำหนดในข้อ 13 ในปริมาณที่คุ้มกับเงินกู้หรือเงินงวดชำระหนี้ (รวมทั้งดอกเบี้ย) อันพึงชำระตามสัญญาไว้ โดยสหกรณ์คิดราคาผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ของสมาชิกเท่ากับราคาตลาดแห่งผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์นั้น ในเวลาและสถานที่ที่ส่งมอบให้แก่สหกรณ์ ทั้งนี้ เป็นหน้าที่ของสมาชิกผู้เกี่ยวข้องต้องปฏิบัติตาม

อนึ่ง เพื่อประโยชน์แก่การควบคุมเกี่ยวกับเงินกู้ กรรมการดำเนินการหรือพนักงานสหกรณ์หรือเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์หรือพนักงาน ช.ก.ส. มีสิทธิเข้าสำรวจผลิตผลของสมาชิกผู้กู้ ในนาไร่ ในลาน ในที่เก็บหรือที่อื่นๆ ในเวลาอันสมควร ได้เสมอ และสมาชิกผู้เกี่ยวข้องต้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

ข้อ 14. การชำระหนี้เงินกู้ เมื่อใกล้ถึงกำหนดชำระคืนเงินกู้หรือเงินงวดชำระหนี้ สหกรณ์จะออกหนังสือเตือนสมาชิกผู้กู้ และสหกรณ์จะมอบให้กรรมการดำเนินการหรือพนักงานสหกรณ์ หรือเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์เข้าร่วมประชุมกลุ่ม ทั้งนี้ เพื่อชักจูงสมาชิกผู้กู้เรื่องจำนวนเงินและกำหนดเวลาซึ่งสมาชิกนั้นๆ จะต้องชำระคืนเงินกู้หรือเงินงวดชำระหนี้พร้อมทั้งดอกเบี้ยหรือจำนวนผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ส่วนที่สำหรับชำระหนี้ เงินกู้รวมทั้งดอกเบี้ย ในกรณีที่สหกรณ์ดำเนินธุรกิจในการรวบรวมผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ของสมาชิกซึ่งจะต้องส่งชำระหนี้ต่อสหกรณ์ตามข้อ 13

ในกรณีจำเป็น สหกรณ์จะมอบให้กรรมการดำเนินการ หรือพนักงานสหกรณ์ หรือประธานกลุ่ม หรือเลขานุการกลุ่ม หรือเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ ออกไปทวงถามสมาชิกผู้กู้รายคน เพื่อให้ชำระคืนเงินกู้หรือเงินงวดชำระหนี้ พร้อมทั้งดอกเบี้ยต่อสหกรณ์ หรือให้ส่งชำระหนี้เงินกู้ด้วยผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ต่อสหกรณ์ (ในกรณีที่สหกรณ์ดำเนินธุรกิจในการรวบรวมผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ของสมาชิก) เป็นหน้าที่ของสมาชิกผู้เกี่ยวข้องต้องอำนวยความสะดวกตามสมควร และปฏิบัติตาม

ในการชำระหนี้เงินกู้ นั้น ให้สมาชิกผู้กู้มีหน้าที่ต้องจัดการชำระ ณ สำนักงานของสหกรณ์หรือสถานที่ซึ่งคณะกรรมการดำเนินการจะกำหนดเป็นคราวๆ

ข้อ 15. การจัดสรรจำนวนเงินของสมาชิกเพื่อชำระหนี้เงินกู้ ในกรณีที่สมาชิกมีหนี้เงินกู้หลายรายให้จัดสรรจำนวนเงินที่สมาชิกผู้กู้ชำระหนี้เงินกู้ให้เป็นไปตามกำหนด ชำระหนี้เงินกู้ทุกรายของสมาชิกนั้น แต่ถ้าสมาชิกผู้กู้ไม่มีเงินเพียงพอที่จะชำระหนี้ให้เป็นไปตามกำหนดได้ทุกราย หนี้เงินกู้รายใดถึงกำหนดชำระเสร็จก่อนกำหนดก็ให้ชำระหนี้เงินกู้รายนั้นให้เป็นไปตามกำหนดก่อนที่จะชำระหนี้เงินกู้รายอื่น

ในการชำระหนี้เงินกู้แต่ละราย หลังจากจัดให้ค่าฤชาธรรมเนียมดอกเบี้ยก่อนแล้ว จึงจะชำระคืนเงิน

ข้อ 16. ดอกเบี้ยเงินกู้ให้สหกรณ์เรียกดอกเบี้ยเงินกู้ทุกประเภทในอัตราไม่เกินร้อยละ 15 ต่อปี โดยคำนวณตามต้นเงินคงเหลือเป็นรายวัน ตั้งแต่วันถัดจากวันรับเงินกู้จนถึงวันชำระคืนเงินกู้เสร็จสิ้น

คณะกรรมการดำเนินการ อาจเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ได้ โดยจะประกาศอัตราดอกเบี้ยให้ทราบเป็นคราวๆ ไป

ในกรณีที่สมาชิกผู้กู้ไม่ชำระคืนต้นเงินทั้งหมดหรือบางส่วนตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในหนังสือกู้เงิน ให้สหกรณ์เรียกค่าปรับสำหรับต้นเงินส่วนที่มีได้ชำระตามกำหนดนั้น ในอัตราร้อยละ 3 ต่อปี นอกเหนือจากอัตราดอกเบี้ยที่กำหนดไว้ในวรรคแรก ทั้งนี้ โดยคำนวณเป็นรายวันนับตั้งแต่วันที่สมาชิกผู้กู้ผิดสัญญา เป็นต้นไป จนกว่าจะชำระคืนเงินกู้เสร็จสิ้น เว้นแต่สมาชิกผู้กู้ได้รับอนุญาตให้ผ่อนเวลาได้ตามข้อ 18

การชำระดอกเบี้ยเงินกู้นั้น ถึงกำหนดพร้อมกับชำระคืนเงินกู้หรือเงินงวดชำระหนี้หนึ่ง ภายในสิ้นปีทางบัญชีสหกรณ์แต่ละปี ให้สมาชิกผู้กู้ชำระดอกเบี้ยเงินกู้ถึงสิ้นปีนั้นต่อสหกรณ์ด้วย

ข้อ 17. ในกรณีสหกรณ์กู้เงินระยะสั้นหรือระยะปานกลางแก่สมาชิกจากกองทุนพิเศษส่งเสริมการเกษตรให้เรียกดอกเบี้ยเงินกู้ในอัตราร้อยละเท่าต่อปี โดยคำนวณตามต้นเงินคงเหลือเป็นรายวันตั้งแต่วันถัดจากวันรับเงินกู้จนถึงวันชำระคืนเงินกู้เสร็จสิ้น การชำระดอกเบี้ยให้เป็นไปตามข้อ 16 วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่

ข้อ 18. การผ่อนเวลา เมื่อสมาชิกผู้กู้อายใดมีหนี้เงินกู้ใกล้จะครบกำหนดชำระตามสัญญา แต่มีเหตุจำเป็นตามวรรคสองที่ไม่อาจชำระคืนเงินกู้ได้ตามสัญญา สมาชิกผู้กู้จะต้องติดต่อกับสหกรณ์เพื่อขอทำหนังสือสัญญาผ่อนเวลาต่อสหกรณ์ (ให้ใช้กรณีที่ไม่สามารถชำระเงินงวดชำระหนี้ด้วย) หากไม่ปฏิบัติ สมาชิกอาจจะหมดสิทธิที่จะขอผ่อนเวลา

ในกรณีที่คณะกรรมการดำเนินการได้สอบสวนพิจารณาเป็นที่พอใจว่า สมาชิกผู้กู้ไม่สามารถจะชำระคืนเงินกู้ไม่ว่าประเภทใดๆ ให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนดไว้ เพราะมีเหตุจำเป็นเนื่องจากประสบภัยธรรมชาติหรือภัยพิบัติร้ายแรงจนเป็นเหตุให้สมาชิกผู้กู้ไม่สามารถชำระคืนต้นเงินได้ ก็อาจผ่อนเวลาให้ได้ตามที่เห็นสมควรคราวละไม่เกินสิบสองเดือน แต่จะผ่อนเวลาเกินกว่าสามคราวไม่ได้ (ให้ใช้ในกรณีไม่สามารถชำระเงินงวดชำระหนี้ด้วย)

ข้อ 19. การเรียกคืนเงินกู้ในกรณีใดๆ ดังต่อไปนี้ให้ถือว่าเงินกู้เป็นอันถึงกำหนดชำระคืน โดยสิ้นเชิงพร้อมทั้งดอกเบี้ยทันที โดยมีพักค้ำจนถึงระยะเวลาที่ให้ไว้สำหรับเงินกู้นั้นๆ ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการดำเนินการหรือผู้จัดการเรียกคืนโดยมิชักช้า

(1) เมื่อสมาชิกผู้กู้ออกจากสหกรณ์ไม่ว่าเพราะเหตุใดๆ

(2) เมื่อปรากฏต่อคณะกรรมการดำเนินการว่าสมาชิกผู้กู้นำเงินไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ของการกู้เงิน หรือไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำเพื่อใช้วิธีปฏิบัติทางเกษตรกรรมอันได้ผลดี ขึ้น ทั้งนี้ โดยไม่มีเหตุผลซึ่งคณะกรรมการดำเนินการเห็นสมควร

(3) เมื่อสมาชิกผู้กู้มิได้จัดการแก้ไข หรือเพิ่มเติมหลักประกันตามคำสั่งของคณะกรรมการดำเนินการ

(4) เมื่อสมาชิกผู้กู้ไม่ปฏิบัติตามข้อผูกพันในข้อ 13 โดยไม่มีเหตุผลซึ่งคณะกรรมการดำเนินการเห็นสมควร

(5) เมื่อสมาชิกผู้กู้ไม่ชำระคืนเงินกู้และดอกเบี้ยให้เสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ สำหรับเงินกู้นั้นๆ โดยไม่ได้รับผ่อนเวลาหรือไม่ชำระคืนให้เสร็จภายในระยะเวลาที่ผ่อนให้ หรือเมื่อสมาชิกผู้กู้ไม่ชำระเงินงวดชำระหนี้ตามกำหนดสำหรับงวดนั้นๆ โดยไม่มีเหตุผลซึ่งคณะกรรมการดำเนินการเห็นสมควร

ข้อ 20. สหกรณ์จะออกสมุดบัญชีเงินกู้ให้แก่สมาชิกทุกคน โดยให้ผู้จัดการหรือพนักงานที่ได้รับมอบหมายจากผู้จัดการ ลงรายการการเบิกรับเงินกู้ การชำระคืนต้นเงิน ดอกเบี้ย และค่าปรับ และการถือหุ้นของสมาชิกให้เป็นปัจจุบัน

ห้ามมิให้สมาชิกลงหรือแก้ไขรายการใดๆ ในสมุดบัญชีเงินกู้ไม่ว่าโดยตนเองหรือบุคคลใดที่ไม่มีหน้าที่

ข้อ 21. ให้ผู้จัดการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้จัดการเป็นผู้ลงลายมือชื่อกำกับรายการในสมุดบัญชีเงินกู้ให้แก่สมาชิกทุกครั้งที่มีรายการเงินกู้เกิดขึ้น

ข้อ 22. สมาชิกต้องเก็บรักษาสมุดบัญชีเงินกู้ไว้ให้ปลอดภัย ไม่พึงให้ผู้อื่นใช้สมุดบัญชีเงินกู้แทนเป็นอันขาดและทุกคราวที่ต้องติดต่อกับสหกรณ์หรือเกี่ยวข้องกับสหกรณ์หรือในการประชุมสมาชิกต้องนำสมุดบัญชีเงินกู้ไปแสดงด้วยทุกครั้ง โดยเฉพาะเมื่อสมาชิกต้องการขอกู้เงิน เบิกรับเงินกู้ ชำระหนี้เงินกู้ หรือชำระหนี้อื่นๆ สมาชิกจะต้องนำสมุดบัญชีเงินกู้ไปยื่นต่อสหกรณ์ด้วยตนเอง หากสมาชิกผู้ใดมิได้นำสมุดบัญชีเงินกู้ไปด้วย สหกรณ์จะไม่รับดำเนินการให้

ข้อ 23. เมื่อสมาชิกมาเบิกรับเงินกู้หรือส่งชำระหนี้ ให้พนักงานของสหกรณ์ลงรายการต่างๆ ในสมุดบัญชีเงินกู้ให้ถูกต้องตรงกับหลักฐานของสหกรณ์ทุกครั้ง แล้วให้ผู้จัดการหรือผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่แทนผู้จัดการเท่านั้นเป็นผู้ลงลายมือชื่อในช่อง “ลายมือชื่อพนักงานสหกรณ์” กำกับทุกช่อง และสหกรณ์จะใช้เป็นหลักฐานว่าผู้ที่ลงชื่อดังกล่าวเป็นผู้รับรองและรับผิดชอบในการเบิกหรือชำระหนี้ของสมาชิกผู้นั้น

ข้อ 24. ถ้าสมุดคูปัญชีเงินกู้ของสมาชิกหายหรือชำรุดเสียหายจนใช้การไม่ได้ ให้สมาชิกผู้นั้นรีบแจ้งต่อสหกรณ์โดยเร็ว เพื่อสหกรณ์ยกเลิกเล่มที่หายหรือชำรุดนั้น และออกเล่มใหม่ให้แก่สมาชิก โดยสมาชิกจะต้องเสียค่าธรรมเนียมเล่มละ 20 บาท

ข้อ 25. เมื่อสมุดคูปัญชีเงินกู้ของสมาชิกลงรายการเต็มแล้ว ให้สมาชิกส่งคืนสหกรณ์เพื่อสหกรณ์จะออกเล่มใหม่ให้แก่สมาชิกโดยไม่คิดมูลค่า

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จันทร์ศรี สมวิลาศ (2536: บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการชำระคืนสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรสันป่าตอง อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ปริมาณหนี้สินในระบบสหกรณ์มีความสัมพันธ์ในทางลบกับการชำระคืนสินเชื่อการเกษตร หมายความว่า สมาชิกสหกรณ์ที่มีปริมาณหนี้สินกับสหกรณ์มากจะมีการชำระคืนสินเชื่อให้กับสหกรณ์น้อย ดังนั้นในการพิจารณาการให้เงินกู้ ต้องทำอย่างรอบคอบ และพิจารณาถึงความจำเป็นของการใช้เงินในกิจการฟาร์มอย่างแท้จริง เพื่อลดปัญหาการกู้ยืมเงินเกินความจำเป็น

ปัญหาและความต้องการของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร คือ การให้บริการของสหกรณ์ล่าช้า อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของสหกรณ์สูงเกินไปและผลผลิตของสมาชิกไม่มีตลาดรองรับที่แน่นอน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งนี้ คือ สมาชิกควรมีการทำบัญชีฟาร์มแบบง่ายๆ ซึ่งจะช่วยให้ทราบถึงฐานะทางการเงินที่แท้จริงและสมาชิกที่อยู่ในระหว่างการกู้ยืมเงินไม่ควรขยายกิจการในรูปของทรัพย์สินถาวรมากนักควรมีการทำเกษตรแบบผสมผสาน เพื่อลดความเสี่ยงในการตัดสินใจขายสินทรัพย์เพื่อปลดปล่อยหนี้สินควรเป็นอันดับสุดท้าย เมื่อมีรายได้จากการขายผลผลิตแล้วควรรีบนำเงินไปชำระคืนให้กับสหกรณ์ทันที ถ้าหากต้องการใช้เงินทุนก็ทำเรื่องขอกู้ใหม่ สำหรับสหกรณ์การเกษตรสันป่าตองควรมีการพิจารณาให้เงินกู้ยืมอย่างละเอียด และพิจารณาจำนวนเงินที่ต้องใช้ในกิจการฟาร์มเท่านั้น

ควรมีการให้สินเชื่อแบบกำกับแนะนำ (Supervised credit) กล่าวคือ ให้คำแนะนำในการกู้ยืมตลอดจนศึกษาถึงความจำเป็นในการใช้เงินอย่างละเอียด สหกรณ์ควรจัดให้ความรู้เกี่ยวกับอาชีพเกษตรที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ และสนับสนุนการใช้เครื่องมือการเกษตรอย่างถูกต้อง และประหยัดเพื่อช่วยลดปัญหาการก่อหนี้สิน สหกรณ์ควรรับซื้อผลผลิตเกษตรกรในปริมาณที่มาก และไม่ควรจำกัดชนิดของพืช รวมทั้งให้ความรู้กับสมาชิกในการใช้เงินกู้ไปใช้ในการดำเนินกิจการให้เหมาะสม ควรมีการผ่อนผันและให้โอกาสแก่สมาชิกในการชำระคืนเมื่อประสบปัญหาการผลิตหรือจากภัยธรรมชาติจนไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ และเจ้าหน้าที่ควรเข้าไปเยี่ยมเยียนกิจการ

ฟาร์มของสมาชิกอย่างสม่ำเสมอ หน่วยงานของรัฐควรเพิ่มวงเงินกู้ให้กับสถาบันการเงินมากยิ่งขึ้น และเพียงพอกับความต้องการของสถาบันการเงินและเกษตรกร รัฐควรจัดหาตลาดรองรับผลผลิต การเกษตรและกำหนดราคาผลผลิตการเกษตรที่เป็นธรรมให้กับเกษตรกร และควรมีการประกัน ราคาพืชผลของเกษตรกรอย่างกว้างขวางอีกด้วย

กิติพงษ์ กิตินบุตร (2551: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้สินเชื่อ การเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรป่าซาง จำกัด จังหวัดลำพูน พบว่า สมาชิกที่กู้ยืมเงิน สหกรณ์ ทั้งหมด 500 ราย ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 69.0 มีอายุระหว่าง 41-60 ปี ร้อยละ 73.0 มี การศึกษาระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่าร้อยละ 81.8 มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 83.8 มีรายได้เฉลี่ย ระหว่าง 1-5,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 92.6 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 4 ราย ร้อยละ 35.0 ส่วน ใหญ่ไม่ต้องส่งบุตรเรียนร้อยละ 47.6 ระยะเวลาการเป็นสมาชิกในช่วง 1-20 ปี ร้อยละ 74.6 ส่วน ใหญ่ไม่มีตำแหน่งทางสังคม ร้อยละ 96.0 ไม่มีหนี้สินนอกระบบ ร้อยละ 59.0 มีการถือครองพื้นที่ ทำการเกษตรเป็นของตนเอง ร้อยละ 89.0 ที่ตั้งของพื้นที่ทำการเกษตรอยู่นอกเขตชลประทาน ร้อย ละ 75.2

ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้สินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์ การเกษตรป่าซาง จำกัด จังหวัดลำพูน พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้ อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติ ได้แก่ การที่สมาชิกมีระยะเวลาในการชำระหนี้คั้นมากกว่า 10 ปีเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญที่สุด ซึ่งมีผลทำให้โอกาสที่สมาชิกจะเกิดการค้างชำระหนี้เพิ่มขึ้นร้อยละ 25.92 รองลงมาได้แก่ อายุของ สมาชิกที่มีอายุมากกว่า 45 ปี การที่ลูกหนี้ได้รับการเยี่ยมเยียนและติดตามหนี้จากพนักงาน และวง เงินกู้ที่สมาชิกได้รับมากกว่า 50,000 บาท โดยปัจจัยทั้งสามมีผลต่อการค้างชำระหนี้เพิ่มขึ้นระหว่าง ร้อยละ 21-24 ในขณะที่แหล่งของเงินที่ผู้กู้นำมาชำระหนี้เงินกู้มาจากแหล่งอื่นๆ ที่ตั้งของพื้นที่ทำ การเกษตรอยู่นอกเขตชลประทาน สมาชิกที่เป็นเพศชาย สมาชิกที่มีบุตรที่ต้องส่งเรียน 1 คน และ การมีหนี้สินนอกระบบ ปัจจัยเหล่านี้มีผลต่อโอกาสที่สมาชิกจะเกิดการค้างชำระหนี้กับสหกรณ์ เพิ่มขึ้นระหว่างร้อยละ 13-19 และการที่สมาชิกมีรายได้เฉลี่ยของครอบครัวมากกว่า 5,000 บาทต่อ เดือนจะมีผลต่อโอกาสที่สมาชิกจะเกิดการค้างชำระหนี้เพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 0.02 เท่านั้น

ภาคภูมิ ยอดน้ำคำ (2551: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการชำระคืน เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรประโคนชัย จำกัด จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นผู้ชายมีอายุ 40 ปี ลงมาสำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา มีแรงงานเฉลี่ย 4.54 คนต่อครัวเรือน มีรายได้และรายจ่ายทั้งในภาคเกษตรและนอกภาคการเกษตรต่ำ ผลตอบแทนจากการประกอบ อาชีพการเกษตรเพิ่มขึ้น ส่วนใหญ่ใช้เงินกู้เพื่อจัดหาปุ๋ยและการบริโภคอุปโภคในครอบครัว การนำ เงินกู้ไปใช้ รายจ่ายนอกภาคการเกษตร การประสบภัยธรรมชาติและบุคลิกภาพ กิริยามารยาท ความ

สุขภาพ ยิ้มแย้มแจ่มใสของเจ้าหน้าที่สหกรณ์มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้ กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยอย่างยิ่งกับการดำเนินงานด้านต่างๆของสหกรณ์ กลุ่มตัวอย่างต้องการให้สหกรณ์แก้ปัญหาการดำเนินธุรกิจ ลินเชื่ออย่างต่อเนื่อง ให้ขยายเวลาในการชำระหนี้ ให้มีการส่งเสริมอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้และให้ลด อัตราดอกเบี้ย จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้าน เศรษฐกิจ สังคมและปัจจัยด้าน นโยบายของรัฐบาลกับการชำระหนี้ พบว่า การใช้เงินกู้และภัยธรรมชาติมีความสัมพันธ์กับการชำระหนี้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กมล ปกฺสุโร (2545: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่เป็นสาเหตุของการค้างชำระหนี้เงินกู้ ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเมืองมหาสารคาม จำกัด พ.ศ.2542-2543 พบว่า ปัจจัยที่เป็นสาเหตุ ของการค้างชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเมืองมหาสารคาม จำกัด ได้แก่ 1) ผลผลิต เสียหายจากภัยธรรมชาติ 2) นำไปลงทุนในทรัพย์สิน เช่น ซื้อมอเตอร์ไซด์ 3) นำไปใช้จ่ายใน การบริโภคในครอบครัว 4) สมาชิกยังไม่ได้ขายผลผลิต 5) นำไปทำบุญอุทิศส่วนกุศลและจัดงาน ตามประเพณี 6) นำเงินไปลงทุนประกอบอาชีพอื่น

ส่วนผลกระทบที่เกิดขึ้นในเชิงสังคมต่อสหกรณ์การเกษตรเมืองมหาสารคาม จำกัด ได้แก่ 1) สหกรณ์ขาดสภาพคล่องทางการเงิน 2) สหกรณ์เสียเครดิตในการส่งชำระหนี้กับธนาคาร เพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร 3) ด้านสมาชิกสหกรณ์ที่ผิดสัญญาการส่งชำระหนี้ต่อ สหกรณ์บางครั้งถึงขั้นดำเนินคดีกับสมาชิก 4) ด้านการชำระหนี้สมาชิกเกิดการเลียนแบบในการไม่ ส่งชำระหนี้กับสหกรณ์

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อแก้ปัญหาการค้างชำระหนี้ของสหกรณ์ ดังนี้ 1) สหกรณ์ควรจัดให้มีการส่งเสริมอาชีพให้สมาชิกอย่างจริงจังทั้งต้องจัดหาตลาดรองรับเพื่อให้ขาย ได้ในราคายุติธรรม 2) จัดหาเงินทุนมาช่วยสมาชิกในอัตราดอกเบี้ยต่ำและเป็นเงินกู้ระยะยาวเพื่อให้ สมาชิกส่งชำระในแต่ละปีตามกำลังความสามารถของสมาชิก 3) หาแนวทางให้สมาชิกสหกรณ์มี การออมทรัพย์ให้มากขึ้นเพื่ออนาคตของสมาชิก 4) มีการตรวจสอบการใช้เงินกู้ของสมาชิกให้ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ขอกู้ 5) สหกรณ์ควรมียุทธวิธีในการติดตามเร่งรัดหนี้อย่างต่อเนื่อง มีการ วางแผนการปฏิบัติงานที่สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป 6) ควรส่งเสริม สนับสนุนอาชีพหลังฤดูทำนาเพื่อให้เกิดรายได้เพิ่มในครอบครัว

จุฑามาส หนูมาก (2552: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อหนี้ค้างชำระของสมาชิก สหกรณ์การเกษตรรัตภูมิ จำกัด อำเภอรัตภูมิ จังหวัดสงขลา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง และมีอายุอยู่ในช่วง 36-45 ปี โดยมีอายุเฉลี่ย 39 ปี มีอายุมากที่สุด 68 ปี และน้อยที่สุด 25 ปี ส่วนมากมีสถานภาพสมรสแล้ว สำหรับระดับการศึกษา ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มใหญ่มีวุฒิทางการศึกษา ระดับประถมศึกษา สมาชิกในครอบครัว 3-4 คน ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีพื้นที่ทำกินภาคการเกษตรมี

พื้นที่ของตนเอง 10 ไร่ขึ้นไปและทำการเกษตรประเภทสวน การประกอบอาชีพอื่นนอกเหนือภาค การเกษตรของตนเองหรือบุคคลในครัวเรือน มีอาชีพรับจ้างแรงงานทั่วไป ครอบครัวยังมีรายได้จาก อาชีพภาคเกษตรทุกประเภทต่อปีโดยประมาณ รายได้ต่ำกว่า 50,000 บาท และรายได้นอกภาค การเกษตรต่ำกว่า 50,000 บาท ต่อปี ได้รับสินเชื่อ ระยะปานกลาง และผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ มีปัญหา และสาเหตุการเกิดหนี้ค้างชำระมาจากการลงทุนทำสวน

ทั้งนี้ผู้ให้ข้อมูลให้ความสำคัญปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อระดับหนี้ค้างชำระของเกษตรกร สมาชิกสหกรณ์การเกษตรรัตภูมิ จำกัด ในด้านภาวะเศรษฐกิจ อยู่ในระดับมาก องค์ประกอบย่อย ด้านภาวะเศรษฐกิจ คือ ราคาผลผลิตตกต่ำ อยู่ในระดับมาก ด้านภาวะทางการเมือง อยู่ในระดับปาน กลาง และให้ความสำคัญในองค์ประกอบย่อยด้านภาวะทางการเมือง คือ การเปลี่ยนแปลงทาง การเมืองบ่อยๆ อยู่ในระดับมาก ในด้านภาวะภัยธรรมชาติอยู่ในระดับน้อย โดยให้ความสำคัญใน องค์ประกอบย่อยด้านภาวะธรรมชาติ คือ น้ำท่วม อยู่ในระดับปานกลาง

ปัจจัยจากพนักงานสหกรณ์ที่มีผลต่อหนี้ค้างชำระของสมาชิก สหกรณ์การเกษตรของผู้ให้ข้อมูล 4 ด้าน คือ การบริการสินเชื่อของสหกรณ์ ศักยภาพของพนักงานสหกรณ์ ความช่วยเหลือ ทางการตลาด และการเร่งรัดหนี้สิน พบว่า ผู้ให้ข้อมูลให้ความสำคัญ ด้านการบริการสินเชื่อของ สหกรณ์อยู่ในระดับปานกลาง ด้านศักยภาพของพนักงานสหกรณ์ ระดับน้อย ด้านความช่วยเหลือ ทางการตลาดในระดับปานกลาง และด้านการเร่งรัดหนี้สินผู้ให้ข้อมูลในระดับน้อย

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไขปัญหานี้ค้างชำระ โดย ให้ความสำคัญในด้านการผลิต พบว่า ปัญหาส่วนใหญ่ คือ ต้นทุนและค่าใช้จ่ายในการผลิตสูง ปัญหารองลงมาเป็นการทำการเกษตรประเภทเดียว แนวทางแก้ไขปัญหานี้ คือ ลดค่าใช้จ่ายและ ต้นทุนการผลิต ปัญหาด้านการตลาด ปัญหาส่วนใหญ่ คือ ราคาผลผลิตตกต่ำ มีแนวทางในการ แก้ไขปัญหา คือ จัดให้มีการประกันราคาผลผลิต ด้านการจัดการเงินกู้ พบว่า ปัญหาส่วนใหญ่ คือ ใช้เงินกู้ตามวัตถุประสงค์ที่ขอกู้เพียงบางส่วน แนวทางในการแก้ไขปัญหานี้ คือ นำเงินไปใช้ให้ตรง ตามวัตถุประสงค์ที่กู้ ปัญหาด้านค่าใช้จ่ายในครัวเรือน พบว่า ปัญหาส่วนใหญ่ คือ ลงทุนใน ทรัพย์สินอื่นและบางส่วน ไม่รู้จักประหยัดค่าใช้จ่ายในครัวเรือนแบบเศรษฐกิจพอเพียง มีแนวทาง ในการแก้ไขปัญหานี้ คือ ลดหรือประหยัดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน

ชัยนิพนธ์ บุตตา (2550: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องการศึกษาการค้างชำระหนี้ของสมาชิก สหกรณ์การเกษตร: กรณีศึกษา สหกรณ์การเกษตรหนองสูง จำกัด อำเภอหนองสูง จังหวัดมุกดาหาร ผลการวิจัยพบว่า

1. สถานภาพที่ส่งผลต่อการชำระหนี้และสาเหตุของการค้างชำระหนี้ของสมาชิก สหกรณ์การเกษตร: กรณีศึกษา สหกรณ์การเกษตรหนองสูง จำกัด จังหวัดมุกดาหาร พบว่า ปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหนองสูง จำกัด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.79$) ขณะที่ความคิดเห็นต่อสาเหตุของการค้างชำระหนี้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.80$)

2. สภาพการติดตามหนี้ของเจ้าหน้าที่สหกรณ์การเกษตรหนองสูง จำกัด จังหวัดมุกดาหารในการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้เงินกู้ตามวัตถุประสงค์ การได้รับหนังสือเตือนและการมาติดตามทวงหนี้ พบว่า สมาชิกมีความคิดเห็นในด้านที่พนักงานสหกรณ์ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้เงินกู้ตามวัตถุประสงค์ (ร้อยละ 75.48) และได้รับหนังสือเตือนการชำระหนี้คืนเงินกู้ก่อนถึงกำหนดชำระจริง (ร้อยละ 90.32) ส่วนการได้รับการติดตามทวงหนี้ของพนักงานสินเชื่อหรือเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ในรอบปีที่ผ่านมา นานๆ จึงจะได้รับการติดตามทวงหนี้ 1 ครั้ง (ร้อยละ 71.61)

3. ปัญหาและอุปสรรคในการชำระหนี้ของสมาชิก สหกรณ์การเกษตร: กรณีศึกษา สหกรณ์การเกษตรหนองสูง จำกัด จังหวัดมุกดาหาร พบว่า ปัญหาจากตลาดผลผลิตโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.85$) ปัญหาจากสภาพแวดล้อมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.16$) ปัญหาจากตัวเกษตรกรโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.06$) ปัญหาจากสาเหตุอื่นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.81$) และปัญหาจากเจ้าหน้าที่โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 2.24$)

ปัญหา ธรรมชาติ (2545: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้เงินกู้ของลูกค้านาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรสาขาร้อยเอ็ด พบว่า

1. สภาพทางเศรษฐกิจและการเงินของลูกค้านาคารเป็นดังนี้ มีที่ดินซึ่งมีหนังสือแสดงสิทธิ์เฉลี่ย 1.25 ไร่ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรเฉลี่ย 14.15 ไร่ ไม่มีเงินฝากกับสถาบันการเงินคิดเป็นร้อยละ 63.70 มีเงินฝากคิดเป็นร้อยละ 36.30 จำนวนผลผลิตที่ได้รับในรอบปีเฉลี่ย 5,916.82 กิโลกรัม รายได้การเกษตรเฉลี่ย 27,847.46 บาท รายได้นอกการเกษตรเฉลี่ย 26,325.15 บาท ค่าใช้จ่ายการเกษตรเฉลี่ย 14,890.72 บาท ค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ย 21,305.09 บาท

2. ปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้เงินกู้ของลูกค้านาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรสาขาร้อยเอ็ด ได้แก่ รายได้การเกษตรและค่าใช้จ่ายในการบริโภค วงเงินกู้หนี้สินภายนอก จำนวนทรัพย์สินที่ถือครอง ค่าใช้จ่ายการเกษตร รายได้นอกภาคเกษตรและมีทิศทางความสัมพันธ์เชิงลบกับตัวแปรตามอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ $R = .375$ โดยสามารถอธิบายการผันแปรของตัวแปรตามได้ร้อยละ 14.10

3. ผลการศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะพบว่า เกษตรกรถูกจำกัดการให้ ธนาคารขยายระยะเวลาการชำระหนี้ออกไปโดยไม่ปรับดอกเบี้ยในกรณีที่เกษตรกรถูกจำกัด ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด

วิรุทธ บุญมาก (2552: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นหนี้ค้างชำระของ สมาชิกสหกรณ์การเกษตรตากฟ้า จำกัด จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า 1) สมาชิกสหกรณ์การเกษตร ตากฟ้า จำกัด มีหนี้ที่ค้างชำระกับสหกรณ์ คือ หนี้เงินกู้ระยะสั้น โดยเฉลี่ย 46,737 บาทต่อคน และ หนี้เงินกู้ระยะปานกลาง โดยเฉลี่ย 68,632 บาทต่อคน 2) ปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นหนี้ค้างชำระของ สมาชิกสหกรณ์การเกษตรตากฟ้า จำกัด ตามลำดับความสำคัญ คือ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ รายจ่ายจากอาชีพหลักในภาคการเกษตร ซึ่งส่วนใหญ่ทำไร่ข้าวโพด และหนี้สินอื่น นอกเหนือจากการกู้ยืมจากสหกรณ์ ปัจจัยด้านภัษรรมชาติ ได้แก่ ภาวะฝนแล้งฝนทิ้งช่วงทำให้ผล ผลิตเสียหาย และปัจจัยด้านการตลาด ได้แก่ ขาดสถานที่เก็บผลผลิตเพื่อรอราคา ตามลำดับ ซึ่งปัจจัย ทั้ง 3 ด้าน ดังกล่าวสามารถร่วมกันอธิบายความผันแปรของตัวแปรตาม คือ การเป็นหนี้ค้างชำระ ของสมาชิกสหกรณ์ได้ ร้อยละ 24.5 ($R^2 = 0.245$) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และ 3) แนวทางการ แก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิก ได้แก่ (1) สหกรณ์ควรปรับปรุงโครงสร้างหนี้โดยการยืดเวลา การชำระหนี้ให้สมาชิกสหกรณ์ (2) สมาชิกควรขยายพื้นที่การทำเกษตร (3) สหกรณ์ควรจัด อบรมให้ความรู้และสนับสนุนด้านเทคโนโลยีทางการเกษตรให้แก่สมาชิกเพื่อนำไปใช้ในการผลิต อันจะส่งผลให้ต้นทุนการผลิตลดลงและทำให้สมาชิกมีรายได้เพิ่มขึ้น จึงสามารถนำเงินมาชำระหนี้ ตามข้อผูกพันที่มีต่อสหกรณ์ต่อไป

วิลาวัณย์ ตั้งสกุล (2543: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องวิเคราะห์ปัจจัยที่เป็นสาเหตุของปัญหา หนี้ค้างชำระ: กรณีศึกษาสมาชิกสหกรณ์การเกษตร โกสุมพิสัย จำกัด จังหวัดมหาสารคาม พบว่า การทำกินบนที่ดินที่ไม่เหมาะสม เพราะที่ดินตั้งอยู่ในทำเลที่ไม่อุดมสมบูรณ์ ขาดแหล่งน้ำ นอกจากนี้ ไม่มีการออม เพราะมีรายได้ต่อครอบครัวต่ำ แต่มีรายจ่ายนอกภาคการเกษตรสูง และมีหนี้สินหลาย ทาง

ด้านการผลิต ด้านการตลาด ด้านภัษรรมชาติ ด้านเศรษฐกิจและสังคม และการ ดำเนินงานของสหกรณ์ จากการสัมภาษณ์กลุ่มสมาชิก กลุ่มข้าราชการสหกรณ์ ผู้จัดการสหกรณ์ พนักงานสินเชื่อ และคณะกรรมการดำเนินงานสหกรณ์ พบว่า ปัญหาราคาปุ๋ย และปัจจัยการผลิตมี ราคาสูงมาก ขาดแคลนแรงงานและค่าจ้างแรงงานมีอัตราสูง ที่ดินทำการเกษตรไม่เหมาะสม ขาด แคลนแหล่งน้ำ ถูกเอารัดเอาเปรียบจากพ่อค้าคนกลาง และประสบปัญหาฝนแล้งจึงทำให้ผลผลิตต่อ ไร่ต่ำ สมาชิกส่วนใหญ่ไม่มีโอกาสทำอาชีพเสริม ไม่ได้ไปรับจ้างนอกบ้าน การใช้จ่ายนอกภาค เกษตรสูง มีภาระส่งบุตรหลานให้เรียนหนังสือ และค่าใช้จ่ายอุปโภคบริโภคสูงมาก และผลกระทบ

จากการดำเนินงานของสหกรณ์ ที่สำคัญได้แก่ หากสมาชิกชำระหนี้แล้วกู้ใหม่จะถูกหักค่าหุ้น
รองลงมาได้แก่ การขาดแคลนยานพาหนะปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และพนักงานสินเชื่อมีไม่
เพียงพอกับปริมาณงาน ขาดการติดตามเร่งรัดหนี้อย่างต่อเนื่อง สมาชิกไม่เข้าร่วมประชุมตามที่
สหกรณ์นัดเรียก ขาดการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อสมาชิกไม่มีการแนะนำแผนการผลิต
แผนการใช้จ่ายเงินทุน และไม่มีการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินกู้ของสมาชิก

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด จังหวัดระนอง เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ โดยมีวิธีการดำเนินการศึกษา ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรศึกษา คือ สมาชิกที่มีหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระต่อสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด จังหวัดระนอง นับถึงวันสิ้นปีทางบัญชี 31 มีนาคม 2556 จำนวน 147 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ผู้ศึกษา กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างจากประชากร ด้วยวิธี ยามาเน่ (Yamane's Method) ตามสูตรความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน ดังนี้

$$\text{สูตรในการคำนวณ } n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

เมื่อกำหนดให้ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากรซึ่งในที่นี้ คือ 147 คน

e = ระดับความคลาดเคลื่อนที่กำหนดไว้ คือ 0.05

แทนค่าตามสูตรจะได้

$$\begin{aligned} n &= \frac{147}{1 + 147(0.05)^2} \\ &= 107.495 \end{aligned}$$

ดังนั้น จึงกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 108 คน และใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ในครั้งนี้คือ แบบสอบถาม แบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก มีลักษณะคำถามแบบปลายปิด (Close-Ended Questions) และแบบปลายเปิด (Open-Ended Questions)

ตอนที่ 2 ข้อมูลปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิก มีลักษณะคำถามแบบปลายปิด (Close-Ended Questions) และแบบปลายเปิด (Open-Ended Questions)

ตอนที่ 3 ข้อมูลปัจจัยด้านการผลิต ปัจจัยด้านการตลาด ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติ ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ และปัจจัยด้านนโยบายของรัฐ มีลักษณะคำถามประเภทมาตรประมาณค่าแบบลิเคิร์ต (Likert Rating Scales) ซึ่งประกอบไปด้วยข้อความให้ผู้ตอบเลือกตอบโดยกำหนดคะแนน เป็น 5, 4, 3, 2 และ 1 ดังนี้

มากที่สุด	ให้คะแนน	5
มาก	ให้คะแนน	4
ปานกลาง	ให้คะแนน	3
น้อย	ให้คะแนน	2
น้อยที่สุด	ให้คะแนน	1

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหา มีลักษณะคำถามแบบปลายปิด (Close-Ended Questions) สามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ และแบบปลายเปิด (Open-Ended Questions)

2.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

2.2.1 ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามที่ออกแบบแล้ว ไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาว่า ตรงตามวัตถุประสงค์ของการศึกษารึ่ครั้งนี้หรือไม่ หลังจากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.2.2 ผู้ศึกษานำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแล้วนำไปทดลองใช้กับสมาชิกสหกรณ์ชาวสวนกาแฟกะเปอร์ จำกัด จังหวัดระนอง จำนวน 30 คน หลังจากนั้นนำมาตรวจสอบความเชื่อถือได้ (Reliability) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ผลการวิเคราะห์ความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามได้ความเชื่อถือได้เท่ากับ 0.846 ดังนั้นแบบสอบถามฉบับนี้จึงนำไปใช้ได้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งจากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ และทุติยภูมิ ดังนี้

3.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่จัดส่งให้กับ ประธานสหกรณ์และผู้นำชุมชนจากการสอบถามสมาชิกสหกรณ์ที่เป็นหนี้ระยะสั้นค้างชำระต่อ สหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด จำนวน 108 คน โดยสอบถามในระหว่าง เดือนมีนาคม 2557 ได้รับแบบสอบถามกลับคืนทั้งหมด 108 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) จากรายงานประจำปีของสหกรณ์ งบการเงินของ สหกรณ์ ระเบียบว่าด้วยเงินกู้ของสหกรณ์ ทะเบียนรายละเอียดลูกหนี้รายตัวของสมาชิกสหกรณ์ และรายละเอียดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเอกสารหนังสือของส่วนราชการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาตรวจสอบความ ถูกต้องสมบูรณ์ และลงรหัส (Coding) แล้วนำไปประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรม คอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

ตอนที่ 1

1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequencies) และร้อยละ (Percentage) เพื่ออธิบายให้เห็นถึงลักษณะพื้นฐานทั่วไปของสมาชิก

1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิก สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequencies) และร้อยละ (Percentage) เพื่ออธิบายให้เห็นถึงลักษณะทางเศรษฐกิจของสมาชิก

ตอนที่ 2

2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านการผลิต ปัจจัยด้านการตลาด ปัจจัยด้าน ภัยธรรมชาติ สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) โดยมี หลักเกณฑ์การให้คะแนนระดับปัจจัยที่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์ ดังนี้

มากที่สุด	เท่ากับ	5	คะแนน
มาก	เท่ากับ	4	คะแนน
ปานกลาง	เท่ากับ	3	คะแนน
น้อย	เท่ากับ	2	คะแนน

น้อยที่สุด เท่ากับ 1 คะแนน
 ผู้ศึกษากำหนดเกณฑ์การแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute Criteria) คือ $(5-1) / 5 = 0.8$ แบ่งอัตรภาคชั้น (Class Interval) เป็น 5 ชั้น ทุกอัตรภาคชั้นมีความเท่ากัน คือ ชั้นละ 0.8 ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	การแปลความหมาย
4.21 – 5.00	ประสบปัญหามากที่สุด
3.41 – 4.20	ประสบปัญหามาก
2.61 – 3.40	ประสบปัญหาปานกลาง
1.81 – 2.60	ประสบปัญหาน้อย
1.00 – 1.80	ประสบปัญหาน้อยที่สุด

2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) โดยมีหลักเกณฑ์การให้คะแนนระดับปัจจัยที่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์ ดังนี้

มากที่สุด	เท่ากับ	5	คะแนน
มาก	เท่ากับ	4	คะแนน
ปานกลาง	เท่ากับ	3	คะแนน
น้อย	เท่ากับ	2	คะแนน
น้อยที่สุด	เท่ากับ	1	คะแนน

ผู้ศึกษากำหนดเกณฑ์การแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute Criteria) คือ $(5-1) / 5 = 0.8$ แบ่งอัตรภาคชั้น (Class Interval) เป็น 5 ชั้น ทุกอัตรภาคชั้นมีความเท่ากัน คือ ชั้นละ 0.8 ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	การแปลความหมาย
4.21 – 5.00	ได้รับการปฏิบัติจากสหกรณ์มากที่สุด
3.41 – 4.20	ได้รับการปฏิบัติจากสหกรณ์มาก
2.61 – 3.40	ได้รับการปฏิบัติจากสหกรณ์ปานกลาง
1.81 – 2.60	ได้รับการปฏิบัติจากสหกรณ์น้อย
1.00 – 1.80	ได้รับการปฏิบัติจากสหกรณ์น้อยที่สุด

2.3 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยด้านนโยบายของรัฐ สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) โดยมีหลักเกณฑ์การให้คะแนนระดับปัจจัยที่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์ ดังนี้

มากที่สุด	เท่ากับ	5	คะแนน
มาก	เท่ากับ	4	คะแนน
ปานกลาง	เท่ากับ	3	คะแนน
น้อย	เท่ากับ	2	คะแนน
น้อยที่สุด	เท่ากับ	1	คะแนน

ผู้ศึกษากำหนดเกณฑ์การแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute Criteria) คือ $(5-1) / 5 = 0.8$ แบ่งอันตรภาคชั้น (Class Interval) เป็น 5 ชั้น ทุกอันตรภาคชั้นมีความเท่ากัน คือ ชั้นละ 0.8 ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	การแปลความหมาย
4.21 – 5.00	การตัดสินใจมากที่สุด
3.41 – 4.20	การตัดสินใจมาก
2.61 – 3.40	การตัดสินใจปานกลาง
1.81 – 2.60	การตัดสินใจน้อย
1.00 – 1.80	การตัดสินใจน้อยที่สุด

ตอนที่ 3

การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์ ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ คือ Chi-Square

ตอนที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ และร้อยละ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด จังหวัดระนอง ผู้ศึกษาได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด

ตอนที่ 2 ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อหนี้เงินกู้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด

สภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์ ประกอบด้วย ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก และปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิก ดังนี้

1.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส สมาชิกในครอบครัวที่ประกอบอาชีพได้ สมาชิกในครอบครัวที่ประกอบอาชีพไม่ได้ อาชีพหลักในภาคการเกษตร อาชีพอื่นนอกภาคการเกษตร กรรมสิทธิ์ในที่ดิน และพื้นที่ทำการเกษตร ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก

n = 108

ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	76	70.4
หญิง	32	29.6
2. อายุ		
25-40 ปี	6	5.6
41-55 ปี	63	58.3
56 ปีขึ้นไป	39	36.1
3. ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	91	84.3
มัธยมศึกษา (ม.3, ม.6)/ ปวช.	17	15.7
4. สถานภาพสมรส		
โสด	1	0.9
สมรส	94	87.0
หย่าร้าง	1	0.9
หม้าย	12	11.1
5. สมาชิกในครอบครัวที่ประกอบอาชีพได้		
1 คน	8	7.4
2-3 คน	76	70.4
4 คนขึ้นไป	24	22.2
6. สมาชิกในครอบครัวที่ประกอบอาชีพไม่ได้		
1 คน	17	15.7
2-3 คน	60	55.6
4 คนขึ้นไป	17	15.7
ไม่มี	14	13.0

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

n = 108		
ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก	จำนวน	ร้อยละ
7. อาชีพหลักในภาคการเกษตร (ตอบมากกว่า 1 ข้อ)		
ทำสวนยางพารา	54	50.0
ทำสวนปาล์ม น้ำมัน	37	34.3
ทำสวนกาแฟ	38	35.2
ทำสวนผลไม้	43	39.8
ทำสวนผสม	5	4.6
8. อาชีพอื่นนอกภาคการเกษตร		
รับจ้างทั่วไป	62	57.4
ค้าขาย	26	24.1
ไม่มี	20	18.5
9. กรรมสิทธิ์ในที่ดิน		
มี	71	65.7
ไม่มี	37	34.3
10. พื้นที่ทำการเกษตร		
ต่ำกว่า 5 ไร่	1	0.9
5-10 ไร่	13	12.0
11-30 ไร่	79	73.1
31-50 ไร่	15	13.9

จากตารางที่ 4.1 พบว่า สมาชิกเป็นเพศชาย ร้อยละ 70.4 เป็นเพศหญิง ร้อยละ 29.6 มีอายุ 41-55 ปี มากที่สุด ร้อยละ 58.3 รองลงมา อายุ 56 ปีขึ้นไป ร้อยละ 36.1 มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา ร้อยละ 84.3 และระดับมัธยมศึกษา (ม.3, ม.6)/ ปวช. ร้อยละ 15.7 มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 87.0 หม้าย ร้อยละ 11.1 มีสมาชิกในครอบครัวที่ประกอบอาชีพได้ 2-3 คน ร้อยละ 70.4 รองลงมา มีสมาชิกในครอบครัวที่ประกอบอาชีพได้ 4 คนขึ้นไป ร้อยละ 22.2 มีสมาชิกในครอบครัวที่ประกอบอาชีพไม่ได้จำนวน 2-3 คน ร้อยละ 55.6 และมีสมาชิกในครอบครัวที่ประกอบอาชีพไม่ได้จำนวน 1 คน และ 4 คนขึ้นไปเท่ากัน คือ ร้อยละ 15.7 มีอาชีพหลักในภาคการเกษตร โดยสมาชิกเลือกตอบมากกว่า 1 ข้อ เนื่องจากมีความคิดเห็นว่าเป็นรายได้หลักที่ได้รับ โดยเป็นการทำ

สวนยางพารามากที่สุดร้อยละ 50.0 รองลงมาเป็นการทำสวนผลไม้ ร้อยละ 39.8 น้อยที่สุดเป็นการทำสวนผสม ร้อยละ 4.6 มีการประกอบอาชีพอื่นนอกภาคการเกษตรมากที่สุด คือ รับจ้างทั่วไป ร้อยละ 57.4 รองลงมาคือค้าขาย ร้อยละ 24.1 และไม่มีอาชีพอื่นนอกภาคการเกษตรร้อยละ 18.5 สมาชิกมีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน ร้อยละ 65.7 และไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินร้อยละ 34.3 มีพื้นที่ทำการเกษตร 11-30 ไร่ ร้อยละ 73.1 รองลงมา 31-50 ไร่ ร้อยละ 13.9 และน้อยที่สุด ต่ำกว่า 5 ไร่ ร้อยละ 0.9

1.2 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิก ประกอบด้วย รายได้จากภาคการเกษตร รายได้จากนอกภาคการเกษตร รายจ่ายจากภาคการเกษตร รายจ่ายจากนอกภาคการเกษตร หนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระกับสหกรณ์ หนี้ค้างชำระอื่นทั้งหมดนอกจากสหกรณ์ หนี้สินกับสถาบันการเงิน และมูลค่าสินทรัพย์ที่มีอยู่ในปัจจุบัน ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางที่ 4.2-4.3

ตารางที่ 4.2 รายได้ รายจ่าย และมูลค่าสินทรัพย์ของสมาชิก

	จำนวน	ร้อยละ
		n = 108
รายได้ รายจ่าย และมูลค่าสินทรัพย์ของสมาชิก	จำนวน	ร้อยละ
1. รายได้จากภาคการเกษตร		
ต่ำกว่า 30,000 บาท/ปี	3	2.8
30,000-60,000 บาท/ปี	11	10.2
60,001-120,000 บาท/ปี	48	44.4
120,001-180,000 บาท/ปี	28	25.9
สูงกว่า 180,000 บาท/ปี	18	16.7
2. รายได้จากนอกภาคการเกษตร		
ต่ำกว่า 30,000 บาท/ปี	18	16.7
30,000-60,000 บาท/ปี	63	58.3
60,001-120,000 บาท/ปี	7	6.5
120,001-180,000 บาท/ปี	5	4.6
สูงกว่า 180,000 บาท/ปี	1	0.9
ไม่มี	14	13.0

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

n = 108		
รายได้ รายจ่าย และมูลค่าสินทรัพย์ของสมาชิก	จำนวน	ร้อยละ
3. รายจ่ายจากภาคการเกษตร		
ต่ำกว่า 30,000 บาท/ปี	26	24.1
30,000-60,000 บาท/ปี	75	69.4
60,001-120,000 บาท/ปี	5	4.6
120,001-180,000 บาท/ปี	2	1.9
สูงกว่า 180,000 บาท/ปี	1	0.9
4. รายจ่ายจากนอกภาคการเกษตร		
ต่ำกว่า 30,000 บาท/ปี	50	46.3
30,000-60,000 บาท/ปี	33	30.6
60,001-120,000 บาท/ปี	11	10.2
120,001-180,000 บาท/ปี	13	12.0
5. มูลค่าสินทรัพย์ที่มีอยู่ในปัจจุบัน		
50,000-100,000 บาท	2	1.9
100,001-300,000 บาท	8	7.4
300,001-500,000 บาท	20	18.5
สูงกว่า 500,000 บาท	78	72.2

จากตารางที่ 4.2 พบว่า สมาชิกมีรายได้จากภาคการเกษตร 60,001-120,000 บาท/ปี ร้อยละ 44.4 รองลงมามีรายได้จากภาคการเกษตร 120,001-180,000 บาท/ปี ร้อยละ 25.9 น้อยที่สุดมีรายได้จากภาคการเกษตรต่ำกว่า 30,000 บาท/ปี ร้อยละ 2.8 มีรายได้จากนอกภาคการเกษตร 30,000-60,000 บาท/ปี ร้อยละ 58.3 รองลงมามีรายได้จากนอกภาคการเกษตรต่ำกว่า 30,000 บาท/ปี ร้อยละ 16.7 น้อยที่สุดมีรายได้จากนอกภาคการเกษตรสูงกว่า 180,000 บาท/ปี ร้อยละ 0.9 มีรายจ่ายจากภาคการเกษตร 30,000-60,000 บาท/ปี ร้อยละ 69.4 รองลงมามีรายจ่ายจากภาคการเกษตรต่ำกว่า 30,000 บาท/ปี ร้อยละ 24.1 น้อยที่สุดมีรายจ่ายจากภาคการเกษตร 120,001-180,000 บาท/ปี ร้อยละ 1.9 มีรายจ่ายจากนอกภาคการเกษตรมากที่สุดต่ำกว่า 30,000 บาท/ปี ร้อยละ 46.3 รองลงมามีรายจ่ายจากนอกภาคการเกษตร 30,000-60,000 บาท/ปี ร้อยละ 30.6 น้อยที่สุดมีรายจ่ายนอกภาคการเกษตรสูงกว่า 180,000 บาท/ปี ร้อยละ 0.9 มูลค่าสินทรัพย์ที่มีอยู่ในปัจจุบันสูงกว่า 500,000 บาท ร้อยละ 72.2

รองลงมามีมูลค่าสินทรัพย์ที่มีอยู่ในปัจจุบัน 300,001-500,000 บาท ร้อยละ 18.5 และน้อยที่สุดมีมูลค่าสินทรัพย์ที่มีอยู่ในปัจจุบัน 50,000-100,000 บาท ร้อยละ 1.9

ตารางที่ 4.3 หนี้ค้างชำระของสมาชิก

n = 108		
หนี้ค้างชำระของสมาชิก	จำนวน	ร้อยละ
1. หนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระกับสหกรณ์		
ต่ำกว่า 10,000 บาท	9	8.3
10,001-20,000 บาท	17	15.7
20,001-40,000 บาท	62	57.4
สูงกว่า 40,000 บาท	20	18.5
2. หนี้ค้างชำระอื่นทั้งหมดคนนอกสหกรณ์		
ต่ำกว่า 10,000 บาท	5	4.6
10,000-50,000 บาท	22	20.4
50,001-100,000 บาท	14	13.0
100,001-150,000 บาท	29	26.9
สูงกว่า 150,000 บาท	38	35.2
3. หนี้สินกับสถาบันการเงิน (ตอบมากกว่า 1 ข้อ)		
ธ.ก.ส.	98	90.7
ธนาคารออมสิน	21	19.4
กองทุนหมู่บ้าน	65	60.2
กองทุน ส.ป.ก.	3	2.8
หนี้นอกระบบ	6	5.6

จากตารางที่ 4.3 พบว่า สมาชิกมีหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระกับสหกรณ์มากที่สุด 20,001-40,000 บาท ร้อยละ 57.4 รองลงมามีหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระกับสหกรณ์สูงกว่า 40,000 บาท ร้อยละ 18.5 น้อยที่สุดมีหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระกับสหกรณ์ต่ำกว่า 10,000 บาท ร้อยละ 8.3 นอกจากนี้สมาชิกมีหนี้ค้างชำระอื่นทั้งหมดคนนอกสหกรณ์มากที่สุดสูงกว่า 150,000 บาท ร้อยละ 35.2 รองลงมามีหนี้ค้างชำระอื่นทั้งหมดคนนอกสหกรณ์ 100,001-150,000 บาท ร้อยละ 26.9 น้อยที่สุดมีหนี้ค้างชำระอื่นทั้งหมดคนนอกสหกรณ์ต่ำกว่า 10,000 บาท ร้อยละ 4.6 มีหนี้สินกับ ธ.ก.ส.

มากที่สุดร้อยละ 90.7 รองลงมามีหนี้สินกับกองทุนหมู่บ้าน ร้อยละ 60.5 น้อยที่สุดมีหนี้สินกับกองทุน ส.ป.ก. ร้อยละ 2.8

ตอนที่ 2 ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด

2.1 ปัจจัยด้านการผลิต ปัจจัยด้านการตลาด และปัจจัยด้านภัยธรรมชาติ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางที่ 4.4-4.6

ตารางที่ 4.4 ปัจจัยด้านการผลิต

ปัจจัยด้านการผลิต	\bar{x}	S.D.	ระดับความสำคัญ ของปัจจัย
1. ต้นทุนการผลิตสูง	3.83	1.249	มาก
2. ขาดแคลนเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมใหม่ๆ	2.49	1.063	น้อย
3. ผลผลิตต่อไร่อยู่ในเกณฑ์ต่ำ	3.17	1.180	ปานกลาง
4. ที่ดินทำการเกษตรไม่เหมาะสม	1.78	0.616	น้อยที่สุด
5. ขาดแหล่งน้ำ	2.79	0.918	ปานกลาง
6. ขาดแคลนแรงงาน	2.72	1.031	ปานกลาง
7. อัตราค่าจ้างแรงงานสูง	3.07	1.330	ปานกลาง
รวม	2.84	0.822	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ปัจจัยด้านการผลิตโดยรวมสมาชิกสหกรณ์ประสบปัญหาด้านการผลิตอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.84 โดยปัจจัยย่อยด้านการผลิตเป็นลำดับแรก คือ ต้นทุนการผลิตสูง มีค่าเฉลี่ย 3.83 ประสบปัญหา มาก รองลงมา คือ ผลผลิตต่อไร่อยู่ในเกณฑ์ต่ำ มีค่าเฉลี่ย 3.17 ประสบปัญหาปานกลาง อัตราค่าจ้างแรงงานสูง มีค่าเฉลี่ย 3.09 ประสบปัญหาปานกลาง ขาดแหล่งน้ำ มีค่าเฉลี่ย 2.79 ประสบปัญหาปานกลาง ขาดแคลนแรงงาน มีค่าเฉลี่ย 2.72 ประสบปัญหาปานกลาง ขาดแคลนเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมใหม่ๆ มีค่าเฉลี่ย 2.49 ประสบปัญหาน้อย และที่ดินทำการเกษตรไม่เหมาะสม มีค่าเฉลี่ย 1.78 ประสบปัญหาน้อยที่สุด

ตารางที่ 4.5 ปัจจัยด้านการตลาด

ปัจจัยด้านการตลาด	\bar{x}	S.D.	ระดับความสำคัญ ของปัจจัย
1. ราคาผลผลิตตกต่ำไม่คุ้มค่ากับการลงทุน	3.77	1.165	มาก
2. ถูกกดราคาซื้อขายจากพ่อค้าคนกลาง	3.28	1.198	มาก
3. ขาดสถานที่เก็บผลผลิตเพื่อรอราคา	2.17	0.952	น้อย
4. ขาดยานพาหนะขนส่งผลผลิตเพื่อขาย	2.01	0.870	น้อย
รวม	2.81	0.809	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ปัจจัยด้านการตลาดโดยรวมสมาชิกสหกรณ์ประสบปัญหาด้านการตลาดอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.81 โดยปัจจัยย่อยด้านการตลาดเป็นลำดับแรก คือ ราคาผลผลิตตกต่ำไม่คุ้มค่ากับการลงทุน มีค่าเฉลี่ย 3.77 ประสบปัญหามาก รองลงมา คือ ถูกกดราคาซื้อขายจากพ่อค้าคนกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.28 ประสบปัญหามาก ขาดสถานที่เก็บผลผลิตเพื่อรอราคา มีค่าเฉลี่ย 2.17 ประสบปัญหาน้อย และขาดยานพาหนะขนส่งผลผลิตเพื่อขาย มีค่าเฉลี่ย 2.01 ประสบปัญหาน้อย

ตารางที่ 4.6 ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติ

ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติ	\bar{x}	S.D.	ระดับความสำคัญ ของปัจจัย
1. เกิดการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช	2.41	1.152	น้อย
2. เกิดภาวะฝนชุก น้ำท่วม น้ำหลาก ทำให้ ไม่ได้รับผลผลิต หรือผลผลิตเสียหาย	2.33	1.041	น้อย
3. เกิดภาวะฝนแล้ง ฝนทิ้งช่วง ทำให้ ไม่ได้รับผลผลิต หรือผลผลิตเสียหาย	2.81	1.315	ปานกลาง
4. เกิดลมพายุพัดทำให้ไม่ได้รับผลผลิต หรือผลผลิตเสียหาย	2.04	0.875	น้อย
รวม	2.40	0.837	น้อย

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติโดยรวมสมาชิกสหกรณ์ประสบปัญหาด้านภัยธรรมชาติอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.40 โดยปัจจัยย่อยด้านภัยธรรมชาติลำดับแรก คือ เกิดภาวะฝนแล้ง ฝนทิ้งช่วง ทำให้ไม่ได้รับผลผลิต หรือผลผลิตเสียหาย มีค่าเฉลี่ย 2.81 ประสบปัญหาปานกลาง รองลงมา คือ เกิดการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช มีค่าเฉลี่ย 2.41 ประสบปัญหาน้อย เกิดภาวะฝนชุก น้ำท่วม น้ำหลาก ทำให้ไม่ได้รับผลผลิต หรือผลผลิตเสียหาย มีค่าเฉลี่ย 2.33 ประสบปัญหาน้อย และเกิดลมพายุพัดทำให้ไม่ได้รับผลผลิตหรือผลผลิตเสียหาย มีค่าเฉลี่ย 2.04 ประสบปัญหาน้อย

2.2 ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ และปัจจัยด้านนโยบายของรัฐ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางที่ 4.7-4.8

ตารางที่ 4.7 ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์

ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์	\bar{x}	S.D.	ระดับความสำคัญ ของปัจจัย
1. การตรวจสอบการใช้เงินกู้	3.19	1.112	ปานกลาง
2. การติดตามทวงหนี้อย่างต่อเนื่อง	3.44	0.941	มาก
รวม	3.32	0.836	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์โดยรวมสมาชิกสหกรณ์ได้รับการปฏิบัติจากสหกรณ์อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.32 โดยปัจจัยย่อยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ลำดับแรก คือ การติดตามทวงหนี้อย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ย 3.44 ได้รับการปฏิบัติจากสหกรณ์มาก และการตรวจสอบการใช้เงินกู้ มีค่าเฉลี่ย 3.19 ได้รับการปฏิบัติจากสหกรณ์ปานกลาง

ตารางที่ 4.8 ปัจจัยด้านนโยบายของรัฐ

ปัจจัยด้านนโยบายของรัฐ	\bar{x}	S.D.	ระดับความสำคัญ ของปัจจัย
1. นโยบายกองทุนฟื้นฟูเกษตรกร	3.32	1.331	มาก
2. นโยบายกองทุนหมู่บ้าน	2.69	1.141	ปานกลาง
3. นโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกร	2.57	1.146	น้อย
รวม	2.86	0.937	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ปัจจัยด้านนโยบายของรัฐโดยรวมมีผลต่อการตัดสินใจชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.86 โดยปัจจัยย่อยด้านนโยบายของรัฐ ลำดับแรก คือ นโยบายกองทุนฟื้นฟูเกษตรกร มีค่าเฉลี่ย 3.32 มีผลต่อการตัดสินใจชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ นโยบายกองทุนหมู่บ้าน มีค่าเฉลี่ย 2.69 มีผลต่อการตัดสินใจชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์อยู่ในระดับปานกลาง และนโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกร มีค่าเฉลี่ย 2.57 มีผลต่อการตัดสินใจชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์อยู่ในระดับน้อย

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด

3.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก

สมมติฐาน H_0 : ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิกไม่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด

H_1 : ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิกมีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด

ผลการศึกษาข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิกที่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์ และนำมาทดสอบค่าสถิติไคสแควร์ (Chi-Square Test) โดยกำหนดความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ปรากฏผลดังตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิกต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระ

n = 108

ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก	หนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระ					รวม ร้อยละ
	ต่ำกว่า 10,000	10,000- 20,000	20,001- 40,000	สูงกว่า 40,000		
1. เพศ						
ชาย	(76 คน)	5.6	11.1	41.7	12.0	70.4
หญิง	(32 คน)	2.8	4.6	15.7	6.5	29.6
$\chi^2 = 0.482$ df = 3 p = .923						
2. อายุ						
25-40 ปี	(6 คน)	0.0	0.0	4.6	0.9	5.6
41-55 ปี	(63 คน)	3.7	7.4	33.3	13.9	58.3
56 ปีขึ้นไป	(39 คน)	4.6	8.3	19.4	3.7	36.1
$\chi^2 = 7.579$ df = 6 p = .271						
3. ระดับการศึกษา						
ประถมศึกษา	(91 คน)	7.4	13.0	50.0	13.9	84.3
มัธยมศึกษา (ม.3, ม.6)/ปวช.	(17 คน)	0.9	2.8	7.4	4.6	15.7
$\chi^2 = 1.861$ df = 3 p = .602						
4. สถานภาพสมรส						
สมรส/โสด	(95 คน)	6.5	13.0	53.7	14.8	88.0
หม้าย/หย่าร้าง	(13 คน)	1.9	2.8	3.7	3.7	12.0
$\chi^2 = 4.412$ df = 3 p = .220						
5. สมาชิกในครอบครัวที่ประกอบอาชีพได้						
1 คน	(8 คน)	0.0	0.9	4.6	1.9	7.4
2-3 คน	(76 คน)	7.4	12.0	36.1	14.8	70.4
4 คนขึ้นไป	(24 คน)	0.9	2.8	16.7	1.9	22.2
$\chi^2 = 5.519$ df = 6 p = .479						

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

n = 108

ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก		หนี้เงินกู้ระยะสั้นต่างชำระ				
		ต่ำกว่า 10,000	10,000- 20,000	20,001- 40,000	สูงกว่า 40,000	รวม ร้อยละ
6. สมาชิกในครอบครัวที่ประกอบอาชีพไม่ได้						
1 คน	(17 คน)	0.9	0.9	9.3	4.6	15.7
2-3 คน	(60 คน)	5.6	8.3	30.6	11.1	55.6
4 คนขึ้นไป	(17 คน)	0.9	1.9	12.0	0.9	15.7
ไม่มี	(14 คน)	0.9	4.6	5.6	1.9	13.0
		$\chi^2 = 9.679$ df = 9 p = .377				
7. อาชีพหลักในภาคการเกษตร (ตอบมากกว่า 1 ข้อ)						
ทำสวนยางพารา	(54 คน)	6.5	7.4	27.8	8.3	50.0
		$\chi^2 = 3.101$ df = 3 p = .376				
ทำสวนปาล์มน้ำมัน	(37 คน)	0.9	5.6	18.5	9.3	34.3
		$\chi^2 = 4.460$ df = 3 p = .216				
ทำสวนกาแฟ	(38 คน)	3.7	3.7	21.3	6.5	35.2
		$\chi^2 = 1.451$ df = 3 p = .694				
ทำสวนผลไม้	(43 คน)	3.7	3.7	25.0	7.4	39.8
		$\chi^2 = 2.323$ df = 3 p = .508				
ทำสวนผสม	(5 คน)	0.0	0.0	4.6	0.0	4.6
		$\chi^2 = 3.890$ df = 3 p = .274				
8. อาชีพอื่นนอกภาคการเกษตร						
รับจ้างทั่วไป	(62 คน)	4.6	7.4	36.1	9.3	57.4
ค้าขาย	(26 คน)	2.8	5.6	10.2	5.6	24.1
ไม่มี	(20 คน)	0.9	2.8	11.1	3.7	18.5
		$\chi^2 = 3.694$ df = 6 p = .718				

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

n = 108

ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก		หนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระ				รวม ร้อยละ
		ต่ำกว่า 10,000	10,000- 20,000	20,001- 40,000	สูงกว่า 40,000	
8. อาชีพอื่นนอกภาคการเกษตร						
รับจ้างทั่วไป	(62 คน)	4.6	7.4	36.1	9.3	57.4
ค้าขาย	(26 คน)	2.8	5.6	10.2	5.6	24.1
ไม่มี	(20 คน)	0.9	2.8	11.1	3.7	18.5
		$\chi^2 = 3.694$ df = 6 p = .718				
9. กรรมสิทธิ์ในที่ดิน						
มี	(71 คน)	6.5	6.5	37.0	15.7	65.7
ไม่มี	(37 คน)	1.9	9.3	20.4	2.8	34.3
		$\chi^2 = 8.469$ df = 3 p = .037*				
10. พื้นที่ทำการเกษตร						
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 10 ไร่	(14 คน)	2.8	1.9	6.5	1.9	13.0
11-30 ไร่	(79 คน)	3.7	12.0	41.7	15.7	73.1
31-50 ไร่	(15 คน)	1.9	1.9	9.3	0.9	13.9
		$\chi^2 = 6.462$ df = 6 p = .373				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.9 พบว่า

1. สมาชิกเพศชายมีหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระสูงกว่าเพศหญิงร้อยละ 70.4 โดยเป็นหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระ 20,001-40,000 บาท มากที่สุด ร้อยละ 57.4 เป็นเพศชายร้อยละ 41.67 เพศหญิงร้อยละ 15.7 เมื่อพิจารณาจากค่าไคสแควร์ (Chi-Square Test) พบว่าเพศไม่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. สมาชิกที่มีอายุ 41-55 ปี มีหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระมากที่สุด ร้อยละ 58.3 โดยมีหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระ 20,001-40,000 บาท มากที่สุด ร้อยละ 33.3 รองลงมา อายุ 56 ปีขึ้นไป ร้อยละ 19.4 เมื่อพิจารณาจากค่าไคสแควร์ (Chi-Square Test) พบว่าอายุไม่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. สมาชิกที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาที่มีหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระสูงกว่าระดับมัธยมศึกษา (ม.3, ม.6)/ ปวช. ร้อยละ 84.3 โดยมีหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระ 20,001-40,000 บาท มากที่สุด ร้อยละ 50.0 รองลงมาสูงกว่า 40,000 บาท ร้อยละ 13.9 เมื่อพิจารณาจากค่าไคสแควร์ (Chi-Square Test) พบว่าการศึกษามีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4. สมาชิกที่มีสถานภาพสมรสหรือโสดที่มีหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระมากที่สุด ร้อยละ 88.0 โดยมีหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระ 20,001-40,000 บาท มากที่สุด ร้อยละ 53.7 รองลงมาสูงกว่า 40,000 บาท ร้อยละ 14.8 เมื่อพิจารณาจากค่าไคสแควร์ (Chi-Square Test) พบว่าสถานภาพสมรสไม่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5. สมาชิกในครอบครัวที่ประกอบอาชีพได้ 2-3 คน มีหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระมากที่สุด ร้อยละ 70.4 โดยมีหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระ 20,001-40,000 บาท มากที่สุด ร้อยละ 36.1 รองลงมา 4 คนขึ้นไป ร้อยละ 16.7 เมื่อพิจารณาจากค่าไคสแควร์ (Chi-Square Test) พบว่าสมาชิกในครอบครัวที่ประกอบอาชีพได้ไม่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

6. สมาชิกในครอบครัวที่ประกอบอาชีพไม่ได้ 2-3 คน มีหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระมากที่สุด ร้อยละ 55.6 โดยมีหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระ 20,001-40,000 บาท มากที่สุด ร้อยละ 30.6 รองลงมา 4 คนขึ้นไป ร้อยละ 12.0 เมื่อพิจารณาจากค่าไคสแควร์ (Chi-Square Test) พบว่าสมาชิกในครอบครัวที่ประกอบอาชีพไม่ได้ไม่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

7. สมาชิกที่มีอาชีพหลักในภาคการเกษตรทำสวนยางพารามีหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระมากที่สุด ร้อยละ 50.0 โดยมีหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระ 20,001-40,000 บาท มากที่สุด ร้อยละ 27.8 รองลงมาทำสวนผลไม้ ร้อยละ 25.0 เมื่อพิจารณาจากค่าไคสแควร์ (Chi-Square Test) พบว่าอาชีพหลักในภาคการเกษตรไม่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

8. สมาชิกที่มีอาชีพอื่นนอกภาคการเกษตร อาชีพรับจ้างทั่วไปมีหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระมากที่สุด ร้อยละ 57.4 โดยมีหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระ 20,001-40,000 บาท มากที่สุด ร้อยละ 36.1 รองลงมาค้าขาย ร้อยละ 10.2 เมื่อพิจารณาจากค่าไคสแควร์ (Chi-Square Test) พบว่าอาชีพอื่นนอกภาคการเกษตรไม่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

9. สมาชิกที่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินมีหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระสูงกว่าสมาชิกที่ไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน ร้อยละ 65.7 โดยมีหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระ 20,001-40,000 บาท มากที่สุด ร้อยละ 37.0 รองลงมาไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน ร้อยละ 20.4 เมื่อพิจารณาจากค่าไคสแควร์ (Chi-Square Test) พบว่ากรรมสิทธิ์ในที่ดินมีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

10. สมาชิกที่มีพื้นที่ทำการเกษตร 11-30 ไร่ มีหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระมากที่สุด ร้อยละ 73.1 โดยเป็นหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระ 20,001-40,000 บาท มากที่สุด ร้อยละ 41.7 รองลงมาสูงกว่า 40,000 บาท ร้อยละ 15.7 เมื่อพิจารณาจากค่าไคสแควร์ (Chi-Square Test) พบว่าพื้นที่ทำการเกษตรไม่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

โดยสรุป ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิกมีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ กรรมสิทธิ์ในที่ดิน นอกจากนี้ไม่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิก

สมมติฐาน H_0 : ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิกไม่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด

H_1 : ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิกมีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด

ผลการศึกษาข้อมูลปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิกที่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์ และนำมาทดสอบค่าสถิติไคสแควร์ (Chi-Square Test) โดยกำหนดความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ปรากฏผลดังตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิกต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระ

n = 108

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิก		หนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระ				รวม ร้อยละ
		ต่ำกว่า 10,000	10,000- 20,000	20,001- 40,000	สูงกว่า 40,000	
1. รายได้จากภาคการเกษตร						
ต่ำกว่า 60,001 บาท/ปี	(14 คน)	1.9	3.7	5.6	1.9	13.0
60,001-120,000 บาท/ปี	(48 คน)	3.7	10.2	23.1	7.4	44.4
120,001-180,000 บาท/ปี	(28 คน)	1.9	1.9	15.7	6.5	25.9
สูงกว่า 180,000 บาท/ปี	(18 คน)	0.9	0.0	13.0	2.8	16.7
$\chi^2 = 10.993$ df = 9 p = .276						
2. รายได้จากนอกภาคการเกษตร						
ต่ำกว่า 30,000 บาท/ปี	(18 คน)	2.8	3.7	9.3	0.9	16.7
30,000-60,000 บาท/ปี	(63 คน)	4.6	9.3	33.3	11.1	58.3
60,001-120,000 บาท/ปี	(7 คน)	0.0	0.0	4.6	1.9	6.5
สูงกว่า 120,001 บาท/ปี	(6 คน)	0.9	0.0	3.7	0.9	5.6
ไม่มี	(14 คน)	0.0	2.8	6.5	3.7	13.0
$\chi^2 = 9.852$ df = 12 p = .629						
3. รายจ่ายจากภาคการเกษตร						
ต่ำกว่า 30,000 บาท/ปี	(26 คน)	1.9	2.8	16.7	2.8	24.1
30,000-60,000 บาท/ปี	(75 คน)	6.5	12.0	36.1	14.8	69.4
60,001-180,000 บาท/ปี	(7 คน)	0.0	0.9	4.6	0.9	6.5
$\chi^2 = 3.436$ df = 6 p = .753						
4. รายจ่ายจากนอกภาคการเกษตร						
ต่ำกว่า 30,000 บาท/ปี	(50 คน)	3.7	6.5	24.1	12.0	46.3
30,000-60,000 บาท/ปี	(33 คน)	3.7	5.6	16.7	4.6	30.6
60,001-120,000 บาท/ปี	(11 คน)	0.9	2.8	5.6	0.9	10.2
สูงกว่า 120,001 บาท/ปี	(14 คน)	0.0	0.9	11.1	0.9	13.0
$\chi^2 = 9.048$ df = 9 p = .433						

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

n = 108

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิก		หนี้เงินกู้ระยะสั้นต่างชำระ				รวม ร้อยละ
		ต่ำกว่า 10,000	10,000- 20,000	20,001- 40,000	สูงกว่า 40,000	
5. หนี้ค้างชำระอื่นทั้งหมดนอกจากสหกรณ์						
ต่ำกว่า 10,000 บาท	(5 คน)	0.9	0.9	2.8	0.0	4.6
10,000-50,000 บาท	(22 คน)	4.6	5.6	7.4	2.8	20.4
50,001-100,000 บาท	(14 คน)	0.9	4.6	5.6	1.9	13.0
100,001-150,000 บาท	(29 คน)	0.9	3.7	16.7	5.6	26.9
สูงกว่า 150,000 บาท	(38 คน)	0.9	0.9	25.0	8.3	35.2
$\chi^2 = 23.834$ df = 12 p = .021*						
6. หนี้สินกับสถาบันการเงิน (ตอบมากกว่า 1)						
ธ.ก.ส.	(98 คน)	6.5	13.0	53.7	17.6	90.7
$\chi^2 = 4.237$ df = 3 p = .237						
ธนาคารออมสิน	(21 คน)	1.9	0.9	13.9	2.8	19.4
$\chi^2 = 3.186$ df = 3 p = .364						
กองทุนหมู่บ้าน	(65 คน)	3.7	3.7	40.7	12.0	60.2
$\chi^2 = 13.665$ df = 3 p = .003**						
กองทุน ส.ป.ก.	(3 คน)	1.9	0.9	0.0	0.0	2.8
$\chi^2 = 15.550$ df = 3 p = .001**						
หนี้นอกระบบ	(6 คน)	0.0	0.0	5.6	0.0	5.6
$\chi^2 = 4.713$ df = 3 p = .194						
7. มูลค่าสินทรัพย์ที่มีอยู่ในปัจจุบัน						
50,000-300,000 บาท	(10 คน)	0.0	2.8	4.6	1.9	9.3
300,001-500,000 บาท	(20 คน)	1.9	1.9	11.1	3.7	18.5
สูงกว่า 500,000 บาท	(78 คน)	6.5	11.1	41.7	13.0	72.2
$\chi^2 = 2.825$ df = 6 p = .831						

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.10 พบว่า

1. สมาชิกมีรายได้จากภาคการเกษตร 60,001-120,000 บาท/ปี มากที่สุด ร้อยละ 44.4 โดยมีหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระ 20,001-40,000 บาท มากที่สุด ร้อยละ 23.1 รองลงมา 120,001-180,000 บาท/ปี ร้อยละ 15.7 เมื่อพิจารณาจากค่าไคสแควร์ (Chi-Square Test) พบว่ารายได้จากภาคการเกษตรไม่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
2. สมาชิกมีรายได้จากนอกภาคการเกษตร 30,000-60,000 บาท/ปี มากที่สุด ร้อยละ 58.3 โดยมีหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระ 20,001-40,000 บาท มากที่สุด ร้อยละ 33.3 รองลงมา สูงกว่า 40,000 บาท ร้อยละ 11.1 เมื่อพิจารณาจากค่าไคสแควร์ (Chi-Square Test) พบว่ารายได้จากนอกภาคการเกษตรไม่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
3. สมาชิกมีรายจ่ายจากภาคการเกษตร 30,000-60,000 บาท/ปี มากที่สุด ร้อยละ 69.4 โดยมีหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระ 20,001-40,000 บาท มากที่สุด ร้อยละ 36.1 รองลงมาต่ำกว่า 30,000 บาท/ปี ร้อยละ 16.7 เมื่อพิจารณาจากค่าไคสแควร์ (Chi-Square Test) พบว่ารายจ่ายจากภาคการเกษตรไม่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
4. สมาชิกมีรายจ่ายจากนอกภาคการเกษตรต่ำกว่า 30,000 บาท/ปี มากที่สุด ร้อยละ 46.3 โดยมีหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระ 20,001-40,000 บาท มากที่สุด ร้อยละ 24.1 รองลงมา 30,000-60,000 บาท/ปี ร้อยละ 16.7 เมื่อพิจารณาจากค่าไคสแควร์ (Chi-Square Test) พบว่ารายจ่ายจากนอกภาคการเกษตรไม่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
5. สมาชิกมีหนี้ค้างชำระอื่นทั้งหมดนอกจากสหกรณ์สูงกว่า 150,000 บาท/ปี มากที่สุด ร้อยละ 35.2 โดยมีหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระ 20,001-40,000 บาท มากที่สุด ร้อยละ 25.0 รองลงมา 100,001-150,000 บาท/ปี ร้อยละ 16.7 เมื่อพิจารณาจากค่าไคสแควร์ (Chi-Square Test) พบว่าหนี้ค้างชำระอื่นทั้งหมดนอกจากสหกรณ์มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
6. สมาชิกมีหนี้สินกับสถาบันการเงิน ธ.ก.ส. มากที่สุด ร้อยละ 90.7 โดยมีหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระ 20,001-40,000 บาท มากที่สุด ร้อยละ 53.7 รองลงมากองทุนหมู่บ้าน ร้อยละ 40.7 เมื่อพิจารณาจากค่าไคสแควร์ (Chi-Square Test) พบว่า หนี้สินกับกองทุนหมู่บ้านและกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรมีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนหนี้สินกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาคารออมสินและหนี้นอกระบบไม่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

7. สมาชิกมีมูลค่าสินทรัพย์ที่มีอยู่ในปัจจุบันสูงกว่า 500,000 บาท ร้อยละ 72.7 โดยมีหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระ 20,001-40,000 บาท มากที่สุด ร้อยละ 41.7 รองลงมาสูงกว่า 40,000 บาท ร้อยละ 13.0 เมื่อพิจารณาจากค่าไคสแควร์ (Chi-Square Test) พบว่ามูลค่าสินทรัพย์ที่มีอยู่ในปัจจุบันไม่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

โดยสรุป ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิกมีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ หนี้ค้างชำระอื่นทั้งหมดนอกจากสหกรณ์ หนี้สินกับกองทุนหมู่บ้านและกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม นอกจากนี้ไม่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3.3 ปัจจัยด้านการผลิต

สมมติฐาน H_0 : ปัจจัยด้านการผลิตไม่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด

H_1 : ปัจจัยด้านการผลิตมีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด

ผลการศึกษาข้อมูลปัจจัยด้านการผลิตต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์ และนำมาทดสอบค่าสถิติไคสแควร์ (Chi-Square Test) โดยกำหนดความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ปรากฏผลดังตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 ปัจจัยด้านการผลิตต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระ

ปัจจัยด้านการผลิต	หนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระ					รวม ร้อยละ
	ต่ำกว่า 10,000	10,000- 20,000	20,001- 40,000	สูงกว่า 40,000	รวม	
	n = 108					
1. ต้นทุนการผลิตสูง						
น้อยที่สุด	(15 คน)	0.9	0.9	11.1	0.9	13.9
มาก	(62 คน)	1.9	9.3	34.3	12.0	57.4
มากที่สุด	(31 คน)	5.6	5.6	12.0	5.6	28.7
$\chi^2 = 11.590$ df = 6 p = .072						

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

n = 108

ปัจจัยด้านการผลิต		หนี้เงินกู้ระยะสั้นต่างชำระ				
		ต่ำกว่า 10,000	10,000- 20,000	20,001- 40,000	สูงกว่า 40,000	รวม ร้อยละ
2. ขาดแคลนเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมใหม่ๆ						
น้อยที่สุด	(19 คน)	0.9	0.9	14.8	0.9	17.6
น้อย	(45 คน)	1.9	3.7	25.9	10.2	41.7
ปานกลาง	(16 คน)	1.9	7.4	4.6	0.9	14.8
มาก	(28 คน)	3.7	3.7	12.0	6.5	25.9
$\chi^2 = 26.837$ df = 9 p = .001**						
3. ผลผลิตต่อไร่อยู่ในเกณฑ์ต่ำ						
น้อยที่สุด	(20 คน)	0.9	1.9	14.8	0.9	18.5
น้อย	(7 คน)	0.9	3.7	1.9	0.0	6.5
ปานกลาง	(16 คน)	2.8	4.6	4.6	2.8	14.8
มาก	(65 คน)	3.7	5.6	36.1	14.8	60.2
$\chi^2 = 24.605$ df = 9 p = .003**						
4. ที่ดินทำการเกษตรไม่เหมาะสม						
น้อยที่สุด	(35 คน)	3.7	5.6	20.4	2.8	32.4
น้อย	(62 คน)	3.7	8.3	31.5	13.9	57.4
ปานกลาง	(11 คน)	0.9	1.9	5.6	1.9	10.2
$\chi^2 = 4.035$ df = 6 p = .672						
5. ขาดแหล่งน้ำ						
น้อยที่สุด	(13 คน)	0.0	2.8	9.3	0.0	12.0
น้อย	(19 คน)	0.9	4.6	8.3	3.7	17.6
ปานกลาง	(55 คน)	3.7	3.7	32.4	11.1	50.9
มาก	(21 คน)	3.7	4.6	7.4	3.7	19.4
$\chi^2 = 15.166$ df = 9 p = .086						

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

n = 108

ปัจจัยด้านการผลิต		หนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระ				
		ต่ำกว่า 10,000	10,000- 20,000	20,001- 40,000	สูงกว่า 40,000	รวม ร้อยละ
6. ขาดแคลนแรงงาน						
น้อยที่สุด	(21 คน)	1.9	2.8	14.8	0.0	19.4
น้อย	(13 คน)	0.0	1.9	5.6	4.6	12.0
ปานกลาง	(49 คน)	2.8	4.6	28.7	9.3	45.4
มาก	(25 คน)	3.7	6.5	8.3	4.6	23.1
		$\chi^2 = 17.211$ df = 9 p = .046*				
7. อัตราค่าจ้างแรงงานสูง						
น้อยที่สุด	(20 คน)	1.9	0.9	14.8	0.9	18.5
น้อย	(11 คน)	0.0	2.8	5.6	1.9	10.2
ปานกลาง	(38 คน)	1.9	1.9	24.1	7.4	35.2
มาก	(19 คน)	0.9	6.5	5.6	4.6	17.6
มากที่สุด	(20 คน)	3.7	3.7	7.4	3.7	18.5
		$\chi^2 = 24.159$ df = 12 p = .019*				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.11 พบว่า

1. ต้นทุนการผลิตสูงมีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระในระดับมาก มากที่สุด ร้อยละ 57.4 โดยมีหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระ 20,001-40,000 บาท มากที่สุด ร้อยละ 34.3 เมื่อพิจารณาจากค่าไค-สแควร์ (Chi-Square Test) พบว่า ต้นทุนการผลิตสูงไม่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. ขาดแคลนเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมใหม่ๆ มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระในระดับน้อย มากที่สุด ร้อยละ 41.7 โดยมีหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระ 20,001-40,000 บาท มากที่สุด ร้อยละ 25.9 เมื่อพิจารณาจากค่าไคสแควร์ (Chi-Square Test) พบว่า การขาดแคลนเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมใหม่ๆ มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ผลผลิตต่อไร่อยู่ในเกณฑ์ต่ำมีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระในระดับมาก มากที่สุด ร้อยละ 60.2 โดยมีหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระ 20,001-40,000 บาท มากที่สุด ร้อยละ 36.1 เมื่อพิจารณาจากค่าไคสแควร์ (Chi-Square Test) พบว่า ผลผลิตต่อไร่อยู่ในเกณฑ์ต่ำมีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4. ที่ดินทำการเกษตรไม่เหมาะสมมีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระในระดับน้อย มากที่สุด ร้อยละ 57.4 โดยมีหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระ 20,001-40,000 บาท มากที่สุด ร้อยละ 31.5 เมื่อพิจารณาจากค่าไคสแควร์ (Chi-Square Test) พบว่า ที่ดินทำการเกษตรไม่เหมาะสมไม่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5. ขาดแหล่งน้ำมีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระในระดับปานกลาง มากที่สุด ร้อยละ 50.9 โดยมีหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระ 20,001-40,000 บาท มากที่สุด ร้อยละ 32.4 เมื่อพิจารณาจากค่าไคสแควร์ (Chi-Square Test) พบว่า ขาดแหล่งน้ำมีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

6. ขาดแคลนแรงงานมีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระในระดับปานกลาง มากที่สุด ร้อยละ 45.4 โดยมีหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระ 20,001-40,000 บาท มากที่สุด ร้อยละ 28.7 เมื่อพิจารณาจากค่าไคสแควร์ (Chi-Square Test) พบว่า ขาดแคลนแรงงานมีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

7. อัตราค่าจ้างแรงงานสูงมีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระในระดับปานกลาง มากที่สุด ร้อยละ 35.2 โดยมีหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระ 20,001-40,000 บาท มากที่สุด ร้อยละ 24.1 เมื่อพิจารณาจากค่าไคสแควร์ (Chi-Square Test) พบว่า อัตราค่าจ้างแรงงานสูงมีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

โดยสรุป ปัจจัยด้านการผลิตมีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ขาดแคลนเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมใหม่ๆ ผลผลิตต่อไร่อยู่ในเกณฑ์ต่ำ ขาดแหล่งน้ำ ขาดแคลนแรงงาน และอัตราค่าจ้างแรงงานสูง นอกจากนี้ไม่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3.4 ปัจจัยด้านการตลาด

สมมติฐาน H_0 : ปัจจัยด้านการตลาดไม่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด

H_1 : ปัจจัยด้านการตลาดมีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด

ผลการศึกษาข้อมูลปัจจัยด้านการตลาดต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิก สหกรณ์ และนำมาทดสอบค่าสถิติไคสแควร์ (Chi-Square Test) โดยกำหนดความมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ 0.05 ปรากฏผลดังตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12 ปัจจัยด้านการตลาดต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระ

ปัจจัยด้านการตลาด	หนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระ					รวม ร้อยละ
	ต่ำกว่า 10,000	10,000- 20,000	20,001- 40,000	สูงกว่า 40,000	รวม	
	n = 108					
1. ราคาผลผลิตตกต่ำไม่คุ้มค่ากับการลงทุน						
น้อยที่สุด	(13 คน)	0.9	0.9	10.2	0.0	12.0
ปานกลาง	(8 คน)	1.9	1.9	2.8	0.9	7.4
มาก	(64 คน)	2.8	10.2	35.2	11.1	59.3
มากที่สุด	(23 คน)	2.8	2.8	9.3	6.5	21.3
$\chi^2 = 12.874$ df = 9 p = .170						
2. ถูกกดราคารับซื้อจากพ่อค้าคนกลาง						
น้อยที่สุด	(18 คน)	0.9	3.7	11.1	0.9	16.7
น้อย	(7 คน)	1.9	0.9	1.9	1.9	6.5
ปานกลาง	(15 คน)	0.9	1.9	7.4	4.6	13.9
มาก	(63 คน)	5.6	9.3	32.4	11.1	58.3
มากที่สุด	(5 คน)	0.0	0.0	4.6	0.0	4.6
$\chi^2 = 14.386$ df = 12 p = .277						
3. ขาดสถานที่เก็บผลผลิตเพื่อรอราคา						
น้อยที่สุด	(32 คน)	1.9	4.6	20.4	2.8	29.6
น้อย	(35 คน)	2.8	5.6	19.4	4.6	32.4
ปานกลาง	(32 คน)	1.9	2.8	15.7	9.3	29.6
มาก	(9 คน)	1.9	2.8	1.9	1.9	8.3
$\chi^2 = 12.509$ df = 9 p = .186						

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

n = 108

ปัจจัยด้านการตลาด		หนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระ				รวม ร้อยละ
		ต่ำกว่า 10,000	10,000- 20,000	20,001- 40,000	สูงกว่า 40,000	
4. ขาดยานพาหนะขนส่งผลผลิตเพื่อขาย						
น้อยที่สุด	(35 คน)	1.9	5.6	20.4	4.6	32.4
น้อย	(42 คน)	4.6	4.6	23.1	6.5	38.9
ปานกลาง	(26 คน)	0.0	4.6	12.0	7.4	24.1
มาก	(5 คน)	1.9	0.9	1.9	0.0	4.6
$\chi^2 = 13.985$ df = 9 p = .123						

จากตารางที่ 4.12 พบว่า

1. ราคาผลผลิตตกต่ำไม่คุ้มค่ากับการลงทุนมีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระในระดับมาก มากที่สุด ร้อยละ 59.3 โดยมีหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระ 20,001-40,000 บาท มากที่สุด ร้อยละ 35.2 เมื่อพิจารณาจากค่าไคสแควร์ (Chi-Square Test) พบว่า ราคาผลผลิตตกต่ำไม่คุ้มค่ากับการลงทุนมีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. ถูกกวดราคาซื้อขายจากพ่อค้าคนกลางมีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระในระดับมาก มากที่สุด ร้อยละ 58.3 โดยมีหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระ 20,001-40,000 บาท มากที่สุด ร้อยละ 32.4 เมื่อพิจารณาจากค่าไคสแควร์ (Chi-Square Test) พบว่า ถูกกวดราคาซื้อขายจากพ่อค้าคนกลางไม่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ขาดสถานที่เก็บผลผลิตเพื่อรอราคามีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระในระดับน้อย มากที่สุด ร้อยละ 32.4 โดยมีหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระ 20,001-40,000 บาท มากที่สุด ร้อยละ 19.4 เมื่อพิจารณาจากค่าไคสแควร์ (Chi-Square Test) พบว่า ขาดสถานที่เก็บผลผลิตเพื่อรอราคาไม่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4. ขาดยานพาหนะขนส่งผลผลิตเพื่อขายมีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระในระดับน้อย มากที่สุด ร้อยละ 38.9 โดยมีหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระ 20,001-40,000 บาท มากที่สุด ร้อยละ 23.1 เมื่อพิจารณาจากค่าไคสแควร์ (Chi-Square Test) พบว่า ขาดยานพาหนะขนส่งผลผลิตเพื่อขายไม่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

โดยสรุป ปัจจัยด้านการตลาดทุกปัจจัยไม่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3.5 ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติ

สมมติฐาน H_0 : ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติไม่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด

H_1 : ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติมีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด

ผลการศึกษาข้อมูลปัจจัยด้านภัยธรรมชาติต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์ และนำมาทดสอบค่าสถิติไคสแควร์ (Chi-Square Test) โดยกำหนดความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ปรากฏผลดังตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระ

ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติ		หนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระ					รวม
		ต่ำกว่า 10,000	10,000- 20,000	20,001- 40,000	สูงกว่า 40,000	ร้อยละ	
n = 108							
1. เกิดการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช							
น้อยที่สุด	(32 คน)	2.8	5.6	18.5	2.8	29.6	
น้อย	(24 คน)	3.7	7.4	6.5	4.6	22.2	
ปานกลาง	(30 คน)	1.9	1.9	14.8	9.3	27.8	
มาก	(22 คน)	0.0	0.9	17.6	1.9	20.4	
		$\chi^2 = 25.103$ df = 9 p = .003*					
2. เกิดภาวะฝนชุก น้ำท่วม น้ำหลาก ทำให้ไม่ได้รับผลผลิต หรือผลผลิตเสียหาย							
น้อยที่สุด	(33 คน)	2.8	5.6	20.4	1.9	30.6	
น้อย	(18 คน)	0.9	2.8	8.3	4.6	16.7	
ปานกลาง	(46 คน)	3.7	3.7	25.0	10.2	42.6	
มาก	(11 คน)	0.9	3.7	3.7	1.9	10.2	
		$\chi^2 = 10.611$ df = 9 p = .303					

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

n = 108

ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติ		หนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระ				รวม ร้อยละ
		ต่ำกว่า 10,000	10,000- 20,000	20,001- 40,000	สูงกว่า 40,000	
3. เกิดภาวะฝนแล้ง ฝนทิ้งช่วง ทำให้ไม่ได้รับผลผลิต หรือผลผลิตเสียหาย						
น้อยที่สุด	(26 คน)	1.9	5.6	14.8	1.9	24.1
น้อย	(13 คน)	0.9	0.9	7.4	2.8	12.0
ปานกลาง	(39 คน)	0.9	0.0	25.0	10.2	36.1
มาก	(16 คน)	1.9	7.4	4.6	0.9	14.8
มากที่สุด	(14 คน)	2.8	1.9	5.6	2.8	13.0
		$\chi^2 = 32.924$ df = 12 p = .001**				
4. เกิดลมพายุพัดทำให้ไม่ได้รับผลผลิต หรือผลผลิตเสียหาย						
น้อยที่สุด	(36 คน)	2.8	5.6	20.4	4.6	33.3
น้อย	(35 คน)	4.6	7.4	16.7	3.7	32.4
ปานกลาง	(37 คน)	0.9	2.8	20.4	10.2	34.3
		$\chi^2 = 9.620$ df = 6 p = .142				

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.13 พบว่า

1. เกิดการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืชมีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระในระดับน้อยที่สุด มากที่สุด ร้อยละ 29.6 โดยมีหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระ 20,001-40,000 บาท มากที่สุด ร้อยละ 18.5 เมื่อพิจารณาจากค่าไคสแควร์ (Chi-Square Test) พบว่า เกิดการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืชมีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. เกิดภาวะฝนชุก น้ำท่วม น้ำหลาก ทำให้ไม่ได้รับผลผลิต หรือผลผลิตเสียหายมีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระในระดับปานกลาง มากที่สุด ร้อยละ 42.6 โดยมีหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระ 20,001-40,000 บาท มากที่สุด ร้อยละ 25.0 เมื่อพิจารณาจากค่าไคสแควร์ (Chi-Square Test) พบว่า เกิดภาวะฝนตกชุก น้ำท่วม น้ำหลาก ทำให้ไม่ได้รับผลผลิต หรือผลผลิตเสียหายไม่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. เกิดภาวะฝนแล้ง ฝนทิ้งช่วง ทำให้ไม่ได้รับผลผลิต หรือผลผลิตเสียหายมีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระในระดับปานกลาง มากที่สุด ร้อยละ 36.1 โดยมีหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระ 20,001-40,000 บาท มากที่สุด ร้อยละ 25.0 เมื่อพิจารณาจากค่าไคสแควร์ (Chi-Square Test) พบว่าเกิดภาวะฝนแล้ง ฝนทิ้งช่วง ทำให้ไม่ได้รับผลผลิต หรือผลผลิตเสียหายมีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4. เกิดลมพายุพัดทำให้ไม่ได้รับผลผลิตหรือผลผลิตเสียหายมีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระในระดับปานกลาง มากที่สุด ร้อยละ 34.3 โดยมีระดับหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระ 20,001-40,000 บาท มากที่สุด ร้อยละ 20.4 เมื่อพิจารณาจากค่าไคสแควร์ (Chi-Square Test) พบว่า เกิดลมพายุพัดทำให้ไม่ได้รับผลผลิตหรือผลผลิตเสียหาย ไม่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

โดยสรุป ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติมีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ เกิดการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช และเกิดภาวะฝนแล้ง ฝนทิ้งช่วง ทำให้ไม่ได้รับผลผลิต หรือผลผลิตเสียหาย นอกจากนี้ไม่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3.6 ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์

สมมติฐาน H_0 : ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ไม่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด

H_1 : ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด

ผลการศึกษาข้อมูลปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์ และนำมาทดสอบค่าสถิติไคสแควร์ (Chi-Square Test) โดยกำหนดความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ปรากฏผลดังตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.14 ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระ

n = 108

ปัจจัยด้านการปฏิบัติงาน ของสหกรณ์	หนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระ					รวม ร้อยละ
	ต่ำกว่า 10,000	10,000- 20,000	20,001- 40,000	สูงกว่า 40,000		
1. การตรวจสอบการใช้เงินกู้						
น้อยที่สุด	(15 คน)	0.9	1.9	10.2	0.9	13.9
น้อย	(7 คน)	0.9	3.7	0.9	0.9	6.5
ปานกลาง	(35 คน)	2.8	0.9	19.4	9.3	32.4
มาก	(45 คน)	3.7	7.4	23.1	7.4	41.7
มากที่สุด	(6 คน)	0.0	1.9	3.7	0.0	5.6
$\chi^2 = 20.861$ df = 12 p = .052						
2. การติดตามทวงหนี้อย่างต่อเนื่อง						
น้อยที่สุด	(6 คน)	0.9	0.9	3.7	0.0	5.6
น้อย	(6 คน)	0.9	1.9	1.9	0.9	5.6
ปานกลาง	(40 คน)	2.8	2.8	21.3	10.2	37.0
มาก	(46 คน)	3.7	7.4	24.1	7.4	42.6
มากที่สุด	(10 คน)	0.0	2.8	6.5	0.0	9.3
$\chi^2 = 11.880$ df = 12 p = .455						

จากตารางที่ 4.14 พบว่า

1. การตรวจสอบการใช้เงินกู้มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระในระดับมาก มากที่สุด ร้อยละ 41.7 โดยมีหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระ 20,001-40,000 บาท มากที่สุด ร้อยละ 23.1 เมื่อพิจารณาจากค่าไคสแควร์ (Chi-Square Test) พบว่า การตรวจสอบการใช้เงินกู้ไม่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. การติดตามทวงหนี้อย่างต่อเนื่องมีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระในระดับมาก มากที่สุด ร้อยละ 42.6 โดยมีระดับหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระ 20,001-40,000 บาท มากที่สุด ร้อยละ 24.1 เมื่อพิจารณาจากค่าไคสแควร์ (Chi-Square Test) พบว่า การติดตามทวงหนี้อย่างต่อเนื่องไม่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

โดยสรุป ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ทุกปัจจัยไม่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้น ค้ำชำระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3.7 ปัจจัยด้านนโยบายของรัฐ

สมมติฐาน H_0 : ปัจจัยด้านนโยบายของรัฐไม่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้ำชำระของ สมาชิกสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด

H_1 : ปัจจัยด้านนโยบายของรัฐมีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้ำชำระของ สมาชิกสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด

ผลการศึกษาข้อมูลปัจจัยด้านนโยบายของรัฐต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้ำชำระของสมาชิก สหกรณ์ และนำมาทดสอบค่าสถิติไคสแควร์ (Chi-Square Test) โดยกำหนดความมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ 0.05 ปรากฏผลดังตารางที่ 4.15

ตารางที่ 4.15 ปัจจัยด้านนโยบายของรัฐต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้ำชำระ

ปัจจัยด้านนโยบายของรัฐ	หนี้เงินกู้ระยะสั้นค้ำชำระ					รวม ร้อยละ
	ต่ำกว่า 10,000	10,000- 20,000	20,001- 40,000	สูงกว่า 40,000		
	n = 108					
1. นโยบายกองทุนฟื้นฟูเกษตรกร						
น้อยที่สุด	(15 คน)	0.9	1.9	11.1	0.0	13.9
น้อย	(7 คน)	0.9	1.9	3.7	0.0	6.5
ปานกลาง	(45 คน)	2.8	2.8	25.9	10.2	41.7
มาก	(10 คน)	0.0	0.9	5.6	2.8	9.3
มากที่สุด	(31 คน)	3.7	8.3	11.1	5.6	28.7
$\chi^2 = 18.004$ df = 12 p = .116						
2. นโยบายกองทุนหมู่บ้าน						
น้อยที่สุด	(22 คน)	2.8	3.7	12.0	1.9	20.4
น้อย	(17 คน)	1.9	4.6	6.5	2.8	15.7
ปานกลาง	(51 คน)	2.8	3.7	28.7	12.0	47.2
มาก	(9 คน)	0.9	1.9	3.7	1.9	8.3
มากที่สุด	(9 คน)	0.0	1.9	6.5	0.0	8.3
$\chi^2 = 12.728$ df = 12 p = .389						

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

n = 108

ปัจจัยด้านนโยบายของรัฐ		หนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระ				รวม ร้อยละ
		ต่ำกว่า 10,000	10,000- 20,000	20,001- 40,000	สูงกว่า 40,000	
3. นโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกร						
น้อยที่สุด	(25 คน)	2.8	3.7	14.8	1.9	23.1
น้อย	(19 คน)	1.9	4.6	8.3	2.8	17.6
ปานกลาง	(50 คน)	2.8	5.6	25.9	12.0	46.3
มาก	(5 คน)	0.9	0.0	1.9	1.9	4.6
มากที่สุด	(9 คน)	0.0	1.9	6.5	0.0	8.3
$\chi^2 = 12.677$ df = 12 p = .393						

จากตารางที่ 4.15 พบว่า

1. นโยบายกองทุนฟื้นฟูเกษตรกรมีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระในระดับปานกลาง มากที่สุด ร้อยละ 41.7 โดยมีหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระ 20,001-40,000 บาท มากที่สุด ร้อยละ 25.9 เมื่อพิจารณาจากค่าไคสแควร์ (Chi-Square Test) พบว่า นโยบายกองทุนฟื้นฟูไม่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. นโยบายกองทุนหมู่บ้านมีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระในระดับปานกลาง มากที่สุด ร้อยละ 47.2 โดยมีหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระ 20,001-40,000 บาท มากที่สุด ร้อยละ 28.7 เมื่อพิจารณาจากค่าไคสแควร์ (Chi-Square Test) พบว่า นโยบายกองทุนหมู่บ้านไม่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. นโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกรมีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระในระดับปานกลาง มากที่สุด ร้อยละ 46.3 โดยมีหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระ 20,001-40,000 บาท มากที่สุด ร้อยละ 25.9 เมื่อพิจารณาจากค่าไคสแควร์ (Chi-Square Test) พบว่า นโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกรไม่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

โดยสรุป ปัจจัยด้านนโยบายของรัฐทุกปัจจัยไม่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์
การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด

ตารางที่ 4.16 ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระ

ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาหนี้เงินกู้ ระยะสั้นค้างชำระ	จำนวน	ร้อยละ
1. นำเงินกู้ไปใช้ให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่กู้	94	87.0
2. การจัดทำบัญชีครัวเรือนและต้นทุนอาชีพ	83	76.9
3. ขยายเวลาการชำระหนี้	80	74.1
4. สหกรณ์ควรหาแนวทางให้สมาชิกมีการออม ทรัพย์ให้มากขึ้น	74	68.5
5. สหกรณ์ควรจัดหาเงินทุนอัตราดอกเบี้ยต่ำและ เป็นเงินกู้ระยะยาว	73	67.6
6. ส่งเสริมอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้	71	65.7
7. ลดอัตราดอกเบี้ย	69	63.9
8. สหกรณ์ควรมีการติดตามเร่งรัดหนี้อย่างต่อเนื่อง	66	61.1
9. ลดหรือประหยัดค่าใช้จ่ายครัวเรือน	48	44.4
10. สหกรณ์ควรจัดหาตลาดรองรับเพื่อให้ขายได้ ในราคายุติธรรม	34	31.5
11. นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการผลิต	18	16.7
12. ขยายพื้นที่ทำการเกษตร	16	14.8
รวม	95	87.96

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระ
ของสมาชิก จำนวน 95 ราย คิดเป็นร้อยละ 87.96 ของผู้ตอบแบบสอบถาม 3 ลำดับแรก ได้แก่ นำ
เงินกู้ไปใช้ให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่กู้ จำนวน 94 ราย คิดเป็นร้อยละ 87.0 รองลงมาคือ การจัดทำ
บัญชีครัวเรือนและต้นทุนอาชีพ จำนวน 83 ราย คิดเป็นร้อยละ 76.9 และขยายเวลาการชำระหนี้
จำนวน 80 ราย คิดเป็นร้อยละ 74.1

บทที่ 5

สรุปการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้วิเคราะห์เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด จังหวัดระนอง” โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด 2) เพื่อศึกษาระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด 3) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด และ 4) เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด สามารถสรุปการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะดังนี้

1. สรุปการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ ประชากรศึกษา คือ สมาชิกที่มีหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด นับถึงวันสิ้นปีทางบัญชี 31 มีนาคม 2556 จำนวน 147 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างจากประชากรด้วยวิธียามานะ (Yamane's Method) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 108 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่จัดส่งให้กับประธานสหกรณ์และผู้นำชุมชน การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ไคสแควร์ และการวิเคราะห์เนื้อหา สรุปผลการศึกษานี้ตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

1.1 สภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์ ประกอบด้วย

1.1.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก ส่วนใหญ่สมาชิกเป็นเพศชาย ร้อยละ 70.4 มีอายุอยู่ในระหว่าง 40-50 ปี ร้อยละ 58.3 ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 84.3 มีสภาพสมรส ร้อยละ 87.0 มีสมาชิกในครอบครัวที่ประกอบอาชีพได้ 2-3 คน ร้อยละ 70.4 มีสมาชิกที่ประกอบอาชีพไม่ได้ 2-3 คน ร้อยละ 55.6 อาชีพหลักในการทำการเกษตร คือ ทำสวนยางพารา ทำสวนผลไม้ ทำสวนกาแฟ ทำสวนปาล์ม น้ำมัน และทำสวนผสม ตามลำดับ อาชีพอื่นนอกภาคเกษตร

คือ รับจ้างทั่วไป ค่าขาย และไม่มีอาชีพอื่นนอกภาคการเกษตร ตามลำดับ สมาชิกส่วนใหญ่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน ร้อยละ 65.7 มีพื้นที่ทำการเกษตรประมาณ 10-30 ไร่ ร้อยละ 73.1

1.1.2 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิก สมาชิกส่วนใหญ่มีรายได้จากภาคการเกษตร 60,001-120,000 บาท/ปี ร้อยละ 44.4 มีรายได้จากนอกภาคการเกษตร 30,000-60,000 บาท/ปี ร้อยละ 58.3 มีรายจ่ายจากภาคเกษตร 30,000-60,000 บาท/ปี ร้อยละ 69.4 มีรายจ่ายจากนอกภาคการเกษตรต่ำกว่า 30,000 บาท/ปี ร้อยละ 46.3 สมาชิกมีหนี้ค้างชำระอื่นทั้งหมดนอกจากสหกรณ์สูงกว่า 150,000 บาท ร้อยละ 35.2 สมาชิกส่วนใหญ่มีหนี้สินกับ ธ.ก.ส. และกองทุนหมู่บ้าน มูลค่าสินทรัพย์ที่มีอยู่ในปัจจุบันส่วนใหญ่สูงกว่า 500,000 บาท

1.2 ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระ ประกอบด้วย

1.2.1 ปัจจัยด้านการผลิต โดยรวมสมาชิกสหกรณ์ประสบปัญหาด้านการผลิตอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.84$) โดยปัจจัยด้านการผลิตสูงเป็นลำดับแรก คือ ต้นทุนการผลิตสูง ประสบปัญหาหนัก ($\bar{x} = 3.83$) รองลงมา คือ ผลผลิตต่อไร่อยู่ในเกณฑ์ต่ำประสบปัญหาปานกลาง ($\bar{x} = 3.17$) อัตราค่าจ้างแรงงานสูง ประสบปัญหาปานกลาง ($\bar{x} = 3.09$) ขาดแหล่งน้ำ ประสบปัญหาปานกลาง ($\bar{x} = 2.79$) ขาดแคลนแรงงาน ประสบปัญหาปานกลาง ($\bar{x} = 2.72$) ขาดแคลนเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมใหม่ๆ ประสบปัญหาน้อย ($\bar{x} = 2.49$) และที่ดินทำการเกษตรไม่เหมาะสม ประสบปัญหาน้อยที่สุด ($\bar{x} = 1.78$)

1.2.2 ปัจจัยด้านการตลาด โดยรวมสมาชิกสหกรณ์ประสบปัญหาด้านการตลาดอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.81$) โดยปัจจัยด้านการตลาดสูงเป็นลำดับแรก คือ ราคาผลผลิตตกต่ำไม่คุ้มค่ากับการลงทุน ประสบปัญหาหนัก ($\bar{x} = 3.77$) รองลงมา คือ ถูกกดราคารับซื้อจากพ่อค้าคนกลาง ประสบปัญหาหนัก ($\bar{x} = 3.28$) ขาดสถานที่เก็บผลผลิตเพื่อรอราคา ประสบปัญหาน้อย ($\bar{x} = 2.17$) และขาดยานพาหนะขนส่งผลผลิตเพื่อขาย ประสบปัญหาน้อย ($\bar{x} = 2.01$)

1.2.3 ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติ โดยรวมสมาชิกสหกรณ์ประสบปัญหาด้านภัยธรรมชาติอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 2.40$) โดยปัจจัยด้านภัยธรรมชาติสูงเป็นลำดับแรก คือ เกิดภาวะฝนแล้ง ฝนทิ้งช่วง ทำให้ไม่ได้รับผลผลิต หรือผลผลิตเสียหาย ประสบปัญหาปานกลาง ($\bar{x} = 2.81$) รองลงมา คือ เกิดการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช ประสบปัญหาน้อย ($\bar{x} = 2.41$) เกิดภาวะฝนชุก น้ำท่วม น้ำหลาก ทำให้ไม่ได้รับผลผลิต หรือผลผลิตเสียหาย ประสบปัญหาน้อย ($\bar{x} = 2.33$) และเกิดลมพายุพัดทำให้ไม่ได้รับผลผลิต หรือผลผลิตเสียหาย ประสบปัญหาน้อย ($\bar{x} = 2.04$)

1.2.4 ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ โดยรวมสมาชิกสหกรณ์ได้รับการปฏิบัติจากสหกรณ์อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.32$) โดยปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ลำดับ

แรก คือ การติดตามทวงหนี้อย่างต่อเนื่อง ได้รับการปฏิบัติจากสหกรณ์มาก ($\bar{x} = 3.44$) และการตรวจสอบการใช้เงินกู้ ได้รับการปฏิบัติจากสหกรณ์ปานกลาง ($\bar{x} = 3.19$)

1.2.5 ปัจจัยด้านนโยบายของรัฐ โดยรวมมีผลต่อการตัดสินใจชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.86$) โดยปัจจัยด้านนโยบายของรัฐสูงเป็นลำดับแรก คือ นโยบายกองทุนฟื้นฟูเกษตรกร มีผลต่อการตัดสินใจชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.32$) รองลงมา คือ นโยบายกองทุนหมู่บ้าน มีผลต่อการตัดสินใจชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.69$) และนโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกร มีผลต่อการตัดสินใจชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์อยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 2.57$)

1.3 ปัจจัยที่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์

จากการวิเคราะห์ปัจจัยในแต่ละด้านทั้ง 7 ด้านต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ป่าน้ำขาว จำกัด จังหวัดระนอง พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มี 4 ด้าน ดังนี้

1.3.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก ได้แก่ กรรมสิทธิ์ในที่ดิน

1.3.2 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ หนี้สินอื่นทั้งหมดนอกจากสหกรณ์ และหนี้สินกับสถาบันการเงิน มี 2 ปัจจัยคือ กองทุนหมู่บ้าน และกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

1.3.3 ปัจจัยด้านการผลิต ได้แก่ ขาดแคลนเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมใหม่ๆ ผลผลิตต่อไร่อยู่ในเกณฑ์ต่ำ ขาดแคลนแรงงาน และอัตราค่าจ้างแรงงานสูง

1.3.4 ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติ ได้แก่ เกิดการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช และเกิดภาวะฝนแล้ง ฝนทิ้งช่วง ทำให้ไม่ได้รับผลผลิต หรือผลผลิตเสียหาย

1.4 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระ

1.4.1 ปัญหาหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระ สมาชิกมีหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระกับสหกรณ์มากที่สุด 20,001-40,000 บาท ร้อยละ 57.4 รองลงมาสูงกว่า 40,000 บาท ร้อยละ 18.5 10,001-20,000 บาท ร้อยละ 15.7 และน้อยที่สุด ต่ำกว่า 10,000 บาท ร้อยละ 8.3

1.4.2 ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิก 3 ลำดับแรก ได้แก่ นำเงินกู้ไปใช้ให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่กู้ จำนวน 94 ราย คิดเป็นร้อยละ 87.0 รองลงมา คือ การจัดทำบัญชีครัวเรือนและต้นทุนอาชีพ จำนวน 83 ราย คิดเป็นร้อยละ 76.9 และขยายเวลาการชำระหนี้ จำนวน 80 ราย คิดเป็นร้อยละ 74.1

2. อภิปรายผล

จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร ในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด ในแต่ละด้านพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์ที่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านการผลิต และปัจจัยด้านภัยธรรมชาติ ผู้ศึกษาจึงนำมาอภิปรายผลดังนี้

2.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก โดยปัจจัยที่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ กรรมสิทธิ์ในที่ดิน อาจเนื่องมาจากการตั้งถิ่นฐานเดิมมีการบุกเบิกพื้นที่ป่าเพื่อใช้ในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม และเป็นคนถิ่นอื่นเข้ามาอาศัยเป็นจำนวนมาก จึงทำให้สมาชิกบางรายมีกรรมสิทธิ์ในที่ดินบางรายก็ไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน ส่งผลให้สมาชิกที่ไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินอาจมีการโยกย้ายถิ่นฐานได้ง่ายกว่าสมาชิกที่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน จึงทำให้สมาชิกมีการชำระหนี้บ่อยลงหรือไม่ยอมชำระหนี้ การให้สินเชื่อจึงต้องมีการพิจารณาถึงกรรมสิทธิ์ในที่ดินซึ่งเป็นหลักประกันหนึ่งด้วย สอดคล้องกับหลักการบริหารสินเชื่อที่ดี กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2554: 8-9) ในการพิจารณาให้สินเชื่อ นั้นจะต้องมีหลักเกณฑ์การวิเคราะห์สินเชื่อ หลักเกณฑ์นี้จะพิจารณาลักษณะ หรือคุณสมบัติของผู้ขอสินเชื่อเป็นหลัก ได้แก่ 1) คุณสมบัติของผู้ขอสินเชื่อ 2) ความสามารถในการชำระหนี้ 3) เงินทุน 4) หลักประกัน 5) สภาพทางเศรษฐกิจ และ 6) ประเทศที่ติดต่อด้วย

2.2 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ โดยปัจจัยที่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ หนี้สินอื่นทั้งหมดนอกจากสหกรณ์ และหนี้สินกับสถาบันการเงิน อาจเนื่องมาจากสมาชิกมีความจำเป็นต้องใช้เงินในการประกอบอาชีพและการจับจ่ายใช้สอยในชีวิตประจำวัน ซึ่งดั้งเดิมเกษตรกรปลูกกาแฟเป็นหลักเมื่อมีการปรับเปลี่ยนอาชีพมาทำสวนยางพาราและปาล์มน้ำมัน ซึ่งเป็นพืชที่ต้องใช้ระยะเวลาหลายปีกว่าจะเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ ทำให้สมาชิกต้องกู้เงินจากสถาบันการเงินอื่นรวมทั้งเงินกู้นอกระบบ ซึ่งทำให้สมาชิกมีหนี้ค้างชำระสูงกว่าหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสหกรณ์ จึงมีความจำเป็นในการจ่ายหนี้สินทางอื่นก่อนสหกรณ์ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ วิรุทธ บุญมาก (2552: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรตากฟ้า จำกัด จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นหนี้ค้างชำระ คือ หนี้สินอื่นนอกเหนือจากการกู้ยืมจากสหกรณ์

2.3 ปัจจัยด้านการผลิต โดยปัจจัยที่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ ขาดแคลนเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมใหม่ๆ ผลผลิตต่อไร่อยู่ในเกณฑ์ต่ำ ขาดแคลนแรงงาน และอัตราค่าจ้างแรงงานสูง ซึ่งจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลขาดแคลนเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมใหม่ๆ อยู่ในระดับน้อย ซึ่งเกษตรกรอาจจะมีการใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมใหม่ๆ เข้ามาใช้ในแปลงเกษตรกรรมอยู่แล้ว เพื่อให้ผลผลิตต่อไร่เพิ่มสูงขึ้นซึ่งสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลผลผลิตต่อไร่อยู่ในเกณฑ์ต่ำอยู่ในระดับปานกลาง ต้องมีการเพิ่มศักยภาพในการผลิตให้สูงขึ้นเพื่อลดการใช้แรงงานและต้นทุนอัตราค่าจ้างแรงงานที่นับวันจะสูงยิ่งขึ้น สอดคล้องกับผลการศึกษาของ วิลาวัณย์ ตั้งสกุล (2543: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องวิเคราะห์ปัจจัยที่เป็นสาเหตุของปัญหาหนี้ค้างชำระ: กรณีศึกษาสมาชิกสหกรณ์การเกษตร โกสุมพิสัย จำกัด จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ปัญหาราคาปุ๋ย และปัจจัยการผลิตมีราคาสูงมาก ขาดแคลนแรงงานและค่าจ้างแรงงานมีอัตราสูง ที่ดินทำการเกษตรไม่เหมาะสม ขาดแคลนแหล่งน้ำ ถูกเอารัดเอาเปรียบจากพ่อค้าคนกลาง และประสบปัญหาฝนแล้งจึงทำให้ผลผลิตต่อไร่ต่ำ สมาชิกส่วนใหญ่ไม่มีโอกาสทำอาชีพเสริม ไม่ได้ไปรับจ้างนอกบ้าน การใช้จ่ายนอกภาคเกษตรสูง มีภาระส่งบุตรหลานให้เรียนหนังสือ และค่าใช้จ่ายอุปโภคบริโภคสูงมาก

2.4 ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติ โดยปัจจัยที่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ เกิดการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช และเกิดภาวะฝนแล้ง ฝนทิ้งช่วง ทำให้ไม่ได้รับผลผลิต หรือผลผลิตเสียหาย เนื่องจากการประกอบอาชีพในภาคการเกษตรต้องประสบกับปัญหาภัยธรรมชาติต่างๆ โดยเฉพาะปัญหาของโรคและแมลงศัตรูพืช ซึ่งจากผลการวิเคราะห์ประสบปัญหาน้อย อาจเนื่องมาจากสมาชิกลงทุนไปกับการรักษาดูแลพืชผลทำให้มีต้นทุนค่าใช้จ่ายเพิ่มสูงขึ้นซึ่งเป็นผลให้ไม่สามารถชำระหนี้สินที่ค้างชำระอยู่ได้ทั้งใน และนอกระบบสหกรณ์ ในขณะเดียวกัน ปัญหาฝนแล้ง ฝนทิ้งช่วง ทำให้ไม่ได้รับผลผลิต หรือผลผลิตเสียหาย ส่งผลต่อสมาชิกในระดับปานกลาง ซึ่งสมาชิกอาจจะต้องใช้เงินทุนในการจัดการระบบน้ำให้มีเพียงพอต่อการทำการเกษตร หากมีไม่เพียงพอก็จะทำให้พืชผลทางการเกษตรเสียหายหรือไม่ได้รับผลผลิต ส่งผลต่อรายได้ต่อการชำระหนี้ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ภาคภูมิ ยอดน้ำคำ (2551: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการชำระคืนเงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรประโคนชัย จำกัด จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ภัยธรรมชาติมีความสัมพันธ์กับการชำระหนี้

3. ข้อเสนอแนะ

จากสรุปผลศึกษา และการวิเคราะห์ผลการศึกษาในครั้งนี้ ที่ได้เสนอไปแล้ว ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะการนำผลการศึกษาไปใช้

3.1.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก พบว่า ปัจจัยด้านกรรมสิทธิ์ในที่ดินมีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้น สหกรณ์ควรพิจารณาหลักเกณฑ์ในการให้สินเชื่อแก่สมาชิกในด้านกรรมสิทธิ์ที่ดินของสมาชิกด้วย เนื่องจากสมาชิกที่ไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินอาจมีการโยกย้ายถิ่นฐานได้ง่ายกว่าสมาชิกที่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินซึ่งส่งผลต่อการชำระหนี้ของสหกรณ์

3.1.2 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิก พบว่า ปัจจัยหนี้สินอื่นทั้งหมดนอกจากสหกรณ์ และหนี้สินกับสถาบันการเงิน โดยเฉพาะกองทุนหมู่บ้าน และกองทุน ส.ป.ก. มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้น ในการให้สินเชื่อแก่สมาชิกสหกรณ์ควรพิจารณาปริมาณหนี้สินของสมาชิกด้วย หากสมาชิกมีหนี้หลายทางก็อาจส่งผลต่อการชำระหนี้ต่อสหกรณ์ได้

3.1.3 ปัจจัยด้านการผลิต พบว่า

- 1) ปัจจัยด้านต้นทุนการผลิตสูงมีระดับความสำคัญต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระในระดับมาก ดังนั้น สหกรณ์ควรแนะนำสมาชิกในเรื่องการควบคุมต้นทุนการผลิต
- 2) ปัจจัยขาดแคลนเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมใหม่ๆ ผลผลิตต่อไร่อยู่ในเกณฑ์ต่ำ ขาดแคลนแรงงาน และอัตราค่าจ้างแรงงานสูง มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้น สหกรณ์หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรให้คำแนะนำให้ความรู้ด้านเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมใหม่ๆ ที่มีต้นทุนต่ำ เพื่อทดแทนแรงงานและลดต้นทุนในการจ้างงาน รวมทั้งการให้ความรู้ในด้านการจัดการพืชเพื่อเพิ่มผลผลิตต่อไร่

3.1.4 ปัจจัยด้านการตลาด พบว่า ปัจจัยด้านราคาผลผลิตตกต่ำไม่คุ้มค่ากับการลงทุน และถูกกดราคาจากพ่อค้าคนกลางมีระดับความสำคัญต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระในระดับมาก ดังนั้น สหกรณ์ควรแนะนำให้สมาชิกมีการกระจายความเสี่ยงโดยการปลูกพืชหลากหลายชนิดเพื่อลดความเสี่ยงด้านราคา เช่น การปลูกพืชผสมผสาน การทำเกษตรทฤษฎีใหม่ เป็นต้น รวมทั้งสหกรณ์ควรมีการรวบรวมผลผลิตของสมาชิกเพื่อสร้างอำนาจการต่อรองราคาจากพ่อค้าคนกลาง

3.1.5 ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติ พบว่า ปัจจัยเกิดการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช และเกิดภาวะฝนแล้ง ฝนทิ้งช่วง ทำให้ไม่ได้รับผลผลิต หรือผลผลิตเสียหาย มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้น สหกรณ์หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความรู้ด้านการดูแลรักษา ป้องกัน โรคหรือแมลงศัตรูพืชให้กับสมาชิก รวมทั้งการบริหารจัดการน้ำ เพื่อให้สมาชิกสหกรณ์มีน้ำใช้ตลอดฤดูกาล

3.1.6 ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ พบว่า ปัจจัยด้านการติดตามทวงหนี้อย่างต่อเนื่องมีระดับความสำคัญต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระในระดับมาก ดังนั้น สหกรณ์ควรให้ความรู้และสร้างความเข้าใจให้กับสมาชิกในด้านกฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์ต่างๆ ในการชำระเงินกู้

3.1.7 ปัจจัยด้านนโยบายของรัฐ พบว่า ปัจจัยด้านนโยบายกองทุนฟื้นฟูเกษตรกรรมมีระดับความสำคัญต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระในระดับมาก ดังนั้น สหกรณ์หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรสร้างจิตสำนึกให้กับสมาชิกสหกรณ์ในเรื่องอุดมการณ์ หลักการ และวิธีการสหกรณ์ เพื่อให้สมาชิกมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

3.1.8 การนำเงินกู้ไปใช้ให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่กู้ เป็นข้อเสนอแนะลำดับแรกในการแก้ไขปัญหาหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิก ดังนั้น สหกรณ์เมื่อมีการปล่อยสินเชื่อให้กับสมาชิก ควรมีการติดตามตรวจสอบว่าสมาชิกได้นำเงินกู้ไปใช้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ขอสินเชื่อหรือไม่ โดยดำเนินการอย่างเคร่งครัด

3.1.9 การจัดทำบัญชีครัวเรือนและต้นทุนอาชีพ เป็นข้อเสนอแนะลำดับที่สองในการแก้ไขปัญหาหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิก ดังนั้น สหกรณ์หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความรู้ด้านบัญชีครัวเรือนและต้นทุนอาชีพ เพื่อให้สมาชิกได้ทราบถึงรายได้รายจ่ายที่เกิดขึ้นเพื่อลดหรือประหยัดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน รวมทั้งทราบถึงขาดทุนกำไรในการประกอบอาชีพ

3.1.10 การขยายเวลาการชำระหนี้ เป็นข้อเสนอแนะลำดับที่สามในการแก้ไขปัญหาหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิก ดังนั้น สหกรณ์หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรพิจารณาถึงศักยภาพของลูกหนี้ด้านรายรับรายจ่าย ปริมาณหนี้สินในครัวเรือน เพื่อขยายระยะเวลาให้กับลูกหนี้ทั้งสมาชิกและสหกรณ์ นอกจากนี้ควรมีการส่งเสริมอาชีพเพื่อสร้างรายได้ให้กับสมาชิก เพื่อให้สมาชิกมีรายได้นำมาชำระหนี้กับสหกรณ์ได้ต่อไป

3.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

3.2.1 การศึกษาแนวทางแก้ไขในการดำเนินธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์การเกษตร ในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด โดยศึกษาจากคณะกรรมการดำเนินการ รวมทั้งองค์การที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารจัดการสินเชื่อของสหกรณ์ โดยการศึกษาเชิงคุณภาพเพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์ต่อไป

3.2.2 การทำ SWOT หาจุดเด่น จุดด้อย โอกาส และอุปสรรค ในธุรกิจสินเชื่ของสหกรณ์ เพื่อหาแนวทางในการเพิ่มศักยภาพในธุรกิจและการให้บริการแก่สมาชิก

3.2.3 การศึกษาความสามารถในการชำระหนี้โดยขยายขอบเขตประชากรที่เป็นลูกหนี้ของสหกรณ์ทั้งหมดทั้งที่เป็นลูกหนี้ปกติและลูกหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด เพื่อนำมาเปรียบเทียบและหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการธุรกิจสินเชื่ของสหกรณ์ต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมล ปภัสโร (2545) “ปัจจัยที่เป็นสาเหตุของการค้างชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร
เมืองมหาสารคาม จำกัด พ.ศ. 2542-2543” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏมหาสารคาม
- กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2549) *คู่มือการบริหารสินเชื่อของสหกรณ์ภาคการเกษตร กรุงเทพมหานคร
ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย*
- _____. (2551) *ชุดฝึกอบรม เรื่อง อุดมการณ์ หลักการ วิธีการสหกรณ์ กรุงเทพมหานคร
ส่วนเผยแพร่และประชาสัมพันธ์*
- _____. (2554) “คู่มือปฏิบัติงานกองทุนพัฒนาสหกรณ์” ค้นคืนวันที่ 20 ธันวาคม 2556 จาก
[http://webhost.cpd.go.th/cmsdocpd/download/coopfunds/manual/คู่มือกพส.%20ปี
54%20part1.pdf](http://webhost.cpd.go.th/cmsdocpd/download/coopfunds/manual/คู่มือกพส.%20ปี54%20part1.pdf)
- _____. (2557) “ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสหกรณ์” ค้นคืนวันที่ 10 พฤษภาคม 2557 จาก
http://www.cpd.go.th/web_cpd/know_coop04.html
- _____. (2557) “ประเภทสหกรณ์” ค้นคืนวันที่ 10 พฤษภาคม 2557 จาก
<http://webhost.cpd.go.th/rlo/group.html>
- กิติพงษ์ กิตติบุตร (2551) “ปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้สินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์
การเกษตรป่าซาง จำกัด จังหวัดลำพูน” การค้นคว้าแบบอิสระปริญญาเศรษฐศาสตร
มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- จันทร์ศรี สมวิลาศ (2536) “ปัจจัยที่มีผลต่อการชำระคืนสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกการเกษตร
สันป่าตอง อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่” วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
(เกษตรศาสตร์) สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- จุฑามาศ หนูมาก (2552) “การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรรัต
ภูมิ จำกัด อำเภอรัตภูมิ จังหวัดสงขลา” ปัญหาพิเศษปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
สาขาวิชาบริหารธุรกิจ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้

- ชัยนิพนธ์ บุตตา (2550) “การศึกษาการค้างชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร: กรณีศึกษา สหกรณ์การเกษตรหนองสูง จำกัด อำเภอหนองสูง จังหวัดมุกดาหาร” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพุทธศาสตร์การพัฒนาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
- บัญชา ธรรมเสนา (2545) “ปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้เงินกู้ของลูกค้านาคาเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรสาขาร้อยเอ็ด” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
- ภาคภูมิ ยอดน้ำคำ (2551) “ปัจจัยที่ความสัมพันธ์กับการค้างชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรประโคนชัย จำกัด อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์” การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (สหกรณ์) สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ลัดดา พิศาลบุตร (2549) “การทดสอบสมมติฐานโดยใช้ไคสแควร์ในการวิจัยทางสหกรณ์” ในประมวลสาระชุดวิชาสถิติและการวิจัยทางสหกรณ์ หน้าที่ 7 หน้า 1-58 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์
- วิลาวัณย์ ตั้งสกุล (2543) “วิเคราะห์ปัจจัยที่เป็นสาเหตุของปัญหาหนี้ค้างชำระ: กรณีศึกษาสมาชิกสหกรณ์การเกษตรโกสุมพิสัย จำกัด จังหวัดมหาสารคาม” ปัญหาพิเศษปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- วีรยุทธ บุญมาก (2552) “ปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นหนี้ค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรตากฟ้า จำกัด จังหวัดนครสวรรค์” การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (สหกรณ์) สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- สหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด (2544) *ระเบียบสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด ว่าด้วยการให้เงินกู้และดอกเบี้ยเงินกู้ พ.ศ.2544* สหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด
- _____. (2555) *รายงานประจำปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2555* สหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด
- _____. (2556) *รายงานประจำปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2556* สหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด และข้อมูลสหกรณ์

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดระนอง (2556) รายงานประจำปี 2556 สำนักงานการปฏิรูปที่ดิน
จังหวัดระนอง

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (2556) “เกี่ยวกับ ส.ป.ก. วิสัยทัศน์ พันธกิจ ภารกิจ” ค้น
คืนวันที่ 23 พฤศจิกายน 2556 จาก www.alro.go.th/alro/index.jsp

สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ระนอง (2555) รายงานผลการตรวจสอบบัญชี สหกรณ์การเกษตรใน
เขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด จังหวัดระนอง สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2555

สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ระนอง

_____. (2556) รายงานผลการตรวจสอบบัญชี สหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำ
ขาว จำกัด จังหวัดระนอง สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2556 สำนักงานตรวจบัญชี
สหกรณ์ระนอง

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สภามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ภาคผนวก ก
แบบสอบถาม

แบบสอบถามสำหรับการศึกษา
เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร
ในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด จังหวัดระนอง

คำชี้แจง : กรุณาตอบคำถามทุกข้อให้ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่านมากที่สุด
 โดยใช้เครื่องหมาย ลงในช่อง หน้าข้อความที่ท่านเลือก

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก

1. เพศ

1. ชาย 2. หญิง

2. อายุ

1. ต่ำกว่า 25 ปี 2. 25 - 40 ปี
 3. 41 - 55 ปี 4. 56 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

1. ประถมศึกษา 2. มัธยมศึกษา (ม.3, ม.6)/ ปวช.
 3. อนุปริญญา/ ปวส. 4. ปริญญาตรีขึ้นไป

4. สถานภาพสมรส

1. โสด 2. สมรส
 3. หย่าร้าง 4. หม้าย

5. จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ประกอบอาชีพได้

1. 1 คน 2. 2 - 3 คน
 3. 4 คนขึ้นไป 4. ไม่มี

6. จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ประกอบอาชีพไม่ได้

1. 1 คน 2. 2 - 3 คน
 3. 4 คนขึ้นไป 4. ไม่มี

7. ท่านประกอบอาชีพหลักในภาคการเกษตรประเภทใด

1. ทำสวนยางพารา 2. ทำสวนปาล์มน้ำมัน
 3. ทำสวนกาแฟ 4. ทำสวนผลไม้
 5. อื่นๆ โปรดระบุ.....

8. ท่านประกอบอาชีพอื่นนอกภาคการเกษตรประเภทใด

☐ 1. รับจ้างทั่วไป	☐ 2. ลูกจ้างบริษัท/ส่วนราชการ
☐ 3. ค้าขาย	☐ 4. ไม่มี
☐ 5. อื่นๆ โปรดระบุ.....	

9. ท่านมีกรรมสิทธิ์ในที่ดินหรือไม่

☐ 1. มี	☐ 2. ไม่มี

10. ท่านมีจำนวนพื้นที่ทำการเกษตรเท่าไร

☐ 1. ต่ำกว่า 5 ไร่	☐ 2. 5 - 10 ไร่
☐ 3. 11 - 30 ไร่	☐ 4. 31 - 50 ไร่
☐ 5. 51 ไร่ขึ้นไป	

ตอนที่ 2 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

1. รายได้จากภาคการเกษตร (รายได้จากการทำไร่ นา สวน เลี้ยงสัตว์)

☐ 1. ต่ำกว่า 30,000 บาท/ปี	☐ 2. 30,000 - 60,000 บาท/ปี
☐ 3. 60,001 - 120,000 บาท/ปี	☐ 4. 120,001 - 180,000 บาท/ปี
☐ 5. สูงกว่า 180,000 บาท/ปี	

2. รายได้จากนอกภาคการเกษตร (รายได้จากการรับจ้าง ค้าขาย บุตรส่งให้และอื่นๆ)

☐ 1. ต่ำกว่า 30,000 บาท/ปี	☐ 2. 30,000 - 60,000 บาท/ปี
☐ 3. 60,001 - 120,000 บาท/ปี	☐ 4. 120,001 - 180,000 บาท/ปี
☐ 5. สูงกว่า 180,000 บาท/ปี	☐ 6. ไม่มี

3. รายจ่ายจากภาคการเกษตร (รายจ่ายจากการทำไร่ นา สวน เลี้ยงสัตว์)

☐ 1. ต่ำกว่า 30,000 บาท/ปี	☐ 2. 30,000 - 60,000 บาท/ปี
☐ 3. 60,001 - 120,000 บาท/ปี	☐ 4. 120,001 - 180,000 บาท/ปี
☐ 5. สูงกว่า 180,000 บาท/ปี	

4. รายจ่ายจากนอกภาคการเกษตร (รายจ่ายจากการรับจ้าง ค้าขาย ส่งบุตรและอื่นๆ)

☐ 1. ต่ำกว่า 30,000 บาท/ปี	☐ 2. 30,000 - 60,000 บาท/ปี
☐ 3. 60,001 - 120,000 บาท/ปี	☐ 4. 120,001 - 180,000 บาท/ปี
☐ 5. สูงกว่า 180,000 บาท/ปี	

5. ท่านมีหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระกับสหกรณ์เป็นจำนวนเงินเท่าใด

1. ต่ำกว่า 10,000 บาท 2. 10,001 - 20,000 บาท
3. 20,001 - 40,000 บาท 4. สูงกว่า 40,000 บาท

6. ท่านมีหนี้ค้างชำระอื่นทั้งหมดนอกจากสหกรณ์เป็นจำนวนเงินเท่าใด

1. ต่ำกว่า 10,000 บาท 2. 10,000 - 50,000 บาท
3. 50,001 - 100,000 บาท 4. 100,001 - 150,000 บาท
5. สูงกว่า 150,000 บาท

7. ท่านมีหนี้สินกับสถาบันการเงินใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. ธ.ก.ส. 2. ธนาคารออมสิน
3. กองทุนหมู่บ้าน 4. กองทุน ส.ป.ก.
5. อื่น ๆ (ระบุ).....

8. มูลค่าสินทรัพย์ที่ท่านมีอยู่ในปัจจุบัน

1. ต่ำกว่า 50,000 บาท 2. 50,000 - 100,000 บาท
3. 100,001 - 300,000 บาท 4. 300,001 - 500,000 บาท
5. สูงกว่า 500,000 บาท

ตอนที่ 3 ปัจจัยด้านการผลิต ด้านการตลาด ด้านภัยธรรมชาติ ด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์

และด้านนโยบายของรัฐ

ในช่วงระยะเวลา 5 ปี ที่ผ่านมาท่านมีปัญหาหรือปัจจัยที่มีผลกระทบต่อหนี้ระยะสั้นค้างชำระของท่านมากน้อยระดับใด โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

ปัจจัยที่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของท่าน มากน้อยระดับใด	ระดับความสำคัญของปัจจัย				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
ปัจจัยด้านการผลิต					
1. ต้นทุนการผลิตสูง					
2. ขาดแคลนเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมใหม่ๆ					
3. ผลผลิตต่อไร่อยู่ในเกณฑ์ต่ำ					
4. ที่ดินทำการเกษตรไม่เหมาะสม					

ปัจจัยที่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของท่าน มากน้อยระดับใด	ระดับความสำคัญของปัจจัย				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
5. ขาดแหล่งน้ำ					
6. ขาดแคลนแรงงาน					
7. อัตราค่าจ้างแรงงานสูง					
ปัจจัยด้านการตลาด					
1. ราคาผลผลิตตกต่ำไม่คุ้มค่ากับการลงทุน					
2. ถูกกดราคาซื้อขายจากพ่อค้าคนกลาง					
3. ขาดสถานที่เก็บผลผลิตเพื่อรอราคา					
4. ขาดยานพาหนะขนส่งผลผลิตเพื่อขาย					
ปัจจัยด้านภัยธรรมชาติ					
1. เกิดการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช					
2. เกิดภาวะฝนชุก น้ำท่วม น้ำหลาก ทำให้ไม่ได้รับผลผลิต หรือผลผลิตเสียหาย					
3. เกิดภาวะฝนแล้ง ฝนทิ้งช่วง ทำให้ไม่ได้รับผลผลิต หรือผลผลิตเสียหาย					
4. เกิดลมพายุพัดทำให้ไม่ได้รับผลผลิต หรือผลผลิตเสียหาย					
ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์					
1. การตรวจสอบการใช้เงินกู้					
2. การติดตามทวงหนี้อย่างต่อเนื่อง					
ปัจจัยด้านนโยบายของรัฐ					
1. นโยบายกองทุนฟื้นฟูเกษตรกรมีผลต่อการตัดสินใจ ในการชำระหนี้เงินกู้ของท่าน					
2. นโยบายกองทุนหมู่บ้านมีผลต่อการตัดสินใจ ในการชำระหนี้เงินกู้ของท่าน					
3. นโยบายบัตรสินเชื่อเกษตรกรมีผลต่อการตัดสินใจ ในการชำระหนี้เงินกู้ของท่าน					

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกต่อสหกรณ์

ท่านคิดว่าข้อเสนอแนะในข้อใดต่อไปนี้เป็นข้อเสนอแนะที่แก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของสมาชิกที่มีต่อสหกรณ์ได้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) หรือข้อเสนอแนะอื่นๆ

- 1. นำเงินกู้ไปใช้ให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่กู้
 - 2. การจัดทำบัญชีครัวเรือนและต้นทุนอาชีพ
 - 3. ขยายเวลาการชำระหนี้
 - 4. ลดอัตราดอกเบี้ย
 - 5. ส่งเสริมอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้
 - 6. สหกรณ์ควรจัดหาเงินทุนอัตราดอกเบี้ยต่ำและเป็นเงินกู้ระยะยาว
 - 7. สหกรณ์ควรมองหาแนวทางให้สมาชิกมีการออมทรัพย์ให้มากขึ้น
 - 8. สหกรณ์ควรมีการติดตามเร่งรัดหนี้อย่างต่อเนื่อง
 - 9. ลดหรือประหยัดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน
 - 10. ขยายพื้นที่ทำการเกษตร
 - 11. นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการผลิต
 - 12. สหกรณ์ควรจัดหาตลาดรองรับเพื่อให้ขายได้ในราคายุติธรรม
 - 13. อื่นๆ โปรดระบุ.....
-
-
-
-
-
-
-

ขอขอบคุณท่านเป็นอย่างสูงที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางสาวนันท์ภรณ์ บุญทอง
วัน เดือน ปีเกิด	22 มกราคม 2520
สถานที่เกิด	อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช
ประวัติการศึกษา	วิทยาศาสตรบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์เกษตร) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. 2543
สถานที่ทำงาน	กลุ่มปฏิบัติการจัดการและพัฒนาเกษตรกร สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดระนอง จังหวัดระนอง
ตำแหน่ง	นักวิชาการปฏิรูปที่ดินชำนาญการ

